

Олесь Ульяненко

ПЕРЛИ І СВИНІ

роман

Електронний текст цього твору Олесь Ульяненко передала в Електронну бібліотеку української літератури його сестра і спадкоємиця літературних прав, Валентина Лісовська.

Електронна бібліотека української літератури

Глава перша

РИТА

Ми уходимо в себе, як в чорну могилу. Ніхто не зупинить, бо на тому кінці нас чекає світло.

Це був початок 20013 року. Вірніше, перша його декада, що ознаменувала новий етап людства і сходження його по мінімальному колу до приісподньої, а саме – розгорнулася Третя світова війна. Саме розгорнулася, і саме це підпадало під такий прискучий і цинічний смішок, як школяри побачили свою однокласницю в обжимах серйозного чоловіка, і від несподіванки це і починається, непривітне і злобне хіхікання. Вже більше як півстоліття західним і відчасти східним світом правили корпорації. Вони–то і визначали рівень океану, рівень населення, рівень податків; становлення одного президента та усунення іншого; без корпорації не підіймався хлорестерин у вашій крові, а сперматозоїди лишалися безплідними. Гроші та нерухомість перетворилися у чітке мірило влади, як і належить. Інакшого від нашого світу і не очікувалося. Як людський мозок жалюгідно не встигав за комп'ютерними вишуканими програмами, так і влада вже не керувала нічим, а попала під тотальний прес машини, що століття тому сама виготувала: від простої гумки до високодосконалої системи управління людьми. Влада президента, інституція президента виявилися безсилими проти своєї ж системи, проти свого дітища; вони, як універсальний маніпулятор, брикливо викидали недолугих чоловічків з їхніх тронів, і у третьому тисячолітті їхні верхотури більше нагадували електричні стільці, звідки швидко, наче у анімаційному фільмі, відкривалися нові горизонти, інша земля, інший світ, до якого належало людство.

Все непотрібне, як і необхідне і давно омріяне, приходить, як водиться, неждано і несподівано; ти дивишся у смолянистий вечір чи вдихаєш свіжий прохолодний ранок, розсипаний бурштином і краплями роси на гілках та листях декоративних або таки справді екзотичних, наче уві сні, дерев, і воно впливає саме так, як у твоїх кошмарах чи чарівних фантазіях...

Я працював у мультимедійному центрі виконавчим директором. Стояли сірі важкі дні. Почалася весна. Сніг розтанув, і дерева стояли по коліна в воді. Міський ландшафт нагадував пустелю. Простір рвали безперервні дощі, вітер ганяв калюжами хвиля за хвилею, і там завзято поралася дітвора. А потім все спалахнуло, як у перекошеному проекторі – потекла плівка на екран. Радянська ракета, вірніше колишня ракета СС 20, що нині невідомо кому належала, піднялася з обнульованого простору і вібруючи усим своїм зеленим і богохульним тілом, кинула невиразну, полудневу тінь на нудно дрімаючу Європу, пролетіла і врубилася у Ейфелеву вежу, що у Парижі. Дивлячись на запітнілі, кольору червоного пластику, потилиці, на монітор з рідких кристалів, я несподівано відчув полегкість, наче відтяло нездоровий орган; я спостерігав за напруженими потилицями тридцяти членів ради мультимедійних директорів, що з'їхалися з усього світу, на їхні вибалушені зеньки, котрі спостерігали за німим монітором і роздובаною, як клешня омара, паризькою знаменитою вежею. Всі розуміли, що це початок кінця, що

наступила несподівана розв'язка, як і було одинадцятого вересня. Я не попрощався. Встав і вийшов.

Я пройшов довгий коридор, що нагадував прозору трубу і зв'язував одну будівлю з іншою. На шляху до ліфта мені довелося пройти ще одним довгим коридором з декоративними деревами, з опудалами тварин, які стали світовими зірками, що ще повинні засяяти на весь мультимедійний простір, просто ахнути в яскравий і блискучий Молох. Не подолавши і половину коридору, я знову глянув на один з моніторів, що висіли упродовж будівлі рівно через двадцять кроків кожен. Диктор говорив, що основ для паніки немає, так, він і говорив, що основ для паніки немає, а це означало, що справи дійсно були кепськими і починався великий рух. Всі очікували, хто зізнається у причетності до теракту, але і звідси було видно, що це ніякий не теракт, а просто почалася війна. І тут мене зупинила віце-президент компанії для з'єднання із західним світом, а напросто підстилка шефа з тріскучою, як шелестіння дитячих обгортки на цукерках, зачіскою, такою ж вимовою, таким же одягом, прошамкотіла над вухо:

– Тільки дві ракети упали біля Каліфорнії. Всі гадають, що це араби. Східну частину Японії накрила китайська "Сатана", видно ще у свої часи подарована Хрущовим Мао дзе Дуну. Росія готується до інтервенції з боку Китаю, Ось диск. Переглянь...

Мені було байдуже. Але чесно кажучи, чомусь із солодким мазохізмом я уявив, як цю рудоволосу суку голу за ноги тягнуть китайські солдати, в крові, з розірваною проміжністю, а потім саджають на кіл. Це, кажуть, їхнє улюблене заняття. Проте мовчки взяв диск, сказав:

– Значить, все було у запису. Да-м-м... Програма була у записі?

– Я тобі дивуюсь, Лісовські, – сказала вона, наче впускаючи до мого мозку кошлатого шершня, і зітнула плечиком, як і всі повії з кваліфікованою освітою і чіпким звіриним інстинктом колишніх секретарок з ескорт-сервіса. Вона пішла, важко гойдаючи стегнами, як дійсна, єдина і неповторна придворна курва. Я провів її поглядом і ще раз уявив китайців, що джерготливими чорними мухами обліпили віце-президентшу, сцяти і копали її ногами, а потім потягли і таки вже – звісно у моїй уяві – посадили сракою на загостреного кілка; я спробував розгорнути свідомість і фантазію далі, побачити решту, що корчилися прохромленими в задницю кілками, але щось зупинило. Я пройшов у ще одну будівлю, таким же робом, як і раніше, і тільки зараз вирішив, що можу спуститися у ліфті, сісти в машину і поїхати додому – в прохолоду самотності і торжество цивілізації: невинний орган, невидимий, як містичний голос майбутнього, у моїй крові не переставав калякати „Одну радощів” Людвіга ван Бетховена. Тоді я сам не знав, що відбувається. Але мій настрій, несвідомий і глупий, як для людини і, закономірно, для істоти, яка належала своєму часу і суспільству, повторював ті ж самі ритми, що і тисячі роздявак з палаючими очима, які упиналися поглядами на вулицях в монітори, реготали, мовчали, бзділи, пили пиво, наче нікого з них те, що відбувалося, аж ніяк не стосується.

Люди, на превеликий мій жаль, не виправдали моїх фантазій, моїх зачасних думок: вони висіли темними гронами на вулицях, наче після полудневої аргентинської сіести, перед моніторами, перед глибокими виходами підземних кав'ярень, невимовно дорогих і модних; у жінок палали очі, вони прямо з пляшок пили слабоалкогольні напої, шепотілися, томно заковуючи очі. Схилялося до вечора. Темрява, як хто розмазував фарбу ганчіркою, поволі ховала людей у напівтіні. Напівтіні зв'язувалися по мобільниках з Парижем, Сполученим Штатами і істерично кричали щось у темряву на незрозумілій каркаючій мові параноїків. Я вів машину повільно, смакуючи паскудний настрій і тривогу.

Сьогодні я вирішив не вертатися додому, а поїхати в свій заміський дім. Повільна і сумна атмосфера міста несподівано вибухнула яскравими бризками, спалахнула і засвітилася, як велетенський монітор. Я потягнув машину під низкою однакових кав'ярень, з яскравими цятками молодіжного одягу і запітнілими від збудження обличчями, і погнав її трасою під низьким сірим небом, що дряпало своє риб'яче черево об голі верхівки дерев. Далі йшли сосни. Було приємно думати про затишок самотності у домі. Там, в кількох кілометрах, жила моя печаль, як вирок суду над убивцею. І я впевнено повертався туди, маючи надію, що лишуся у тому світі до кінця своїх днів. Там, у запахах, що лишилися від Рити, від запахів, звітрилих запахів, я тихо ненавидів людство, зневажав себе і своє життя; але тільки там, у цьому чорнильному мороці, я відчував себе людиною. Навіть тоді, коли не міг взагалі згадати її обличчя. Нас відділяла вічність і загадка смерті. Що по собі теж виходило здорово.

Будинки і люди, низки сіркуватих передвечірніх ліхтарів, гомін, сморід і смог міста пощезли; починалася сама нелюдима ділянка дороги, котру я найбільше любив. Тут, у цій вибалці, що починалася з розгону, напевне, від самого центру міста і розтягнулася на багато кілометрів, стояли величезні особняки влади нинішніх та імущих. Принаймні кілька десятків років я не відчував, що живу якимось відокремлено, і є люди, що живуть інакше. З нинішнім головою нашої корпорації, з директором, ми приятелювали зі школи. Мусій – людина по життю сам собою обладана: невисокого зросту, із круглими чорними очима, він захоплювався усім, що стояло напроти: ніколи він не вибирав мораль, коли можна було дістатися іншого берега і отримати свою насолоду. Більше подібний на мокрого схарапудженого птаха, він володів інформацією, володів простором і ідеями. Усупереч мені, він ніколи не був ідеалістом. Обидва ми були діти багатих батьків. Одного разу, в сімнадцять, ми несподівано і при тому разом відчували тремор у наших жилах, у нашій крові: ми подивилися, наче сіамські близнюки, на людей, що нас оточували, і не захотіли так жити, принаймні в той період життя. Нам хотілося неспокою, влади і головне – самим заробляти гроші. Жили ми з ним, як два ідіоти у сметані, і лише мріяли. Нічого особливого – зранку прокидаєшся, потім плетешся до батька, щоб шмагонути кілька сот баксів і завалитися в клуб і просцяти гроші на якусь довгоногу лахудру. А потім ми познайомилися з Абрахамом Лі... Ось коли синя чистота дитинства і оранжева юність змінилися чорним практичним цинізмом. Життя оскалило всі тридцять два щербатих зуба... Я оглянувся на місто, і вгорі вже бачив страх, що завтра, не пізніше післязавтра, радіоактивними випарами осяде на голови лінивих і жирних мешканців столиці. Ха!

Абрахам Лі був живучим, як щур. Під перший нічний клуб було віддано довгий ангар для мінілітаків. Клуб, заодно і нічний стрип-клуб, знаходився на самих задвірках. Білі дюни пісків рваними хмарами тягнулися до горизонту і вливалися у сині озера, ще тоді повні риби, котру намахані прибульці із сільських чорнобильських зон не вивели динамітом та електровудками. Синій квадрат з жести, майже чотириста квадратних метрів, поділених рівно на чотири частини, стояв на пустирі. Там, серед голих цицьок і задів, пластикових потилиць колгоспних голів у мішкуватих костюмах від Валентино, серед сивого диму і горілки „Распутін”, що його ковтали упереміш з лікером „Амаретто”, зрідка попадалося віскі, ми і зустріли Абрахама Лі, проповідника з Конго.

У той час в різнобої крутилися інтелектуали і просто потвори, навантажені купами, лантухами чорного налу. Абрахам Лі прибув з Конго з більшим ніж сумнівним паспортом, але з великими кримінальними протекціями і зв'язками. Він, Абрахам, чорніший

пекельної смоли, скромний у світській розмові і веселий та роз'їзний серед глухих вихлопів корків „Мадам Кліко” та гарних жіночих грудей. Проте поки що все це протікало повз нього великою яскравою річкою, де не видно було жодного берега. Море почуттів і бажань. Але він керувався залізною логікою. Нам це імпонувало. Ми були дурні, наче ті кошенята, що вперше з великого сірого і похмурого дому впали враз на мокрий нічний брук під дощ та вітер. І чийсь важкі теплі долоні прикрили нас, двох колишніх мажорів, котрим гординя відмовила повернутися додому і попросити пробачення, впасти у коліна блудними синами. Ми його застали таким: чоловік африканського походження з гнучкою талією, дужими руками убивці, з довірливим поглядом дитини, що блискаючи червоними від кокаїну зеньками, витанцьовував ламбаду з двома білими гарненькими дівчатками. Спочатку ми з товаришем зацікавилися дівчатами, але через деякий час нас почало вже нудити від амарето і „Распутіна”, а ще більше від невиразних, розплилих, наче жаби, нуворишів з великими претензіями і амбіціями; дратував навіть сам склад, перероблений на нічний клуб. Тут гуляли протяги, від яких надимало стіни, задраповані синім та червоним сукном. Йшов кволий осінній дощ. Шум його пробивався крізь гамірливе диско. Я допив чарку, і мене пройняла ностальгія, як завжди проймає пожежну істоту нашого народу: краще у чужих, ніж у своїх. І за кілька хвилин ми сиділи у компанії веселого негра, купки напівголих дівчат, зблизька не дуже привабливих, але якщо поставити на вік, на алкоголь, на задушевну розмову, то все це не мало ніякого значення. А говорив Лі чудово. Лі піднімав руку, наче тобі Фідель чи Че, як один з пророків, і говорив: – Чого хоче Господь Бог? Чистоти і порядку. Щоб кожен у цьому світі знайшов свою втіху...

І це було логічно. Він, Абрахам Лі, як я говорив, залізно володів логікою. І Мусій нашорошив відразу вуха, а я їх розвісив. І не зважаючи на те, що мені довелося пережити, я таки вдячний цій чорнопикій скотині за те, що вона говорила досить–таки правильні речі. Балачка Абрахама Лі заколихувала, наче журлива тиха пісня; вона зливалася з шумом осіннього дощу і вітру, і в ній тепло лежала згорнута в зародок надія на вічне щастя. Потім ми кагалом вишли на вулицю. Мене знудило. Я блював, а Абрахам Лі розповідав.

– Ось води розверзлися і сунуть крутими сапфіровими валами на цей край обітований, щоб змити всю грязюку. Чуєте, як співають і гудуть сфери, як ховаються тіні, як дикі звірі виходять на лови піднімаючи свої важкі лапи? Чуєте? Ось, він почався, суремний день!

Вітер рвав куцу руду траву на пласкому, як більярдний стіл, шматку пустирища; несподівано мені зробилося самотньо і холодно, і я подивився з відкритим відчаєм на синій сарай, і мене підвернуло котре. Абрахам Лі підтримував мене за плече, а я блював. Потім все змішалось у моїй голові. Тоді мені цей будинок видався верхом всього, про що міг мріяти вісімнадцятилітній юнак. Хоча я і виріс, і виховувався у дуже багатій, заможній, скажімо так, по нинішніх розкладах – мажорній родині, але батько у мене був суворих патріархальних правил; тоді я ще припускав, що у нашій державі можна розбагатіти – та будь де – лише чесною працею та власним розумом, тому батьків пуританізм тяжів наді мною, давив мене. Я вже розповідав про ... А тоді тяглася густа слинява осінь, я дивився на синій квадратик будівлі серед степу, а потім – ось на тобі! – білі кімнати з рожевими порт'єрами. Оголені дівчата з диньками грудей, кармінові соски, стегна, виголені лобки, розкриті рожеві пелюстки піхов. І велетенське крісло, тобто трон. І на ньому сидів, опершись ліктем у коліно, Абрахам Лі, печальний, стискаючи пальцями круте, як для африканця, підборіддя.

– Ну, будемо працювати? – Запитав він.

І тут я побачив її. Вона була одягнена у строгий костюм. Швидше я більше уваги звернув на костюм, бо дівчина одягнена була так, що серед цієї гедониської розкоші нагадувала красиву інкрустовану дверну ручку: червоний капелюшок на лівому боці, жакет зі стоячим комірцем кольору тонального крему, щільна спідниця такого ж кольору і чорні блискучі лакові чобітки, що закривали її коліна. Вона стояла якимось боком, зовсім непомітно і відчужено, спостерігаючи за двома сопляками, тримаючи поперед тацю із жовтого металу.

Абрахам розвернувся, якимось трохи присів; зараз він був до пояса роздягнений. Черво його непропорційно, наче глобус, випиналося над гнучкою фігурою; він пробіг, високо закидаючи, мало не до підборіддя, коліна, у один кінець кімнати, топчучись податливими оголеними тілами, обернувши до нас обличчя з вишкіреними білими, майже тобі конячими, зубами; потім він продемонстрував навпаки, втягнувши живіт до хребтини, також з вишкіреними зубами, але цього разу з висолопленим язиком, пробіг з іншого боку, всівся нарешті на свій трон. Йому піднесли пляшку шампанського у кризі. Абрахам Лі власноруч налив собі, скорчив дитячу капризну гримасу і з неприхованою відразою подивився на нас, витягнувши шию.

– Ну, що уроди!?! Чого вилупилися!?! Так починається найбільше дійство. Колись мій пастор Джек Лобановські сказав, щоб я пішов і порвав цей світ. І я пішов. І я порвав. Але спочатку я порвав пастора і його паству. З цього я взяв мало грошей, але багато досвіду боротьби. Мені довелося лікувати алкогольну залежність з Бушем–старшим, доки я не пробив інвестиційний фонд моєї компанії. Ха! І ви скажете: а де ж був Бог, що покинув свого пророка? – він зійшов до тихого і схидного шепоту, що змішувався з отруйним шипінням повітря і випарів алкоголю. – Він ніде не був. Його не було ніде. Тому що я був Богом. Я був тим, що створював себе і свій світ, – Абрахам Лі витер піт, скинув руку, глянув на ролекс. – Вам пора, малята. Рито, подарунки. А мені сигару. – Абрахам Лі закурив сигару і подивився протяжним поглядом у синіючу від диму даль, і він мені здався би чудом аби не дівчина з золотою тацею, що стояла, обіпершись плечем об мармурову колону, повиту справжнім африканським плющем. Нарешті я розгледів її обличчя.

І отже, я подивився на її обличчя. Правильної форми, рожеве, з чіткими рисами, які не переходили у занадто різкі; стриманий блиск мельхіорових очей, прямий, класичний грецький ніс з ледь розширеними розкриллями, що тремтів раз по раз, коли голос Абрахама Лі зривався на істеричний писк. Я дивися у неї, як у бархат травневої ночі, де прощальна зі світом пісня солов'я, ну, і таке інше. Я дивився протяжним собачим поглядом, який не розраховує на ласку і на добре слово, як гудзик розцібнувся зверху, оголивши краї грудей, красивих, трохи видовжених, трохи тяжких наприкінці, де перламутрово відливалася шкіра. Це було найнестерпніше. Я завертів головою: потім знову втупився у неї, але вона навіть не ворухнулася, вся подалася, наче якийсь звір, наповнений силою і кров'ю для стрибка, виставила підборіддя і очі, блиснула двома коштовними камінцями. Чомусь я уявив її у домашньому вбранні, без того безглузлого одягу, м'яку і теплу, і, щоб вулицею йшли невимовні потоки світла і ще щось. Я хлебнув шампанського і подивився на свого приятеля, що куняв, засунувши, як мокрий півень, голову в обшлаг дорогої шкіряної куртки.

А потім двері, вірніше, задня стіна розчахнулася, очі запекло від світла – оранжеве сонце гуділо у високості порцелянового синього неба, підчеплене на дроту моєї свідомості,–

принаймні перше, що прийшло у мою хвору від алкоголю і еротичних видив голову. Скрізь, окрім того, лежав сніг. Від цього взяло приском шкіру від мошонки і до вух. Тупий, сильний удар, концентрований професійно в одну точку, прийшовся мені у спину, і викинув, наче з катапульти, на білий сніг під болісне оранжеве сонце, що теліпалося якраз біля перенісся і падлюче завалювалося то в одне око, то в інше. І відразу щось тріснуло у сферах, як металева пружина, що віками чекала, коли хтось натисне живий важіль, і коліщата, і коліщата закрутять тисячі живих картинок перед людством. Нічого особливого не трапилося. Відразу, по хвилині, приземлився мій друг. Він гепнув лантухом. А ще в якусь мить перед нами виросла височезна фігура Абрахама Лі в білому пуховику, лисячій шапці, з обтягнутим шкірою обличчям. Виходило так, що він більше скидався на череп, обтягнутий чорним поліетиленом. Я подивився на Мусія, але цього разу мені заважало не сонце; і побачив пластикове обличчя Абрахама Лі, його зеньки, що віддівали китайською порцеляною, увібравши в себе помаранчевий присмерк перед вечір'я, і я здивувався, що день так швидко зійшов на кінець. Несподівано, але вже очікувано Абрахам Лі ударив мене в ліве плече ногою, взутою у справжні сибірські унти (і коли воно таке оце мавпеня встигло) і я заорав обличчям у сніг. Така ж історія чекала на мого товариша. Далі ми пересувалися степом навкарачки, борсаючись у снігу, наче два маленьких живих бульдозера, і лаялася між собою, а над нами, вирячивши чорні коралові баньки, блискаючи жовто-порцеляновми більмами, завищувався Абрахам Лі, що не переставав тренувати свою горлянку і наші барабанні перетинки. Мусій, поправляючи окуляри, спробував завестися; несучи у інтелігентських окулярах віковичний протест свого класу, він таки зіп'явся на свої негнучкі цирла. Але гнучка, наче гумовий шланг, нога в унтах неправдоподібно жіночого розміру влучила йому у грудину і знову застала опуститися на сніг. І ми знов зарачкували на оранжеве сонце проти вітру, по снігу. Раз по-разу перед нами з'являлася віщуюча харя Абрахама Лі, де ворушилися жовті лаковані більма і стриміли два непорушні ока кольору темної кави, які більше нагадували зіпсовані устриці, що само собою вже було неправдоподібним

– Ви мішки сала і лайна! Ви покидьки! Ви втілена непотрібність батьків, що народили щуренят, а не вищу хвалу усього земного. Подивіться уважно на мене, – але Абрахам Лі і не думав дозволити їм підняти голову. – Я пройшов школу східних мудростей, я пройшов життя, як шило масло... – він зупинився, і два більмуватих ока з коричневими устрицями, як перископи, зависли над нашими обличчями. – Але Бог вас кличе! Ви чуєте? – Але як ми не прислухалися, окрім вітру, не чули нічого. Тоді рачкування продовжувалося. Нарешті до мене дійшло, я зірвався на ноги і крикнув:

– Ага. Я просвітився!

Абрахам Лі усміхнувся, підняв нас за шкірки, красиво вигнувшись своєю зміїною талією:

– З прибуттям і просвітленням, шановні брати і сестри!

Двері прочинилися, і ми пішли теплими персидськими килимами, серед золотих підсвічників, барокових дзеркал, оголених красунь, що тихо шастали у полуничних прозорих туніках. У кожній кімнаті на нас дивилася маленькі ангели над головою самого Абрахама Лі, великого, чорного і усміненого, і ці мініатюрні ангели клали на його голову вінки з віковичного лавру. Така от картина. Аби я той момент розбирався у етиці віри, то моя уява намалювала зовсім інші картини, допустімо, хтивоного клишоногого Люцифера, що наколює на вила по декілька десятків абрахамів лі; а так я його просто ненавидів і водночас захоплювався, виною, звісно, були випивка, жінки і вседозволеність, з якими нас вітав наш новий пастор. Нічого особливого, як на той час.

Простір кінця вісімдесятих, початку дев'яностих двадцятого століття, в цій частині, в цій заводі вакууму людського спілкування, нагадував цирк, що несподівано звалився з поїзда на забитому і дикому полустанку, з одним магазином, телевізором, сторожем і путівником і начальником в одному обличчі; цирк цей оглушував справжнісінькими вибухами, справжнісінькими катастрофами, які тягнули за собою трагедії, і нагадували тубільця, що отримав розрив серця, коли зранку задзвенів будильник подарований місіонером. Пізніше все це викликало дикий регіт, але час ще не прийшов. Я не знаю, хто напоумив на цю стежу Абрахама Лі, але якщо тверезо подивитися, то він не був таки білою вороною на фоні свого мавпячого африканського царства.

Головне – логіка, нехай вона призводить до бомбардування Хіросіми. Завжди можна висидіти і протримати розумну паузу. Що і умів робити чорний і риплячий, наче водопровідний шланг, Абрахам Лі. Перше він нам показав папери: посвідчення, що він є громадянином України, і що він є наступником одного з апостолів на Землі. Ім'я апостола делікатно не вказувалося, що і підтверджувало далекоглядність і скромність такого авантюриста, як Абрахам Лі, котрий зроду не бачив у очі Конго чи Ефіопію, а його Батьківщиною швидше за все була сонячна сторона Гарлема або Східний Лондон. В разі несприятливого клімату він перлюструвався на його противника чи інакше... Словом, про це нам говорити і доказувати нічого не випадало, і треба воно нам, як блосі - зайва понюшка дихлофосу. Нам, затиснутим свавіллям батьків, що сиділи на лантухах грошей, ходили в потертих піджаках, крадькома парилися в смердючих банях під коньячок з комсомольськими активістками, а грошима не хотіли і не мали ніякого бажання ділитися. Саме коли гормони завзято штурмували наші черепні коробки, він то і з'явився. Ми з комишем точно визначили: це наш зірковий час, і він є наш рідний маніяк. Маніяк, що не за ґратами – це дуже потужне вкладення ресурсів та капіталу, якщо закинути оком у всі історичні процеси. Саме там ми і бачили. Але скоро нам це наскучило. Вірніше...

Почалися довгі кілометри, довгі роки перегонів, з яких вириватися спочатку самому не хотілося, а далі вже було нікуди. До 20013 року все було затиснуте у тісну лещата Абрахама Лі. До 20013 року місто затихло, наче перестало заповнюватися новими проектами кидалов, убивств і шантажу; містом правили дивні звуки і дивні люди з прибацаними ідеями і божевільними плакатами. Видавалося, що вже ніхто і нічого не перемінить: ані корупцію влади, ані дегенеративний народ, ані щасливі заклики до менше щасливого майбутнього, якщо прикинути на око, скільки тисяч років воно відділяє розум від кошмару божевільного. Нас це влаштувало. Суспільство нарешті заткнулося. А щодо Абрахама Лі...

Починали ми з того сніжно-дощового вечора. На таці нам піднесли по важкому пакунку; зранку, у себе вдома, вдихаючи перші паси тютюнового диму, що його тато посилав за чаєм, з головою, котра ніяк не хотіла втримуватися на плечах, я лапонував пакунка і витягнув його на поверхню з-під дивану. Там знаходилося сто тисяч доларів. Скільки коштувала душа і тіло моє для Абрахама Лі. Навіщо ми, два молокососи, були потрібні цьому чорнопикому авантюристу? Та по-перше, любе діло починається з молодими і нахабними. Ми такими і були. По-друге, його приваблювало середовище. Вісімдесят дев'яті та дев'яності аж ніяк, поріч всю нестандартність ситуації, не пахли тим, що люди завикли називати демократією. Батьки-збоченці, синки-педіки, доньки-героїниці і просто курви з вінком венеричних захворювань – ось, що являла собою тодішня еліта. Цим і користався Абрахам Лі, з баньками, як устриці, а спритністю, як у вокзального

бомжа, що здає стометрівку від міліціонера. Ми скористалися цим переліком, доки воно не зробилося нудним масовим і повсякденним, як окрошка. І ми в цьому йому допомагали, тобто поставляли матеріал, поставляли клієнтів, займалися агітацією в секту, яку Абрахам називав Посольством. Нам було без різниці. За рік я поклав до швейцарського банку не менше як півмільйона зелених, відкрив Школу Мистецтва, що була нічим не менше як офіційним борделем у районі Донецького басейну. Все котилося на свої шарнірах. Ані я, ані Мусій не мали навіть зеленого уявлення, що таке Святе Письмо. Швидше доісторична людина почала б розбиратися у справах статі, ніж ми з ним у Біблії. Ми проводили збори, вірніше я, а Мусій вів документацію, що формувала компромат і волонтерів. До дев'яносто п'ятого, коли хвиля наркотиків, злого благоденства у сусідній караїмі не накрила нас хвилею, і сюди не покотилися брудні потоки обшарпаних сектантів з усього СНД, ми процвітали. Але одного разу, зіткнувшись поглядом з Мусієм, ми мовчки зрозуміли один одного, що пора давати тягу.

Всі ці роки пройшли в чаду роботи, п'янок, пошуків для новітніх обраних і зцілених, але після дев'яносто п'ятого року, коли дівки задирали спідниці один одному, а хлопці смоктали кінці й нюхали кокс, – на повернення і зцілення лишилося не багато. Золотаво-голубі хвилі замкнулися над столицею, навіть над контингентом, від якого віяло могильним сопухом. В цьому світі, тріскачому і нікчемному, освітленому, наче галогеном – сцена, я починав не йняти віри, що людина достобіса тупа, як скотина, дикіше за брудної свині, зготовленої під заріз: і скільки ще треба гною, щоб звалившись на її голову, хоч одна здрава думка, котра пройшла крізь решето черепа, зачепилася там, далеко у замріяній свідомості. Одного ранку я прокинувся з тяжкою головою: лив весінній дощ, стояли мертві олов'яні калюжі, що швидко зникали під сміттєзбірочними машинами, і з відчаєм, помноженим на алкогольно-кокаїновий токсикоз, подумав про Риту. Я підійшов до синього вікна з невимовно золотим світанком, і сірим небом, і сірим асфальтом, і мої зуби з переляку заклацали від одного того, що я надумав дати драла від Абрахама Лі. Почалося пригадувати, як ми саджали на голку дітей потрібних чиновників, щоб потім пройти сеанс зцілення; нитки шантажу, коли нічого не виходило, а за це добрі кусні «пожертви», які мали на увазі ділянки землі, будинки, дачі, собаки, машини і головне – влада. У ці дні, коли світ для нашого пророка ставав раком, я і надумав його кинути. І причина була Рита.

Рита, з каштановим чистим волоссям, просіклим безумною мідною іскрою; її обличчя, видавалося, збиралося тисячоліттями, щоб дійти довершеності: лишалося констатувати – я лишився тупим маминим синком і романтиком, хоча і досяг небувалих успіхів у бізнесі. Десь під початок шалених дев'яносто п'ятих я відчув себе втомленим і настільки багатим, що не зчувся, як підсів на кокаїн. Одного дня я втомлено подивився на небо, і там голуб бився в істеричі крилами з голубкою: ця банальність потягнула мене в минуле, коли світ ще був чистим, як скло, вода в стакані не відганяла перекисом водню та хлоркою і було ще багато чого такого, від чого на пустирищі життя зводило оскомною рота. Тоді-то в натовпі я побачив Риту. Вкотре. Багато разів я її бачив, але вигляд пухкої білої руки, розщепнутого гудзика на строгому зеленому піджаку, очей, що сипалися іскрами, так, того разу мене всього просто вивернуло, і я завмер серед натовпу віруючих, зцілених і подателів, з конвертами, які збирав вже хтось інший, а не вона, як кілька років тому. Абрахам Лі, як чорний бовван, сидів на кріслі, біля ніг його лежав скромно червоний килимок з кількома породистими собаками. Мене перетрусило, і я знову впіймав погляд – нарешті таки – Рити, і вона одним краєм губ усміхнулася. І з цього дня, метр за метром, повільно я почав наблизитися до неї. Справа в тому, що біля неї вертівся Боб Аскарід.

Так ми про себе прозвали тінь Рити, вірніше, тінь грошей і цінностей, якими Рита володіла, керувала. Щодо Абрахама Лі, я мав абсолютний спокій: він був расист і ще до того ж голубий. Весь час за ним слідував ескорт з хлопчиків з гнучкими таліями і неправдоподібно дівочими очима. Ми до цього звиклися.

Я виростав у такому середовищі, у такій сім'ї, де жінка мала своє, специфічне місце, але не найкраще, якого б їй хотілося – можете взяти це за правду; я, як людина егоїстична, схильна до авантур і складних математичних комбінацій та розрахунків на життєвому поприщі, повторював систему свого батька: гравця та ділка. До цього скрушного погляду, і до поєднання вицвілого березневого неба, кокаїнової сверблячки та прозорого з іскрами погляду Рити, до цього у мене були жінки та дівчата, але виключно з мого середовища: манірні дурки, котрі не знали, чого самі хотіли, проте відверто, ще після перших спроб, самі переходили до дії, заповзаючи у штани, а потім у ліжку; іноді це навіть траплялося на підлозі, на вулиці. І все це сходило, як лінивий літній сон. Рита ж, напевне, була послана Провидінням, щоб перевернути моє життя, як старе корито. Першою справою, першим обов'язком я вирішив покінчити з Бобом Аскарідом. Його Абрахам Лі притягнув з Конго, як ми дізналися пізніше. Помісь лютого нігера з китайцем.

Низькорослий, вгрузлий наче в землю, з довгим розпрямленим волоссям із дредами; його довгі жилаві руки, з темними гулями від ударів, ритуальні шрами, ховалися за короткими, але широкими рукавами сорочки. Цю шкіряну сорочку Боб не скидав ані літом, ані взимку. На спині, між лопаток, близько до шиї, під одягом ховався у ножнах широкий кований із спеціальної сталі ніж. Говорили, що з цим ножем Аскарід ніколи не розлучається. Він мав довгі сильні руки, короткі ноги, але пересувався досить швидко, навдивовижу, можна сказати, швидко. Обличчя широкоскуле, темне, як скопана земля, блискуче, наче вугілля, побите кратерами віспи. Ніхто не бачив очей Боба Аскаріда за виключенням кількох чоловік. Його очі ховалися за скельцями зелених окулярів з модерновими розводами–тріщинами... Ось до кого я таємне найбільше ревнував Риту, а не до попсово–демонічного Абрахама Лі, котрий міг бути і благодушним, і жорстоким, і веселим, коли цього вимагала необхідність чи обставини. Боб Аскарід був вічною тягучою тінню Абрахама Л, якщо можна сказати, його відображенням, кострубатим і колючим, непроникним і всюдисущим – принаймні тоді так видавалося – він був його справжньою таємницею, його справжнім перевтіленням, – ось останнє точне, як ніколи. У сизих коридорах ренесансної, красивим кораблем захололої серед кількох вулиць багатоповерхової будівлі, в сіро–стальних сутінках, я дивився у простір, бачив, як Боб непорушно стримів від правого плеча Абрахама Лі, коли до нього приходили цілувати руку клани і кримінальні авторитети, забрьохані у власних нечистотах совісті міністри, а також різнокаліберні мери вошивих містечок і самозваних столиць. Абрахам Лі визначав і окреслював своїм плавним жестом, тягучим порухом руки, приєднуючи їхніх коклошних дітей, їхніх рахітних довгоносих жінок, їхніх чоловіків у одну Велику сім'ю. Сам Абрахам Лі не брав жертви, тобто грошей, хоча справно перевіряв рахунки у банку, а також гроші в обігу, чорний нал та офшори. Для цього йому слугувала Рита – це неземне створіння з золотистим поглядом кавових очей, рожевим тілом. Тиха і чиста, вона зникала і з'являлася у моєму житті в анфіладах, здавалося, безкінечних, нашої резиденції. Віддати належне Абрахаму Лі, що затишок і чистота будівля, де кожен перший, ба, навіть так! не знав, чим займається сусід не лише по клозету, а сусід за столом, коханка у ліжку, а чоловік не відав малинового поняття про дії своєї благовірної. Але на кожного збиралося

дось. Не в комп'ютері, а по старинці: в течках, з глухими загнутими картонними краями брунатного кольору. І цим теж займалася Рита, з дивовижними повними боками, тонкою талією, висока і чиста. Що тільки тоді не родилося в моїй голові, коли недосяжність розбивала напругою повітря у лампочці. Я знав вельми значущий і запитальний погляд Абрахама Лі, де наче в попелі жеврів попереджальний знак: займайся, котику, своєю справою. Головне те, що матеріалізованим големом стояв перед очима, моїми і Рити, Аскарід Боб. Як у підтвердження: сонний день, здається, квітень, ще холодний, але багато сонця. Я два дні потайки нипаю коридором, але я не бачу ані Аскаріда Боба, ані Рити. Весна втягується у свої права, розтриножуючи прищі, наганяючи соками залози, задираючи статеві органи і просто органи до високого столичного неба, вже підігрітого доброю порцією смогу – гулом, ляскотом, істерикою накопичувалися, розбивалися мільйони голосів у наріжках велетенського кам'яного мішка. Я втратив сон. Це так несподівано, наче справді білий ангел піднявся у небо і вибухнув тисячами зірок... Червоні ранки, кокаїн, шампанське, сигарети, проститутки. На шаленій швидкості я збив собаку, зупинився: зранку випав сніг, і притрусило морозом, сніг лежав зараз сірий, по ньому повз бездомний пес, тягнучи червону ганчірку крові і задні ноги. Пес виповз на тротуар і здох там. Я дивився, ковтав слюзи, і зрозумів, що в цьому щось є, у цьому псові – наче знак, наче оскал – розбився ідіотський твій світ. Да-м-м, кокаїн давав не лише наївність. А може, то був не кокаїн?

Людина завжди нахабно сперечається з часом, доки йому не скручують перед могилою голову, як жертвній поганській курці. Саме таким я був тоді ідіотом – маминим золотим синком, що відразу перескочив у дорослі ігри, але так і не змужнів. Я йшов у зеленому прохолодному мороці Дому Сім'ї, коли щось мене потягнуло за рукав і зникло, задихаючись від переляку, в одній із кімнат. Переді мною поплило перекошене обличчя Мусія. Він ткнув мені газету.

– Читай. Ось тут, – сказав і тицьнув пальцем мені на колонку, але мене привабило фото: чотири розпанаханих, наче рибини, трупи і напис: «Сектанти зводять один з одним рахунки».

– Оце тобі на. На наших не схоже. Злидні якість. – Але я закашлявся, мені зробилося млосно, наче я доторкнувся чогось слизького і противного. Я відчув, що Мусій знає більше, ніж показує.

– Я був там. І бачив. Їх різав по живому Аскарід. У присутності твоєї хіврі, – прошипів Мусій, завертів головою і розвіявся в тихих зелених кімнатах Нашого Дому Сім'ї. А я стояв і дивився на світлину чотирьох забитих у дешевих костюмчиках. Швидше за все, якість баптисти. Я стояв і думав, що ніколи смерть не буває такою красномовною, як у бідності чи багатстві. Її не влаштовує середина. Хоча як дивитися... У голові йшло обертом. Я шукав зачіпки і нарешті знайшов: швидше за все, це провокація, бо наближалися вибори мера. Але у голові гупало і все змішувалося, як хто витягував з голови слизькі карасі картинок, що тріпотіли, наче устриці: збитий пес, Рита, баптисти, збитий пес, Аскарід, Мусій. Треба з цим закінчувати. Ми всі - його полонені, вірніше, ми самі далися йому. Жовте сонце пливло у вікнах протилежного краю будинку, що наче змії обвивався навколо велетенського, як озеро, фонтану з бронзовими собаками, голими німфами, що нагадували обкурених петеушниць. І я вирішив перебратися пожити за місто. Там був батьківський будинок і двісті гектарів землі, де я надумав побудувати щонайменше замок і жити з Ритою при умові, якщо там не буде Абрахама Лі. І від цієї

думки серце упало в шлунок і продовжувало лежати, доки я не зіткнувся з нею очі в очі. А до того уява моя розросталася отруйним грибок, малюючи неймовірні картини насилля. Нарешті я зіткнувся з цим насиллям. – щось падлюче скрипіло над моєю свідомістю. А я бачив, як Боб Аскарід немислимыми способами гвалтує Риту, а потім вони відпочивають, як два затятих сапрофага на купах нечистот, отримуючи, саме так, небувалу насолоду, і ці картини (а що я міг вигадати, коли у моєму оточенні майже тобі кожен другий займався подібними речами) виростали до універсального звучання, наче важка органна музика. Аскарід розвішував розчленовані, як коров'яча туша, шматки на слизьких чорних гачках. І мені поки що не випадало, як пити, нюхати кокаїн, блювати і на ніч згризати відразу по пів-упаковки снодійного. Напевне тоді, точно не знаю коли, але якраз у цей проміжок часу я відчув подих чогось такого, від чого бере приском шкіру, викручує мошонку, і одна думка про втрату цього поселяла паніку в душу, і це нагадувало подорож по розпеченому піску в центрі якогось морського містечка: ти готовий втратити свідомість, але продовжуєш іти. Тому-то я і вирішив хоча б на місяць переїхати за місто. Абрахам Лі не мав нічого проти. Його темні очі засвітилися якимось хитро, і він лише ніжно, по-батьківськи потиснув мені плече.

Ця місцина пласка, як стіл, а чистими днями, ранньої осені чи на початку літа тут видно, як пари підіймаються за пагорбами, на сорок чи п'ятдесят кілометрів. І рудий степ, кілька озер, чорно-зелена бахрома лісу, з виразками червоних плям боліт, що їх відразу видно із віконечка задньої стіни будинку, подібного швидше на свинарник. Збоку крило, безкінечне, як тягуча спека пісків, де крикливі чайки тягають поліетиленові кульки. І вже потім, трохи віддалік берестечкового гайка, якщо пройти на схід, видно, як у золотистому маревів підіймається місто, як щось однозначне, як мірило людського марнославства.

І того дня, коли я потинявся широкими і порожніми вулицями, не пропускаючи жодної красивої ноги, зігнутої десь у кісточці, зі звернутим каблучком, відтопиреним задом, а потім ясний, трохи каламутний погляд опікав, наче куля вогню, випущеного з нутра, я зупинився біля розчахнутих дверей кінотеатру. Сопух адреналіну і життя, і ще чогось там, пішов на мене. Десятки збуджених облич, істот, полишених якихось там умовностей, вивалили під розкішне небо, що пахло свіжістю ночі. І я відчув себе старим: формений костюм, біла сорочка, дорогі штиблети, а видавався сам собі кляксою на горизонті. І отож цілу ніч я промарив про свіжий вітер на світанку, тугу траву під п'ятами і берестовий гайок. Я пив цілу ніч і марив тією годиною, коли я приїду туди, ляжу і просплю кілька годин уряд. А потім пішов дощ, спочатку важкий, а потім чистий, наче кришталеві підвіски. Я випив віскі, нюхнув кокаїну, і тут почало з'ясовуватися, що там, де безсила тиранія грошей, я виглядаю нікчемним лисіючим клерком у чорному костюмі із записинами на видних місцях, з червоними ніздрями і червоними очима від стресів та кокаїну. У мене затерпло в горлянці. Єдиний мій товариш – єврей, що не знає рідної мови і відхрещується від своїх сородичів і одноплемінників, з головою лисою, наче глобус, а ще двірник, котрий знає про кожного у нашому домі більше, ніж саме СБУ. Словом, стан у мене був таким, як після недільної п'янки. Темні кола навколо очей, невпевнена хода і темне майбутнє. І все найпротивніше – я думав, уперто, в'язко, наче дивлячись у глуху ніч, думав про Риту. На ранок я передумав їхати. Вірніше, мене зупинив її дзвоник. Несподівано, як постріл, як крик серед пустелі.

Ранок виявився напрочуд світлим. Дома стояли рівною стіною, підсвічені білим, яскравим, наче штучним сонцем. Квадратні куби людського марнославства, а може, людського генія, – хто його знає. Я пив каву жадібними ковтками; знову заварював і пив; я відганяв думку, що скоро мене винесе на вулиці, і навіть із шикарного бентлі я буду бачити веселі обличчя людей, стрункі витончені ноги жінок, їхні красиві груди, що гойдаються під одягом; я боявся, що запахи проникнуть у мій світ, зруйнують цю тиху гавань грошей, тиху ілюзію. Значить, я зрозумів, що це прийшла розплата. Ну, звісно, помилився. Це розквітала напросто червоними і чорними порами любов. Я зійшов східцями до низу, набрав у легені повітря і відчинив двері. Мене залило жовтою мелясою світла. Дивно – з кімнати воно видалося срібним і набагато привітнішим, ніж зараз. Мене наче вжалило сотні металевих ос. А тому, вірогідніше всього, тому думка повернулася до тихого будинку і берестечкового гайка, де я ховався в дитинстві, граючи у слідопита і Робіна Гуда.

Власне, воно б все так і лишилося, аби Мусія не відправили до Штатів, а мене не покликали на корпоративну вечірку. Вечірки від самого початку були засновані для того, щоб підбити підсумок, поставити на місце «заблудлих овець» і зняти пожертви, але цього разу не з пастви, а з її обслуговуючого персоналу. Потім починалися чисті та голі оргії. Віруючим, напевне, був сам Абрахам Лі. Я до сих пір впевнений, що Абрахам Лі вірив, що саме він є головним проводирем Бога на землі і що саме він має поступати, як заманеться, і віддавати титули царів і цариць світу, в ім'я ж того Господа. З пантелику збивала рафінадна усмішка, кремкові рухи, ніжний, трохи індичачий голос. Але за цим ховалося... До того часу я вже відійшов від лихоманки. Молодість пройшла. З'явилися залисини, ночі налилися безсонням, як порожній стакан – випивкою. Я дивився на Абрахама Лі, як на індійського факіра, що зачакловує кобру. Він – факір, народ – кобра. Зазіваєшся – тебе вжальять. Але для того, щоб тебе не вжалила кобра, треба вірити, що ти робиш саме свою справу. Абрахам Лі і робив свою справу...

Через десять років поверхня води мені бачилася не зовсім чистою... Сам по собі Абрахам Лі був убогою людиною. Але він знав натовп, тому що сам являвся його продовженням, цією жадною щуроподібною оравою.. Він знав, що найсильнішими місцями у людини є інтелект і жалібність. Інтелект, коли не розуміє чогось, спочатку випускає жало, або надуває капюшон, наче у кобри, а вже потім з часом повертається, щоб перевірити: що ж там таке в біса відбулося? І тут-то попадається. Абрахам Лі тут звертається до совісті, до віри і ще багатьох речей, яким вдячного середньоінтелектуального йолопа навчали в школі та університеті, словом, до всього того, що значилося в його кишеньковому талмуді чеснот, кої треба – хоч не хоч – а виконувати. Абрахам Лі, наче цирковий клоун, витягував золочену кульку з кишені і показував натовпу: «Ось кулька. Зараз я її витягну з кишені Льоліка...». Це і чув Льолік. Абрахам Лі витягував за хвилину кульку у Льоліка. І всі дивувалися диву. Саме подібне відбувалося і на сцені його Святилища. Він висмикував на сцену знаменитість, звісно, багату і говорив, що ось цей Льолік зробився благим, тому що ходить на наші зібрання і вірить йому, Абрахаму Лі, як самому Господу Богу. І більшість відкривала рота. Це зовсім шара – взяти до рук Біблію, і дивись, через тиждень-другий, ну, нехай, через рік ти мільйонер. Що за цим стоїть, нікого не цікавило. Більшість з них вірило у перекраяний будиночок із садочком в райській місцині біля моря, але не те, що в Біблії. Хоча це теж була віра, і тому я гадаю, сховавшись за вірою, так важко було

звалити Абрахама Лі. Словом, ось це, що я лише бачив, але вже знав і відчував, що скоро дізнаюся більше, ніж того очікувалося...

Такі ось вечірki у напівтемному, з готичними упереміж римськими колонами, з високою стелею, де світився ізумрудів лик невідомого кого, викликали у мене тихий переляк, як і кожного середньостатистичного обивателя, долученого до чогось такого, що мені знати непотрібно, а лише слухати, розвісивши губи, руки, вуха і всі кінечності тіла, котрі можуть повиснути. Раніш, багато років тому, коли Абрахам Лі, випускник престижного вузу, вигнанець рідної країни, що боролася за незалежність, заснував Братство, воно нічим не гірше було за Біле Братство чи тих же П'ятидестників чи Баптистів. Але час навічно відкоригував ініціативи та задачі: тоді ми збиралися, як невелика купка спільників, у велетенському, протягнутому холодним повітрям гаражеві і радісно ділилися своїми місіонерськими здобутками. Зараз ми могли понюхати кокосу у сусідній кімнаті, потім поляскувати один одного по задницях, повідтягувати труси у жінок і розповісти, марку якої машини розбабахала наша коханка чи коханець. Тут джмелями пролітали майже всі знаменитості: від політичних до культурних. І в цьому не було дивини. Система сильно і накріпко зв'язала всіх владостоячих і владолежачих у цій замріяній країні малоохольних романтиків. У центрі, на вивищенні, під галогенними лампами, у білому костюмі, у чорних лакових туфлях, з лакованими білками і устричними зіницями, поруч – Аскарід Боб з віспистою харею, ліворуч – Рита у строгому костюмі, красива і недосяжна – так восідавав Абрахам Лі, людина-монстр і людина-загадка.

Але того дня вийшло зовсім по-інакшому. Мене провели двоє охоронців, третій з'явився несподівано і закрив мене спиною дорогою, і отож мене повели через низку довгих коридорів, підсвічених знизу денним світлом, потім зав'язали очі чорною шерстяною пов'язкою; і як тільки мені зав'язали очі, відразу десь далеко-далеко увімкнулася музика, що нагадувала удари африканських тамтамів, а від того по спині заходили невидимі посудомийні щітки. Ці звуки нагадували пробитий каналізаційний колектор, або звучали, як формула свинцю, зачитана в голос п'яним учителем хімії. Потім ми поїхали. Це був довгий, як малазійська свиня, лімузин: по запаху шкіри сидінь, по ході, взагалі по всьому, на що вказував мені досвід, проведений серед грошей і несмаку. Виходило, що тебе везуть або закопувати, або для приємного сюрпризу, або – швидше за все – нікуди, і це ідіотський жарт твоїх друзів чи знайомих. Ми їхали колами, поверталися назад, і ця довбана музика в стилі «плюм бум» не переставала звучати. Нарешті лімузин зупинився. Мене вивели, дбайливо тримаючи попід руки. Вивели і зняли пов'язку. Нічого особливого зі мною не сталося. Нічого особливого я і не побачив: велетенський ангар, срібна сигара літака, затиснута збудженими «колегами», і все це нагадувало дешевий фантастичний звіт про висадку марсіан. Для мене стало все зрозумілим, коли я побачив Абрахама Лі, що наприлюдки, колами, вискакував біля свого літака. Мені враз чомусь стало сумно: варто було зробити, пережити скільки – я був певен, що цей чоловік скуштував лиха немало – щоб все звелось до такого кретинізму. Абрахам Лі скакав біля літака, пестив його, лакованій блиск у очах зник; він зупинявся, закривав очі в позі жаби, потім знову заходжувався виписувати ритуальні па біля звичайнісінького МИГа. Треба ж було, щоб всі бачили і всі раділи. Тож я теж, скриплячи зубами, зробив захоплену міну на обличчі, почав плескати в такт долонями. Всі радісно захиталася і стали бити в долоні. За якихось п'ять хвилин всі увійшли в якийсь дикий транс. Через десять більшість валялося на

підлозі, блаженно закотивши очі під лоба, а Абрахам Лі не звертав на це уваги, продовжував пестити, наче циган коня, срібну літаючу штуку. Кільком баришнями стало погано і їх винесли. Музика продовжувала нарізувати повітря. Мене підтощило. Цілу ніч я не спав, нюхав і пив віскі. Зараз мене хилитало, як опудало на огороді. І тут на мій обшлаг лягла чиясь м'яка і тепла рука. Я піймав ніздрями тонкий запах парфумів, трохи мускусу, і ще щось таке, чим, на мою думку, пахнуть гарні і виховані дівчата. Я спробував обернутися і глянути на гостю, але рука на обшлязі напружилася, і голос – м'який, з якимись глухими інтонаціями на межі зриву, екзальтації і захоплення – прошепотів над вухом, вкинувши у раковину небезпечний початок мого нового життя:

– Ви такий гарний і цікавий молодий чоловік, а себе не жалкуєте.

Я знав, що це вона, Рита, і ніхто інший.

– А ви пропонуєте щось інше? – сказав я, не обертаючись.

Тут мене щось легенько, по-дитячому, смикнуло, і я пішов спиною за нею.

Це була кімната не менше десяти квадратних метрів, погано освітлена, завалена мітлами, молотками, поламаними стільцями. Через маленьке віконечко пробивалося світло. Нарешті я побачив її один на один. Вона мовчки притиснулася до мене, і я відчув, як кров приливає в голову. Запах її поту, тяжкого і тягучого, запах її парфумів, а потім удар губ об мої, язик, що розсуває губи і вривається до тебе, коли ти ще зовсім не розумієш, перелякано чіпляючись за звичний світ. Вона розсунула піджак, червоний, з чорними оторочками, що ще більше виділяли краї грудей – білі корінці айсбергів. Рита щось швидко заговорила, голова пропала на мить, вона присіла на одне коліно, і штани злетіли у мене до колін. Знову її дивовижні очі з трупком всезнайства і всездозволеності, з покірною тваринячою іскрою. За спиною розгортався клекітливий крик Абрахама Лі. Я розвів її піджак, вивільнивши груди, білі і тугі, з червоними мало не малиновими сосками, маленькими і задергими догори. Я несподівано застиг на місці і дивився просто дивуючись чуду природи, так, наче вперше бачив оголені жіночі груди. Вона мене не зрозуміла. Власне до цієї хвилини, до цієї миті я мислив логічно, логічно пропускав інформацію, і все навколишнє було для мене полем з неживих і живих предметів. Але її подих, запах її грудей, молочна свіжість – війнуло на мене чистим запахом, що його хотілося проковтнути. Дивне і солодке відчуття буденності. Це мало нагадувало секс у його первісному розумінні. Я побачив, як у неї зволожилися очі, а у вигнутих догори кутиках рота з'явилася слина, наче те, чим ми займалися, мало ще якийсь тільки їй відомий зміст. Очі у неї завжди золотисті, а зараз їх зтягло перламутровим туманом. Вона, напрочуд мені, не відчувала страху, і спина її під моїми долонями стала м'якою, розслабилася і прогнулася назад. Вона віддалася не мені, а тому, що жадібно смоктало її, пестило її пустопорожніми ночами і довгими полуднями у розарії Абрахама Лі. Так, це мало нагадувало секс: це був бунт проти чогось такого, що ми не могли вимовити в голос. Але воно відбулося. Ми лежали на купі вітоші, відсапувалися, і нашими поглядами пливло безкінечно синє небо. Було болісно і радісно водночас, принаймні мені. Я лежав під пекучим сонцем, розглядаючи предмети, я побачив шматок броньованого кабеля, рука потягнулася до нього, а пальці стиснули теплу свинцеву оболонку. Рита перехопила мою руку, і її гнучкі пальці обплелися навколо зап'ястя. І тут мій мобільник зрадливо запищав. Я глянув – дзвонив Мусій.

– Я тут дещо нарив, старий! – глухий голос з Америки.

У небі кольору сардоніксу тремтіли зірки, наче задки шершнів над високою стеблиною велетенською красивою квіткою; вечір переходив у ніч, проковтнувши предмети, невловимі риси цього світу. Ми нарешті опинилися у мене за містом. Мусій лежав на підлозі у купі переписаних паперів, поставивши стакан з віскі на живіт; поруч розляглася зовсім гола блондинка, виставивши пружний зад і сховавши обличчя в зігнутих у ліктях руках. Рита перехопила мій погляд, але нічого не сказала. Мусій продовжував говорити:

– Значить, ось так вони починали...

Рита рвучко встала і пройшлася кімнатою. Мусій замовк і зрозумів, що не варто говорити при незнайомих людях.

– А чого? – сказав Мусій тоном ображеної дитини. – Ми тільки-но з неї трахалися. Може у нас з нею щось вийде?

– Нічого у тебе з нею не вийде. Можеш валяти. Твоя справа, а я не хочу, щоб Лісовські знайшли на звалищі з перерізаною горлянкою, – сказала вона і налила собі повний фужер Сапераві, густого і червоного. Я уявив кров, що булькає з моєї перерерізаної горлянки, і подолав нудотний приступ страху. Я встав і підійшов до вікна: чорна бахрома лісу, суміш дубів, сторічних в'язів, листвиниць, берез, підмита широким озером, що на початку вісімдесятих кишіло качками, і лосі з вітром у широких рогах благородним поступом підходили до його самого краю і шумно пили воду; дикі комишеві коти дерли качок і їхні гнізда, а люди, що тут деінде з'являлися, намагалися жити з усім в мирі. Я стояв і дивився, не відчуючи допитливого погляду Рити і білявки, що зараз сиділа – відображення в дзеркалі з голеним лобком і сірим непроникним кошачими поглядом зрізаних потваринячи зіниц. Я пошукав поглядом сигару, уникаючи очей, самої Рити, що зараз віддавала кислою нудьгою вчорашнього празнику. Древній ліс, що завжди лякав мене, несподівано викликав радість, тиху втому і спокій.

– Нехай говорить, – сказав я. – Хто ви, у чорта, такі, щоб йому забороняти. Дві шльондри. Дві суки, що вилізують корита у кого попаде, аби тільки їх гладили не проти шерсті.

У мене підплила кров до обличчя. Мене крутило, мене нудило, і я нічого не міг з собою вдіяти. Але я знав, що Рита права, як правий Мусій – невиразний товстун, голомозий, і бальбукватий, але котрий належав нашому неписаному братству, що пов'язало нас назавжди. Я стояв і думав про Риту. Дивився на темний ліс, і в мене крутило у паху. Те, що я хотів робити з нею, аж ніяк не входило у плани тримати решту цих двох типів: Мусія і його коханку. Мусій налив собі рівно півсклянки і сказав:

– Ну, так слухайте, і ми тобі його зробимо, нашого верховного...

Що собою уявляв Абрахам Лі? Для мене особисто те, що і очікувалося: промідненого авантюриста, якого не злякало ані життя, ані смерть, а хвилював лише успіх, що він його заклав собі в голову, видно, з самого дитинства. А для решти нічого особливого. Для преси ця інформація мала аби який інтерес, власне, до того дня, коли Абрахам Лі ступив на обітувану землю міста Одеси. Наша держава завжди гостинно приймала подібних гібридів, і не тому, що полюбляла читати іноземну класику. Абрахам Лі, вірніше Абуозі Сінонга, студент Йоганесбургського університету, якого відчислено з третього курсу за нестандартні статеві відносини з викладачем німецької мови. Викладача звали Оліб Олібом, син котрого переховувався від Інтерполу за перевезення чорної полунички у Західну Європу та Сполучені Штати. З півроку він тинявся дикими і проїденими корозією злиднів кварталами Йоганнесбурга, ще тоді під владою білих. Його знаходили в районах гей-кварталів для чорних, що кишіли щурами і вошами, СНІДОМ, як ірландським грипом.

Ці квартали буцім нічого не значили, були викреслені з карти людського існування. Навіть расистська політика ПАР не торкнулася їх, такі от вони виявилися непотрібними. Але він вижив. Він, потинявшись, вірніше попуширувавши травичкою і паскудним кокаїном, заразившись лихоманкою, упав на розпечений асфальт Йоганнесбурга з однією думкою, що це ще не кінець; коли очунав у великій світлій кімнаті з круглою люстрою, котра нагадувала потойбічне сонце чи ще якусь там муру, він побачив себе у оточенні шоколадних, синіх, чорних, як гуталін, облич, серед яких зрідка непристойно виглядало біле обличчя. Але саме цим непристойним білим обличчям Амбруозі Сінонга був зобов'язаний своїм життям. З університету-то його випирали його ж одноплемінники, які тільки років два тому замінили спис на авторучку, обламали хвоста та злізли з дерева. Так він потрапив у таємне Братство незрозумілого віросповідання, але з усіма атрибутами Ветхого, Нового Завітів, Кабали і Зороастрійства. Керував цієї конторою колишній нацист, сімдесятилітній вірменин Серго Серунян, а вірніше, Серж Серапруа чи ще щось в цьому роді. Амбруозі оклигував, помало відвідуючи збори, і клеїв якісь картонки, дивно схожі на обкладинки паспортів і перепусток. І взагалі це нагадувало підозрілому і кмітливому колишньому студенту заготовки для документів. Місяць він придивлявся, а потім підійшов і звернувся до Біпо, чорного нігера з диких саван, де ще промишляли канібалізмом. Біпо оскалив зуби, похитав головою, але нічого не сказав. На ранок до нього прийшли в кімнату, витягли з ліжка і повели зі зав'язаними очима. Йшли вони півгодини, але по тому, як повертали і зупинялися, Амбруозі Сінонга вирішив, що його водять колом, і місце, куди його ведуть убивати чи ще для чогось, зовсім поруч. Нарешті з нього скинули чорну пов'язку, штовхнули у велику, з низькою глиняною стелею, з глиняною підлогою кімнату. Серунян сидів на маленькому кріселку і тому його велетенське, як розплиле тісто, тіло виглядало уродливим, неприємним, страшним і бридким водночас. Серунян дивився не на нього, а кудись на білу кішечку, що моталася за мишею. Його водянистий погляд сімдесятилітнього морфініста, гомосексуаліста і великого махінатора, здавалося, приваблювала ця біла маленька кішечка, що бігала між дротів. Кішечка вигинала спину, шипіла, кидалася з одного боку в інший, і, видавалося би, що вона просто бавилася, аби не екскременти, котрі вона періодично видавала з себе від переляку. Тільки зараз Амбруозі Сінонга побачив у нього в руках маленьке реле, що регулювало струм у дротах. Серунян натиснув на клавішу, кішечка дико заверещала, немислимо роздулася її маленьке тіло, потім скрутилася кільканадцять разів, запахло смаленим, і вона затихла.

– Цього разу вийшло відразу. Кішки, так, особливо кішки, живучі. Уявляєш, якщо там опинишся ти? – сказав Серунян, обертаючи своє розплиле обличчя з чорними водянистими очима.

– А чому я повинен там бути? Я нічого не зробив. Якщо я завинив гроші за перебування, то я їх відпрацюю, – нахабно погнав Амбруозі Сінонга.

Серунян подав знак, і на загривка колишньому студенту опустилася важка дубина. Сінонга хекнув і розповзся чорною плямою по підлозі. Разів зо три його вирубали і приводили до тями. Нарешті Серунян махнув рукою. Він так і сидів, не змінюючи пози. З земляного полу Сінонга бачив, як підходить лікар, закочує йому рукав і вколєє дозу. Нетерплячим жестом Серунян його відпихає. Далі очі його, дві чорні водянисті вирви, звертаються саме на нього, і коли він так дивився, то Амбруозі Сінонзі видається, що це божество не може обертати увагу на когось стороннього, взагалі на людину, а якщо він звернув на нього свій погляд, то це до великих перемін. Про смерть він думав якнайменше: колишній студент був продуктом своєї країни, а тому сприймав смерть як

черговий перехід з одного стану в інший, тобто в шлунок свого соплеменника. І хто його коли з'їсть – не грало великої ролі. Нехай це відбудеться трохи пізніше, він не має нічого проти.

З цього почалося сходження Амбруозі Сіонга. З усього виходило, що з ранньої молодості йому довелося балансувати на краю прірви. Серго Серунян навчив його усім тонкощам життєвої етики і естетики. А ще він посвятив його у свої справи. Якщо дивитися з висоти третього тисячоліття, то це була зарядна контора місцевого кидали, що займалася фальшивими паспортами, пудрила мізки нечисленній пастві, підторговувала наркотиками і тримала зв'язок з усіма національними африканськими рухами. Сіонга навчився виготовляти паспорти. Він розповсюджував наркотики по точках. Потім ми його бачимо у Конго. Кілька років випадає з його життя. Серуняна чи то арештували, чи то він помер, але майже всі керівники секти потрапили за ґрати. Не виключено, що і не без допомоги Амбруозі Сіонга, тому як він несподівано відновився у Йоганесбургському університеті. Апартеїд здавав свої позиції. Цей короткий проміжок життя, аби запитали у нього, - найромантичніший у молодого викладача Амбруозі Сіонга. На всіх чорних вечірках, на всіх показних національних фестивалях він з'являється з гарненькою, подібною до хлопчика акторкою кіно Роми Швір. Вона наполовину ірландка - наполовину китаянка. Це чудесне створіння, здавалося, було послане небом, щоб звернути Амбруозі в русло добропорядності, хоча, якщо відраховувати від самого початку, його можна було вважати швидше за жертву, ніж злочинця. Райське перевтілення Сіонга тривало не довго: в одну ніч її знайшли з посинілим обличчям, піною навколо рота. Перед цим заможня донька батьків Рома Шавір переказала на рахунок Братства сто тисяч американських доларів.

Амбруозі Сіонга зник, не чекаючи, коли слідство візьметься за нього. І от ми знаходимо його спочатку в Конго на алмазних розсипах. Потім він опинився в Анголі, прихопивши камінців на півмільйона вартістю. Доля-таки усміхається колишньому вчителю філології. Але не завжди. Його накрила кубинська розвідка, що хазяйнувала в Анголі. Кубинські спецслужби з ним чого лише не витворяли. Спочатку його прореагували, майже кожную сигмовидну кишку. Алмазів не знайшли. Тоді йому почали товкти пику, нирки, печінку і виламувати суглоби. Але Амбруозі Сіонга мовчав, як вірний комуніст, чим дуже здивував кубинську спецслужбу. Хоча таємниця була проста: учитель закопав алмази під деревом і не пам'ятав, де вони і де те дерево. Але щоб він не говорив, йому ніхто не вірив. Так він потрапив у ангольську тюрму, маленьку копію советського гулагу.

Наша Земля проклята расизмом. Демон расизму живе на Північному Полюсі і серед папуасів. Расизм чорний, жовтий, червоний, білий. Це найдосконаліша і найпотворніша вигадка людини, що підписала пакт з нечистим. Папуаси ненавиділи високих соплеменників, японці – китайців, індіанці – інших індіанців, араби – євреїв євреї – арабів, німці – англійців... Саме це відчув на своїй шкірі – всі виверти історії, всі катаклізми, і що рух історії завдячив расизму – Амбруозі Сіонга. Його не рятував прудкий розум, його не рятувало знання людської психології, його не рятувало уміння підроблювати документи і просто забивати баки митникам і поліцейським чиновникам. Колір шкіри, як прізвище чи місце реєстрації, Амбруозі Сіонга змінити не зміг. Але його розум був надто практичним. Не дарма він виростав серед канібалів, а потім в Преторії, де гнучкість

розуму доставляла або неприємності, або приносила відчутну допомогу. Тюрма навчила його ще іншому...

Його відразу направили у блок неблагонадійних. В передбаннику у нього вилучили картку з особистою справою на прізвище та ім'я Абрахама Лі. Це ім'я він носитиме уперто, з забобонною святістю первісного чоловіка. Можна сказати, що Абрахаму Лі поталанило, – він не потрапив до кримінальників з їхніми «пітушатнями». У бараці на сто тридцять чоловік утримувалося двісті п'ятдесят. Чорні жирні трупні мухи, що налітали з сусідського звалища, висіли чорними попонами, ворушилися зелено-чорним покривалом на сонці. Півбараку хворіло на СНІД, сифіліс, гонорею, заразні інфекційні хвороби. Казармене начальство боролися лише з тифом, чумою і малярією. Бракувало води і вистачало наркотиків. Злочинці у п'ятницю влаштовували дикі оргії. Місцеві «півні» їм обридали. Обдовбавшись Екстезі та «спідом», вони витягували чергову жертву з боку політичних і скопом гвалтували. На ранок, якщо нещасний лишався живим, його повертали напівтеплого, а ні, то труп підкидали на бік, де жили пасивні гомосексуалісти – здебільше «опущені», що склалися з білих та жовтих. Тут він визначив ще один рушій, до якого не придивлявся, це секс. Секс і гроші. І релігія. Головне, це треба об'єднати. І тоді не буде ціни. Через тиждень він запросився на перемовини з начальством.

Для того, щоб переконати в тому стужавілому від спеки мороці хоч кого небудь, хоча б на якусь там годину – треба було мати не аби який хист, удачу і, як нині кажуть, харизму. У Абрахама Лі це вийшло досить швидко. Пізніше він нам говоритиме, що до нього в барак прийшла сама Діва Марія (що теж не виключено). А буддистам він потім буде під кальян і опіум говорити, що сам Будда прийшов і присів на його кишачий людськими вошами матрац. Не будемо вдаватися в чужі видіння і чужі думки. Головне, що одинадцятого липня він йшов слизьким від бруду коридором в охороні двох чоловіків з гумовими палицями, електрошокерами і пістолетами з гумовими кулями. Дорогою він розповідав про своє пролетарське і нещасне дитинство, про злидні і голод, про злих сусідів-людоїдів, – його охоронці позіхали, бо радше за все були тими ж таки сусідами-людоїдами. Але його ввели якраз туди, куди його язик давно виводив. За столом сидів вимучений гемороєм і малярією кубинський комісар. Пляшка грузинського «Боржомі», пляшка пива, де плавало кілька зелених мух, бутерброд з банана і шматка, що нагадував кошлатий кусень мавпи, викликали дивну асоціацію у Абрахама Лі. Він подивився на їжу і ковтнув великий ковток слини. Кубинець жестом показав, що він може сідати. Як тільки Абрахам Лі сів, кубинець підсунув йому бутерброд і пляшку пива з мухами.
– Їж, все нормально, камрад! См тебе спочатку прийняли за американця!

За час свого перебування під арештом Абрахам Лі навчився не йняти довіри до лівих, а тим паче до комуністів. Він швидко розгледівся: вікно хоч і стояло навстіж, але запах нудний, трохи вивітрілий, і такий самий ще свіжий, нудотний запах густо висів у повітрі. Тоді Абрахам Лі подивився на стіл, на стіну, де усміхався покійний і добродушний коменданте Че. На столі лежала пліть, з сім'ю свинцевими кінцями і грілася дешева праска із шматками пригорілої людської шкіри. Абрахам Лі подякував за їжу, проковтнув пиво, не даючи йому повернутися назад, і заговорив до низькорослого чоловіка, швидше метиса, з сірою вигорілою шкірою, невиразним обличчям подовбаного віспою. Він п'ятнадцять хвилин розсипався про велич кубинського народу, про Фіделя і Че, якого він

особисто не знав, але був впевнений, що аби такі вони зустрілися, то це неодмінно б змінило його, Абрахама Лі, життя і він, звісно, не стримів би тут, як останній ідіот. Чоловік з віспастим обличчям і сірою шкірою мовчки слухав, потім встав і легкою ходою підійшов до праски, плюнув на пучки і торкнувся пальцями. Праска зашипіла, і чоловік, задоволено хмикнувши, повернувся назад і вставився у нього зеленими зміїними очима.

– Це ти вірно говориш. Але мені це непотрібно, – сказав він, витягнув кліщі для лушення устриць і поклав на засиджений мухами глясований часопис з голими красунями на розвороті, що намагалися дійти згоди, засовуючи кулаки один одна одній у піхву. Ця фраза і цей жест не прийшлися до душі Абрахамулі, і йому закортіло знову зробитися Амбруозі Сінонгою.

– Я повторюю вам, – сказав чоловік із сірим обличчям, одягаючи зелену панаму і підсовуючись на кріслі ближче до Абрахама Лі, від чого відразу у затхлій кімнаті встановився інтимний затишок. – Ось подивіться сюди.

Кубинець підсунув під ліве коліно велике дюралеве відро советського виробництва. Абрахам Лі сорокою, мельком, глянув у відро і нічого спочатку не зрозумів. Здавалося, те, що він побачив, ворушилося. Але придивившись, Абрахам Лі зірвався на ноги, потім сів. Перед ним стояло відро, повне людських гені талій – жіночих і по більшій мірі чоловічих. Одні ще зовсім свіжі, вирвані прямо з корінням, другі вже зморщилися і почали підсихати. – Отож я вам говорю? Всі обіцяють, брешуть, і ось як це сумно закінчується... Гадаю, ви не такий... – якось заворожено сказав чоловік і підсунув Абрахаму Лі пляшку пива, тільки но з холодильника, що його принесла дебеликувата чорношкіра жінка у сержантській формі.

В цьому чоловіці було щось пацюче, вірніше, виходило так, як людина зробилася пацюком. Навіть усмішка, яка піднімала кути прямої лінії рота до вух – нічого наче б то особливого, але Абрахам Лі мав те чуття, що його зробило нинішнім Абрахамом Лі. Він відчув пацючу сутність цього чоловіка, а пацюки ніколи не помиляються, коли виходять із контрольованої ієрархії. Інакше не можна. Відтоді людина живе за пацючими законами, і кожна хвилинка її життя належить її кмітливості і її розумові. Словом, вона не помиляється – інакше смерть. Решту його не цікавило. І він почав говорити. Так, просто, за наїттям. Говорив, видавалося, він довго, але коли зупинився, то побачив, що чоловік дивиться на нього з цікавістю.

– Ви мені подобається, – сказав чоловік у кубинській формі. – Ходімте, я щось вам покажу.

Вони вийшли під прямовисне сонце на вкатаний майданчик з червоної глини з кількома порожніми шибеницями. Вийшли без охорони. Він його провів рядком середньовікових диб чи щось подібного, але це ніяк не вплинуло на Абрахама Лі, голова котрого почала гарячкувато працювати. Його хилитало від свіжого повітря, від пива, від надії, що він таки може вирватися на свободу, і план, який виник під прямовисним сонцем, прямо скрутив його анус і мошонку. Чоловік у одязі розвідника йшов швидко, але не настільки, щоб сп'янілий від чистого повітря і пива Абрахам Лі не встигав за ним. Від нього тхнуло парфумами, милом і дорогим тютюном. І він знову заговорив. Зараз відверто: про алмази, про велику політику і мрію коменданте Че.

– На хрена мені твій Че, – сказав чоловік і зупинився. – Ти мені подобався більше, коли говорив про алмази.

Над ними плив ясний полудень; когось посадили на загостреного кілка, когось там розпинали на дибі; комусь просто вибивали зуби, а Абрахам Лі переселився у шикарний –

у його становищі – готель. І вночі до нього прийшли, коли він опрацьовував служника з вибитими передніми зубами. Засвітилося яскраве світло, він зіщулився, як шкідливий кіт, а хлопчик шугонув за шафу. Коли все трохи прояснилося, розвиднілося, то він побачив коменданта з віспастим обличчям роздягненим по пояс, – широкоплечого, з тотемними значками на тілі, а між лопатками він носив ножа з широким клепаним із авіаційної арматури ножем. Він покачав головою, але байдужість, ця мельхіорова твариняча байдужість в очах, котру він зустрічав у проститутток – чоловіків і лесбіянок, довели все протиріччя світу. Він повільно, як уві сні, натягнув штани, подивився на двох голих, в одних пов'язках, охоронців, на хитрий, мимовільний оскал безіменного коменданта. Комендант різко, невловимо пройшов кімнату, розпанахав горлянку двом охоронникам так швидко, як це лише можна уявити, потім за патли витягнув хлопця, що верещав, як серливий кіт, і одним махом спробував йому відтяти голову, але малий викрутився, і широке лезо відрізало вухо та глибоко увійшло в передпліччя. Малий заверещав. Абрахам Лі взяв зі стола кухонний ніж і розпанахав йому горлянку, але зробив це він досить не уміло, тому лише тільки поранив хлопця. Малий поповз навкарачки, харкаючи кров'ю. Абрахам Лі спробував його наздогнати. Комендант зупинив його порухом. І розітнуте до половини тіло за кілька хвилин перестало смикатися на підлозі.

– У нас мало часу, – сказав комендант. – Їдемо. На нас чекають.

Найменше Абрахам Лі бажав, щоб на нього хтось чекав, але життя пересвідчило його у його студентській наївності: на них чекав советський «Уазик», з двома кубинцями. І вони поїхали у ніч. Щодо Абрахама Лі, то йому, напевне, закортіло повернутися, коли він побачив з собою поруч двох смердючих кубинських солдатів. Але коменданте стиснув його плече і сказав:

– Називай мене Боб. Не більше і не менше. Запитаєш більше – я тебе уб'ю.

На ранок вони в'їхали у савану. Просіка у джунглях закінчилася, і вони поїхали ще в холодному сонці під виття гієн, несамовиті крики всього тваринного світу: Для білого чоловіка так то, – як за ними гнався весь зоопарк. Потім у них не стало води: хтось з кубинців пробив ненароком баклагу. Але до цього часу савана закінчилася, і на горизонті почали з'являтися міражі поселень, котрі комендант наказував оминати, називаючи їх шипляче «людодіями». І всі розуміли, що то були далеко не міражі. Нарешті вони зупинилися біля села з кількома хатами, де повільно ходили зовсім голі люди – дивовижно красиві, з повільними рухами і витонченими обличчями. У них були гвинтівки та списи. Боб наказав усім лишатися, але кубинці не послухалися. Боб нічого не сказав, пішов своєю упертою ходою між глиняними хижками, прихопивши військового рюкзака. Невдовзі він повернувся, несучи щось в рюкзаку, але кубинці не повернулися. Мовчки Боб віддав рюкзака Абрахаму Лі і сам повернувся назад. Абрахам Лі зрозумів, що той повернувся за водою. Коли він спробував заглянути у рюкзака, то почув легке шарудіння, а потім солодкий дух, що завжди йде з дому, де знаходяться маленькі діти.

За дорогу Абрахам Лі встигнув прив'язатися до маленької дівчинки, що не плакала, не гидила, а лише дивилися на них теплими карими очима з золотавою чайною поволокою. Боб не сказав, як її звати, – він взагалі намагався не говорити, не випускати з рук керма, і коли вони вкотилися в широке передмістя, прямо в сизу смердоту проститутток, котрих кишма кишіло, п'яниць, які тинялися до самого рання, щоб потім упасти під ліхтарями, біля баку зі сміттям, – Абрахам Лі почув знайому небезпеку. Боб зупинив машину і сказав:

– Здається, тут.

Абрахам Лі почав щось пригадувати, але Боб зріб його за плечі і витягнув на теплий брук поселення. Так, це було невідоме поселення, де він, Аброузі Сінонга, сховав алмази. Але, на великий свій жах, нинішній Абрахам Лі не пам'ятав цього місця. Про дитину ніхто нічого не сказав. Але несподівано Абрахам Лі повернувся упівдороги, наче розуміючи, наче поробивши дорогу в часі, що ця маленька, майже безголоса дівчинка врятує і змінить його життя. Несподівано, вірніше насторожено і очікувано, його очі потепліли. Принаймні він нічого не сказав, хоча напевне не довіряв своєму напарнику, та ще й гомосексуалістові, хоча сам невідомо до якої орієнтації відносився, і, напевне, і швидше всього, був байдужим до законів статі. Він навіть допоміг Абрахаму Лі завантажити на спину дівчинку, що теплим клубочком ворушилася у військовому мішку. І так вони рушили тихими вулицями містечка, не означеного на жодній карті світу. Боб привів його в саманну хижу, і аметистовий захід тлів у вікні. Там було двоє жінок, гарних і високих, швидше жовтих, ніж чорних. Одною Боб скористався прямо перед своїм невірним чи вільним супутником – жадібно, наполовину спустивши просмальцьовані штани, а потім відвів у куток і щось сказав, не натягуючи тих же штанів. Та засміялася диким, гортанним, протяжним сміхом, і Абрахаму Лі стало ніяково, як у прихідській школі, і він сказав собі, що якщо доля йому допоможе вибратися, він обов'язково позбудеться цього йолопа і цього дріб'язкового кубинського садиста. Потім їм накрили вечерю. Тут йому довелося здивуватися: смажені і парові котлети, українські борщі (тоді він їх не знав), червона і чорна ікра, по-китайському зготовані слимаки, гриби у маринаді з мадери, поросячі ніжка з бататом, смажене мавпяче м'ясо і бананова горілка, від якої Амброузі Сінонга, а нині Абрахама Лі, котрий виріс у цивілізації білих, нудило, як і від свіжих мавпячих мізків. Розговівшись, Абрахам Лі почав крадькома озиратися, але тут відчув на своїй шиї зовсім не ніжний дотик клепаного тесака. Абрахам Лі усміхнувся і почав говорити, і тут, – о – сталося диво: Боб закотив очі і з упоїнням слухав голос нікчемного чоловічка, життя котрого залежало саме від нього, але зараз перевелося все навпаки. Абрахам Лі зачарував Боба – принаймні так вирішила громада жінок.

Закричала дитина. Ніколи до цього вона не кричала, вона трималася спокійно, як і чоловіки, що пройшли нелегкий шлях і, напевне, повинні пройти ще більш нелегкий. Боб навіть не поворухнувся. Він вигнув свою лінію рота у те, що називалося усмішкою, і уперто чекав чогось, і Абрахам Лі розумів та, здається бачив, що щось темне та чорне пульсує у його крові, у його кишках, у його шлунку. Абрахам Лі з благодушною, навіть ніжною усмішкою відвів руку з сікачем і подався до кутка, звідки чувся плач, попискування, майже тобі кошає, дитини. Він схилився над купою лахміття, заляскав пальцями, і несподівано загуслу тишу, тріскотіння нечисті в недалеких джунглях, перекрило його мелодичне, хрипливе :

– Рита! Рита хороша дівчинка!

Потім, коли вони поснули в абрикосовій темряві, Абрахам Лі довго дивився на великий круглий тазок місяця, що його перетинали чорні нічні птахи, завбільшки за маленький винищувач. Він, як пес, швидко обвикся з запахами, зі свободою, несподівано втраченою, несподівано повернутою, а тому його попереднє життя видалося бархатною зеленою вічністю, як і чорна яма невідомості, що лягала теплими пластами перед ним і не обіцяла спокою. Нікому не дано сягнути у плани людини, а тому загадкою лишається ще, чи повірив він у свою вибраність, але в життя Аброузі Сінонга повірив. А тому,

прокинувшись під ранок від штурханів, коли углохли всі птахи, вся нечисть, котра кавчала і пишала у джунглях, Абрахам Лі встав. Перед ним стояв у зеленому хакі Боб, дві довгі жінки, одягнені у чорні шкіряні комбінезони, з тесаками мачете під лівим боком і радянськими АКСМами за спиною. Знаком голови, як він те робив у концтаборі, Боб наказав йому одягатися і йти. І Абрахам Лі пішов за ним, намагаючись переконати себе, що ходить за цим виродком востаннє.

Біла дорога, розмита передранковим світлом, вела між кущами диких пальм, де іноді щось ухало, стрибало, а потім заглухало. Вони йшли довго, здавалося, години три, а насправді п'ятнадцять хвилин, як з'ясувалося зрання, але ранком це не мало ніякого значення. Вони підійшли до колючого живоплоту, за яким чорною стіною, з броньованими вікнами, підіймалося шикарне бунгало. Не обертаючись, лише підвівши праву руку, Боб підійшов до брами, що несподівано виявилася за колючками, і тихенько постукав об металеві дужки. Йому відповів відразу тихий звук. До брами підійшов чоловік у темному костюмі, відкрив двері і наказав їм іти за ним. Жінки пропустили пред себе Абрахама Лі. За хвилину вони були у розкішній єврейській кімнаті. Він відразу це відчув, Абрахам Лі. За великим кріслом, що ледь уміщувало велетенське тіло розплилого білого чоловіка, з туманними скляними очима від постійного вживання шкідливих стимуляторів, він побачив велетенську карту, освітлену лампочками згори і знизу.

– Вітаю вас. Не думав, що ви-таки доберетесь сюди. Ось так воно буває... Г–м–м..Все життя не терпиш чорних, а життя заставляє пити з колодязя, де ти сциш... Хоча тут не багато лишилося... Ну, до діла... Ось твої, мавпа, алмази, але... – Чоловік не договорив. Він замовкнув, наче нирець на великій глибині затримав дихання, а потім продовжив:

– Нічого в цьому світі від одного не залежить. Виходить саме що так. – Чолов'яга більше говорив до себе, ніж до трьох відвідувачів: двох дорослих і маленькій дівчинці, що сопла носом у великому військовому мішку. – У мене мало часу, а ще менше життя. Тому я вирішив не віддавати алмази, а махнутися на карту, ось цю карту. Не гадаю, що вона дешевше ваших камінчиків, і не дешевше вашого життя. Таємниці завжди дорожчі за одне життя. Принаймні історія показала так, що платять за неї цілі народи...– Чоловік, не обертаючись, тицьнув у жовту карту, що відразу впала у око Абрахаму Лі. Він підійшов до неї, розчаровано клацнув губами, а потім сказав у товсту і бліду потилицю чоловіка на ім'я Джім Урлкок:

– Ні, жирний, ти віддаси нам наші алмази. Нам не потрібна чиясь фантазія, що нехай колись у минулому принесе нам мільйони доларів. Віддай те, що ти взяв у мене.

Джим Урлкок перевернувся на один під, витяг з маленької кишені слоїка, витрусив кілька дрібненьких пігулок і поклав їх на білого язика.

– Нітрогліцерин, – сказав він.

Потім він встав і пройшовся вздовж освітленої карти:

– Коли я приїхав у Нігерію, то мені було менше, ніж вам зараз, і я був випускником Кембриджа, і прибув сюди з католицькою місією. І що ж трапилось? Я вірив, що можу допомогти вам, чорнопикі. Але природа – не така дурна штука. Бог дійсно створив одних такими, а іншим такими. В цьому його велич і таємниця. Але до того часу я вже відійшов від Бога і від вас, чорнопикі. Ви ніколи не вмiли думати. Ви і просрали свій континент...

Боб непорушно стояв і дивився на Джіма; потім витягнув мачете і ударив об підлогу. Джім на це лише усміхнувся, розвів руками. Тихий спочатку, а потім нищівний крик військової сирени перекрив тишу, вовтузю у джунглях і завис над сивими пагорбами. Ці

крики і ці погуки, наче дикі сови у ночі, наче провіщення, давно відомі у Африці двадцятого століття. Боб вигнув соломинку свого рота і підійшов до вікна, ніби-то намагаючись у чомусь пересвідчитися. Боб підійшов до вікна і відхилив залюзі: африканська ніч чорним сукроватичним згустком самотніх вогнів відповзала до савани. Акуратні будиночки елизаветенської епохи стояли в синьо-зеленому тумані. Це було б до чарівності дивним, аби Боб народився у Європі. Але зараз він побачив жінок. Його жінок, з широкими скулами, жовтими обличчями, тугими животами, із смолянистими зірками очей, тугими ногами, що подано приходили у вузький таз. Він скотнув липку слину. Ще раз провів мачете по підлозі, показуючи, що нічого не змінилося. І Джім дійсно зрозумів, що це кінець: він уповав на інтелект, на це останнє, на що можна обпиратися в джунглях.

– Срані людодіди, – прошипів він крізь зуби.

І тут почулося сопіння, і у повітрі запахло чимось таким, що викликає спокій і накочує на очі сльози. Мішок за спиною Абрахама Лі заворушився, краї його розсунулися, і на світ з'явилося двійко блискучих оченят, потім десять рожевих нігтиків, що міцно уп'ялися в краї. Чорноволоса голівка завертілася, шукаючи щось кімнатою, і нарешті зупинилася на Бобові, що стояв з витягнутою рукою, тримаючи синьої сталі мачете. І голівка з темними оченятами радісно засміялася, ну, десь так виходило. А Боб стояв і дивився то на вулицю, що якимось підозріло шелестіла, то на Джіма, що перебирав жовтими пальцями слоїка з ліками.

– Забирайте і котіться до чорта в зуби, – він помовчав і, наче подумавши, сказав: – Да, забирайтеся саме до чорта в зуби!

Він відкрив сейф і викинув на стіл дві великі коробки. Боб швидко перетнув кімнату, схожий на привида в сизому безликому ранку, ухопив коробки, наказуючи вільною рукою підійти Абрахаму Лі і двом китаїкам, що стояли біля дверей – і передав коробки їм. Трохи повагавшись, і сам рушив до проходу, навіть не оглядаючись, навіть не думаючи, що куля сорок п'ятого калібру вивалить йому нутрощі. Ні, він цього не боявся, бо на батьківщині він був героєм, а зараз відчував себе засранцем, що майже ідентичне.

Десять пар розкосих очей на жовтих обличчях слідкували за дорогою. Вони, якщо відверто сказати, обрали не в зовсім хороші часи, коли Африка і без того кишма кишіла етнічними чистками, то саме зараз вони потрапили на черговий бандюганський дербан. Боб знав своє діло круто. Річка – великим чорним жирним згустком, як закипіла кров проти сонця. Звідси вона більше нагадувала жабу. Коли зачервоніла річка, всі відразу зрозуміли, що підпалили бунгало. А Боб і Амбруозі Сінонга продовжували іти собі далі під охороною невтомних китайських очей. Боб гнав напевне, що свого доб'ється, хоч вирви гланди, й таке інше. Ні, він не був тасмницею, він був створений в її теплих лабиринтах, повних людського калу та сечі. З ним Рита все життя жила і була переконана – у цьому їхня спорідненість.

У повітрі стояв неймовірно густий запах магнолій. Повітря повільно загойдувало, заколисувало чотирьох втікачів. Маленька Рита намагалася вибратися на поверхню, а злюща жовтописка і косоока жінка запихала її назад. Рита лише бачила, як на дорогу падають, піднімаючи багрянню пилуку, люди, а над саваною і джунглями ревище немолодого горластого чоловіка з незрозумілою говіркою. Дика країна ніяк не бажала розбиратися зі своїм людодідським минулим, а тому доповнила до усього ще кілька тисяч автоматів «Калашинкова» і задрипані «АНи» з вичовганими червоними зірками на крилах.

Потім, продовж дуже короткого часу, прогумована холощина розсунулася навпіл, і Рита виставила свою цікаву пицю з яшмовими, як у породистих котів, очима. Вона подивилася на трупи, на мертво китайку, що бовталася у брунатній багнюці – півдовбні знесло, як годиться. Дівчинка потягла простріл погляду і сказала, ткнувши пальчиком:

– Мямям! Мямям! Мямям!

Залишки спецохорони попадали з реготу. Але Боб відразу застрелив двох, наказав побілувати і розвісити на деревах, нехай шукають повстанців або комуністів. І так вони рушили в дорогу. Абрахм Лі усміхнувся і взяв Риту на руки. Так їй сподобалося набагато більше. І дівчинка потягнула за вухо дядю.

Охорона, особливо вночі, хильнувши місцевої сивухи на опіатах, так от тихенько і чемненько запитували:

– Пішли порозважаємося.

Або таке:

– Не подарюга ти часом, голубе сизокрилий?

Четвертого попутника, якщо не зважати двох уцілілих китайок, вони підібрали у савані, на водопастищу, де пили і сцяли зебри, срали слони, дрочили мавпи, чим близько нагадували комунарське вудстокське братство. Звали його Слим. Він стояв під деревом і плакав. Виявилось, у нього рак простати. Але він єдиний, що знав кожну дірку в цій клятушій розпеченій сковорідці. Абрахам Лі чемно ділився морфіном, ну, звісно, за мінет. Користь повинна бути взаємна. Так їм жилося, доки не впала спека. Зникли вода і їжа. Слим пропонував йти в інший бік. Майже ніхто його не підтримував, хоча нікого особливо і не було. Савани закінчилися; починалися джунглі, але їм поки що попередували мочарі. Сморід сірчаного газу стояв так густо, що комару, а не лише птасі, проскочити тут неможливо. В один із днів не долічилися китайки. Її було вбито. Кров розлита у фляги, а м'ясо ретельно розфасоване, хрящик до хрящиків. І вони ввійшли на тяжку землю Бокаси. Бобу було мало радісно з цього факту, Бокасу він знав особисто, але навряд чи підтримував його гедоністі звички...

Здавалося, у Боба не бул пам'яті. Проте очі у нього – круглі котячі очі, чорні і далекі, як перегін від одного полустанку до іншого, наповнювалася маслом – чорна діжа, бездонна, як саме пекло. Такі були у нього очі. Молодість у пам'яті не зарахована: треба рвати штани, двати льоту, як де ще, – навіжений Бокаса, імператор чорного континенту, наказав прийти дітям на випускний вечір у вишуканих дорогих платтях. Дітей, що не з'явилися на свято у дорогих строях, на подвір'ї пороздягали, а потім металевими прутами розвалювали голови. Це при тому, що країна підчищала паразитів, варила опаришів, де тільки прийдеться; а ті, в свою чергу, обглітували людей. Такий от взаємообіг, нескінченний колообіг життєвого буття, за котрий ніхто ніяк не бажав відповідати.

На однійній утчі хтось бряцнув отраву диктатору у фужер. За що був моментально обезголовлений. А диктатор продовжував шестувати. Під вереск на кухні різали трупи, запопадливо відрубували органи, рештки скидалися у деревесний пройом, а тиран у повній задумі жував, вибираючи найніжніші жіночі пальчики: з бабами півбиди, а от як із дітьми? Йому, Бобу Аскариду, поталанило більше, ніж його побратимам. У незмінних чорних окулярах, з кобурою для широкого леза ножа, що він носив за собою між лопатками, він став справжнісінькою тінню Бокасси. Йому навіть дозволялося бути дегустатором. Мало того, Аскарід Боб виготував новий рецепт, що сподобався Бокасі: з різними духмяними приправами, спеціями, афродізіаками. По суті, Бокаса був добродушним французьким

клоуном. З нього був добрий моряк, але ще ліпший інтриган. Бокаса, як і водиться людожерові, був людиною хитрою і пронирливою, як тварина. Природний розум диктатора відмітав все, що він вважав за зайве. Гедоніські нахили диктатора призводили до естетських вчинків. Бринячим серпневим днем, коли гуділа уся природа, він надумав запустити брасом команду плавців по сірчаній кислоті: хто доплив, той і переможець. Чарльз Буковсквскі описав в одному оповіданні, що просравши військовий бюджет, він наказав зображати літаки обідраним воякам. Які там буряки, які там алмази!

Бокаси тут не виявилось: він був чи у бігах, чи десь інде, а тому Аскарід пройшовся до місця. Головний Мо–Мо підійшов і почав щось жваво гворити до Аскаріда, а той лише шурих вузькі щілини очей на сонце і ворухив синіми губами. Очі, що дивилися вперед і нічого не бачили, очі що вічно говорили, але рухалися лише губи. Здавалося, що він починав думати, а Абрахам Лі, вловив тінь тієї думки. Абрахам Лі слухав суперечку між Бобом, китаянкою і Мо–Мо.

– У неї мати зулуска. На неї упала тінь, її треба вбити.

Здавалося, Аскарід задумався. Абрахам Лі почухав перенісся, загнав чотири патрони у вінчестерку і сказав:

– Ми підемо, або ви всі тут ляжете!

Боб Аскарід був атеїстом, комуністом, ворогом всього, що приносить прибуток. та ще й тінню Бокаси. Він відрізав одним махом голову Мо–Мо. Запакувавшись провіантом, вирушили в дорогу під густий, теплий африканський проливний дощ.

Чесно, я не чекав від педіка таких викрутасів. Але він таки зробив це, і вони пішли через пустелі, савани, джунглі: Аскарід Боб, Абрахам Лі, китайка і Рита, що борсалася у військовому мішку. Вони ночували під небом кольору кривавого м'яса в запустілих хижах. Вони сиділи у велетенських порожніх містах, що нагадували Гранд Опера, Пізанські башні, повіті ліанами, удавами, жорсткою травою, калаталися на венеційських гондолах - залишки розкошів алмазних та нафтових королів. Вони сиділи у недобудованих небодряпах з відкритими стінами, дивились на зелені болота і маніжилися, як ігуани під теплим сонечком.

– Це схоже на Париж. Маленький Париж, – сказав Абрахам Лі.

– Заткни пельку, розумнику, – визвірився Боб.

– Люди крацають від дурнів, бо нічого їм не лишилося. Розумієш? – відповів Абрахам Лі.

Тут би треба було і задуматися Бобу Аскаріду, але він пропустив крізь вуха. Інтелігентішка в проламаних окулярах, з рогозною оправою. З упертістю віслюка Боб рвався у Браззавіль, найбільший річковий порт, щоб потім вийти у відкрите море. Абрахам Лі та китайка настоювали на Пууент–Нуаре. Що з'єднувало цих людей? Швидше всього, не алмази, а страх, що хтось інший перереже з–за них горлянку. За місяць, обідрані та голодні, вони дісталися найбільшого морського порту Конго Пууент–Нуаре.

За кілька алмазів, що їх об'їдений паршею метис прийняв, як мідяки, їм дозволено переночувати у розвалюсі, де щури вирости убільшки з людину, і якщо було б треба, то обов'язково б заговорили. Але вони і так були ситими, прямо-таки блищали від сала. Чие те сало, ніхто навіть не хотів думати. Боб Аскарід пропав на ніч. Повернувся він, як завжди: врівноважений і спокійний.

– Збирайтеся.

І вони покірно пішли, не зронивши жодного слова. Від Аскарیدا пахло чимось незвичним. Потім, пізніше, вона зрозуміла, що це запах крові, свіжої людської крові.

Власне, якщо людина затялася, тобто щось втем'яшила собі в голову, то і перекрити нічим. Задивившись на гнілі води океану, Абрахам Лі усвідомив свою місію. І тільки вперше і востаннє Рита побачила жовте, звірине ікло людини з-під синьої аж до чорноти губи. Далі він мав той же вигляд, що й раніш. Далі він грав, що не програє. Абрахам Лі мав освіту, Боб – зарізяка, і треба зробити так, щоб вони трималися купи, доки один одному не переріжуть горлянки. Або хтось один. Без різниці. Смерть тут грала лише виконавчу функцію, що давно відбувала на далеких посиденьках газових камер чи гільйотин.

Вони йшли просторими світлими вулицями, а не задрипаними закапелками з готичних фільмів; йшли довго, аж поки не зупинилися біля дійсно місця усіх нечистот, що його складала роздובані яхти, катери, скутери; курсувало тут і кілька кораблів. Один, з обідраними боками, торжественно пускаючи гудки, входив у гавань.

– Я про все домовився, – сказав Бо і підвів чорномазого верзилу з подовбаним обличчям і дитячим виразом нещастя у очах. Йому простягнули жменю камінців, але негр відкопили губу і сказав:

– Давай деавочка на ніч...

Абрахам Лі перезарядив гвинтівку і прямо наставив у лоба верзилі.

– Тода сам плавай, – негр розвернувся і, розвіваючи червоними, що з дня в день згадували прання, турецькі шаровари, подався до катера. Тоді рука у Боба Аскаріда різко, наче крило птаха, що робить круте піке, врізала у горлянку Абрахама Лі. Потім він взяв дівчинку і повів її за руку до того дяді..

– Уйобок, ублюдок йобаний, вони ж заібуть її до смерті! Розумієш ти, напівкитайська мавпа?!

Аскорид знову повернувся, зробив різкий рух, знову наче крилом звалив Абрахама Лі, котрий встигнув зіп'ятися на ноги.

– Ето я прнімай...Ето здорово...

– Скажи своїм, щоб підняли цього придурка і віднесли в каюту.

– Ето я понімай...

Словом, у шестирічному віці Рита була полишена незайманості. Так що у добрі очі вона вже не вірила. Правда, капітан чи шкіпер залишився без залупи, яку разом з блювотінням виплюнула Рита. Потім їх підбрало торгове судно. У них не була проста задача вижити – хто побував у такій ситуації, добре мене зрозуміє. І ось так, якимось робом вони потрапили до Амстердаму. Саме слово «Амстердам» ні в кого аж ніяк не асоціювалося з Африкою. Світ, затиснутий маленькими чепурними квадратами буднків, флегматичні люди, відчуття, що ти попав у велетенський акваріум, залитий желатином... а на вулицях, як не дивно, мало євреїв. А саме на них-то і розраховували Боб і Абрахам. Тиждень пошуку нічого не дав: лише колота рана, вибиті зуби і дешева наркота. А потім Риту відправили на панель для любителів педофілії і всіляких там штучок. Так вони проіснували три місяці, і одного ранку Абрахам Лі сказав:

– Треба щось вирішувати.

І сам за себе відповів:

– Я зна, що робити.

Але було запізно – Рита висипала діаманти в унітаз.

І навіть на це Абрахам сказав:

– Я знаю, що робити, – дівчаток він розумів, і вони тягнулися до нього, як телята до вим'я.

Вона приходила і приносила завжди айстри, гроші також. За квіти її шмагали, але вона продовжувала робити те ж саме. Абрахам Лі відшукав собі місце у гей-клубі. От саме після цього він і казав:

– Я знаю, блядь, що робити, двожді крокодили.

Але усе було навмисне, значить, з продувом - зізнався він потім. - З цього б нічого не вийшло. Вийшло б як з діамантами. А тож кинув сірника навмання, а він візьми і стань на попа. Тож він взяв її за руку і повів, так повів, що його тягла немислима сила, а груди розпирало, ох, як розпирало. Вони зайшли до кав'ярні і там зустріли шоколадно-молочного, як коктейль, метиса на прізвисько Ізраїль Бек. При усьому люду він цілував свій перст і хрестився мало не на кожного. Він запустив у свою густу чуприну п'ятірню, пошукав щось там.

–... да, просрався, як кінчив на бабі, такий от кайф, старий, – вловили вони рештки розмови.

Якусь підозру викликала ця розмова, вірнішіше, зацікавленість цим юродивим із жорсткою сірою шевелюрою, що в кабачку розвішував локшину на вуха тридцяти роздявакам. Видно, що птиця ця – цабе невелике, але цабе. Чолов'яга був здоровенний, як діжа, але рухався легко, жести його були граційні і витончені, як у гомосексуаліста. У Абрахама Лі навіть у штанях піднялося. Він підсунув стільця поближче. І сказав:

– Брате, нам є про що з тобою поговорити. Дуже щось важливе.

Ізраїль розвернув свою товсту сраку до зачарованих слухачів, і відповів:

– Я завжди готовий поговорити з братом.

І ось їх стало четверо.

Ізраїль Бек займався тим, що заманював рейтинг-жінок у квартири, роздягав, гвалтував, вигрібав всі коштовності і мобільники, і коли він йшов вулицями Амстердаму, то дзвенів, як тисяча вуликів. На перший час це давало якийсь прибуток. Абрахам Лі зайнявся іншим бізнесом: він торгував неіснуючими АНАми; коли діло доходило до контракту, він лускав себе по лобі і говорив, що забув кредитку вдома, і чи не могли ви під заруку дати триста-п'ятсот євро. Це спрацьовувало миттєво. Бездоганний одяг, вишукані манери, ексклюзивна краватка, сотовий в золоті чи то платині, і всіляке там таке. Але нікому в голову не приходило, що цей симпатяга телефонує своєму таточкові-мільйонеру не з власного сотового, а з офісного телефону компанії. І ось так нитка по нитці – та голому сорочка. І от потрошителю кошлатих гаманців, Ізраїлю Беку, прийшов гаплик – він потрапив на німфоманку. На якомусь качку її пристрасне серце не витримало.

Але, на диво, Ізраїль Бек швидко очунав. Він біг геть голими вулицями Амстердама, з торбою, повною мобілок у руці, потрясаючи могутнім своїм тілом, і несамовито репетував, доки не дійшло, що зараз краще помовчати і десь сховатися. Краще, ніж розваленого будинку в стилі а ля готика, метис не знайшов. Накрившись ганчір'ям, він так просидів ще одну ніч, а потім виліз на лови. Всього-навсього він помишляв пограбувати своїх сотоваришів і дати чосу. Його план, котрий роками, цеглинка по цеглинці, складався

у черепі, дійшов довершення. Храм, цілий храм мрій! Тихо він пробрався у їхнє житло, відколував диктину, і тут відчув на горлянці холодне лезо ножа

– Не жартуй, жирняй, – почув він у себе за спиною голос Боба Акарида.

– Я, брат, нічого. Я Нічого, брат...

Виявилось, що водогін, тобто каналізація, була забита, і всі діаманти осіли в засохлому лайні. Хитрий міщук Ізраїль знав це напевне. А тому, дочекавшись слушного моменту, вишкріб їх і сховав під лежанку Рити, де найменше було запідозрити.

Так вони опинилися в Штатах, збувши всі коштовності по півціни, і заснували Братство Єднання, що не користувалося ніяким попитом. У країні влаштував думами і душами пан Кошковський, маг і просвітитель. І Абрахам Лі, зібравши всю компанію, подався знову в інший кінець океану, тобто до колишнього СРСР.

Спочатку це був бродячий цирк, де Ізраїль Бек випускав з дупи вогнених драконів, Рита крутила сальто мортале, а імпресаріо був сам Абрахам Лі, котрий ворухив у роті язиком, як лопатою у загуслому цементі. Мастаком у цьому, звісною був Ізраїль Бек. Але Абрахам Лі тримав його на відстані, не допускаючи з його рота навіть писку мишачого. І все теж закінчилося трагічно: слон здох від дизентерії. А вся нелегальна банда потрапила в кутузку, – їх випустили за другий день, коли ветеринар поклав звіт про те, що його слон задушився глистами. Інше міліцію не цікавило. Вони знову були вільні. Був сталевий листопад, була мідна від ліхтарів площа, будило тріскотіння листя бруком. І тут Ізраїль Бек став посеред майдану і почав проповідувати, вібруючи усім тілом, наче великою гумовою колбою. І несподівано, один за одним, почали сходитися люди: з пивничок, з дорогих кав'ярень, автівок, потягнулися горбаті баби з базарів, а Ізраїль все говорив і говорив, простягнувши руки до небес.

– Досить, Ізраєлю. Бог почув почув нас і нам пора змотуватися, бо інакше кранти, – прошипів Абрахам Лі, а Рита ходила з простягненим капелюхом, куди сипалися купюри, дрібні монети, всіляка їжа. Звична на той час історія.

Паскудні спогади про дитинство у дорослих викликають спазми, швидше неприємні. Рита вже давно вирішила спокусити долю і втекти від цих придурків. Десь у дванадцять років вона відчула в собі непотрібність запахів, не їхню чуттєвість чи від чутливість, а саме непотрібність їх. Те ж саме стосувалося її мрії. Нею практично ніхто не займався, окрім Абрахама Лі. Спочатку вона шепотілася з ними, щоб вони полишили її, потім її заставляли у дикій істеричі, з розідраним обличчям або виверткою у руках, що вона хотіла проткнути собі вушну раковину. Але звуки і запахи не полишали її. Фони, як нав'язливі фантоми, переслідували вдень, вночі, серед будня. І тоді вона бігла і кричала – маленька дівчинка з блискучими очима мокрою бруківкою Амстердаму...

В СРСР все наразі змінилося. В промерзлій Трубі, наминаючи «Снікерса» вона зустріла пару очей. Я міг би поклястися, що то були її очі: в тих очах не було печалі, радощів, одне розчарування і бридливості ненависних звуків та запахів міста.. Можливо, то була не вона. Але Рита запам'ятала ті очі і кожного дня стовбичила на тому ж куті, запихаючись шоколадом, щоб через годину виблювати його на брук. Щоб побачити мене, того чоловіка.

Зранку на неї одягали золочений обруч на голову у виді віночка; вона підіймала свої милі очка до неба і ревля віслучим ревом шматки псалмів, котрих так до кінця і не вивчила. Ізраїль Бек одягав на себе щось подібне сутани, але перед цим говорив: «Треба спершу

краще добре пробратися, бо інакше нічого не вийде...» Абрахам Лі лише хилитав головою: «Ага». Під завивання Рити торжественний голос Абрахама Лі звучав ще пафосніше: «...О, бачність світу, бруд грошей і розпусти. Підніміть свої важкі очі до неба, і воно втішить вас!» Через місяць компанія вирішила дати чосу, але справи несподівано пішли вгору.

Ще тиняючись серед зулусів, жеручи червів та комахокрилих, Абрахам Лі дечому навчився. На одному з прийомів (їх почали запрошувати на прийоми та гостини вельми поважні пані та панове) стався інцидент. Син губернатора передозував з героїном, а вірніше, з його найпаскуднішою підробкою. Словом, вже пускав піну з рота на банкетному паркеті. Абрахам Лі пантерою підійшов до хлопця, що півився, наче вогнегасник і дригав ногами, як вся пожежна команда, нахилився і став щось шепотіти на вухо. Тривало це недовго, хвилину, не більше, але цього було досить, щоб синаш мера зіп'явся на свої цирла. Так почалося його сходження.

Ці релігійні циркові вистави нагадували Риті реакцію натовпу на смерть. Удар кулі сорок п'ятого калібру, що розніс на друзки голову китайки, стікаюча густа жижа – народу все більше і більше. Вона не відчувала страху, а навіть втіху від того, що прийде момент, коли вона втече звідси, звідусіль втече. Вже у десятилітньому віці вона написала до зошита: «Вони дають уроки моралі, будучи самими аморальними». І от, коло за колом, збираючи милостиню, вона все більше і більше думала про все це. Та і про інше думала: втеча може бути з тюрми, із закритої зони, а з резервації кульки планети Земля – річ неможлива; але юність переконувала її у іншому. На небі тріскали зорі, місяць уповні, а вона, затиснувши пальці між коліннями, дивилася у глухий чорний простір, прошитий скалками зірок.

Що не кажи, Абрахам Лі мав хист. Він, хоч частково, а вилікував сина мера від наркоманії. Вийшло так, що після цього чорт звалив хлопцю на голову інший гріх, може, ще й страшніший: тепер синок мера уподобав содомський грипк і проводив час у безпробудному пияцтві, поглинанню всіляких страв та шампанського «Кристал». Але усі знали – Абрахам Лі таки вилікував його. Благі наміри ведуть у пекло – колись вошивий хлопчисько з чорного континенту підійшов надто до своєї мети.

Абрахам Лі котив у шестисотому мерседесі до мерії. Вольяжний, він спостерігав з висоти свого лету, бачив, як перед ним розсувалися карти будівель і кварталів; сталеві нитки метрополітену різали місто на шматки. Так і він розпанахає його, як весільний чи різдвяний торт, щоправда, в ніякі свята і святця Лі не вірив. Спаситель лише був гарним малюнком для нього у Володимирському соборі. Естет і в Африці естет.

Містом стояв ванільний туман, з якого велетенські ракоподібні будинки виривалися, як шербаті зуби дракона. Місто на сьогодні втратило люмінесцентне сяйво починаючої пройди. Місто тремтіло у ртуті повітря, зовсім невисокого, наче втратило гравітацію. Лі здавалося – доторкнися міста рукою, і воно розсиплеться, як кубики або карти для покеру. Скоро прийде час, і він повірить, що це може бути так насправді. Він перевірить у вірність невірного.

Як людина, що зазнала багато лиха в своєму житті – здебільше зі своєї норовливої або, треба сказати, паскудної вдачі, – Абрахам Лі ненавидів жеброту, панічно боявся знову спуститися до низу. Маючи хисткий розум, він скористався наївністю і глупостою

людською. Головне, щоб повірили, а там воно саме піде. Так помалу виростало Братство Спасіння.

А потім – дзвоник Мусія, що перевернувся і без того перешкороберчине наше життя. Мусій хихикав на тому кінці дроту: зараз прийде усім нам кранти, а якщо не нам, то Абрахаму точно, все у мене на флеші, все на флеші, старий. Приїду і розкажу потім, ага, окей. І ось ми на дачі і розглядаємо кольорові картинки життя Абрахама Лі, правої руки президента і лівої – мера. Спочатку це мене не вразило. Я відмахнувся від усього, але Мусій підготував інший формат: педофелія з асфіксією. Харчкове діло у нас, але пахне довічним. Алі – хлопчик десяти років, араб чи не араб, відсмоктував у дяді Лі, нишпорив по квартирках, виносячи потрібне і непотрібне барахло. Ось так. Під час оргазму Абрахам Лі просто загриз його.

Рита з Лі були вхожими у світські салони, і її часто приймали за його дружину або наречену. Екзольтичну, блискучу. Вхід нам туди був заказаний. Хіба що підносити кельнерам таці. Але Мусій, в'юнкий єврей, затягнув шефа до вбиральні по якихось термінових справах і прокрутив ролика від кінця до кінця. Похитуючись на носачах, з руками у брюках, Абрахам Лі мовчки дивився. Потім він усміхнувся, а потім витягнув револьвер двадцять п'ятого калібру. Але смерть минула Мусія. Гадюка не може убити панцерника. Куля розірвала тканину на піджаці і пройшлася під шкірою.

– Ось і все, – почулося позаду, Абрахам Лі обернувся і побачив Риту, що все знімала на кінокамеру.

– От і все, – повторила вона..

Так ми заснували могутню мультимедійну компанію. Абрахам Лі шез, гадаю, не надовго, але всі бажали, щоб його зжер бродячий пес, живцем і з теплими кишками.

Глава друга

ДОРОГА

Кохання – це кохання. Жінку кохають, а люблять смажену свинину, – так заявив Ізраїль Бек, добре хильнувши з горла віскі. А потім вийшов на двір – швидше, відлити і заночувати під теплим вересневим сонечком у купі з гнилим листям, і прокинуться з відмороженими вухами. Ми лишилися удвох. Рита стягнула светр через голову. Її трохи провислі груди вистрибнули нагору. Соски стриміли і взялися прищиками. Ми лягли, тримаючись за руки, на ліжко, не відриваючи очей. Ми цілували один одного з ніжністю, без дикої тваринячої похоті. І лише тоді, коли я увійшов у неї, вона застогнала, як квілять всі самки при зачатті. Потім ми вийшли на терасу; вона підняла голову і сказала:

– Яка біла, яскрава зірка....

– Холера, це ж ракета.

Коли Ді 1 сказали, що це буває, то він безперечно заявив у раду старшин. А так у свідомості Ді 1 такого не існувало. Він все прийняв за галюцинацію, бо вчора добре-таки перебрав облепихової настоянки з Ді 4. Вони сусідили... Дружини їхні, розплилі ропухи,

що вже не могли навіть піднятися у повітря, вічно сварилися і називали одна одну клятими іддами.

Ізраїль Бек вийшов відлоти. Під ногами він побачив фіолетову смугу, що перетинала навпіл ділянку Лісовські, тобто мою ділянку. Він дістав свого обрізаного пісюна і помочився за лінію. І тут його шарахнуло током, та так, що стримів догори зо днів три. Він зайшов до хати, щоб сказати мені:

– Блядь, що у тебе твориться у дворі?

І тут шарахнула ракета. Білим, а потім червоним лезом завалила відразу чотири квартали, що падали, як домино або кремований торт чи тістечка бізе.

– Почалося, – спокійно сказала Рита. – Тільки на кий ми їм здалися?

– Для проформи, – мудро замітив Ізраїль. – Ходімо щось покажу.

– Що у тебе з чуприною? – Мимохіть поцікавився я.

– Зараз ми і дізнаємося, – мурчав він.

– Це у тебе алкогольний перемик, – відповідаю я. – Піди проспися.

Але він з упертістю єврейського віслиюка тягнув мене на галявину. Рита стояла і дивилася, як рожевим займається третина міста, і ніжні печальні тіні смерті бігали її обличчям маленькими саламандрами. І ми рівним рахунком нічого не побачили. Рита, мило, пальчиками ноги, торкнулася чогось на землі і зникла. Я упав на сраку. Ізраїль захихикав і зробив добрячий ковток віскі. Наразі Рита повернулася.

– Там чудово! Там Чудово! Там чудово! – Все повторювала вона

– Де там? – Запитав я, піднімаючи своє гузно із землі.

– Піди подивишся.

– Кого хера, один біс почався Армагедон, – сказав я.

Нарешті Ізраїль Бек звернув булькатий погляд на палаюче місто.

– Ага, - тільки і сказав. І ми всі троє переступили фіолетову стрічку...

Ді 1 займався розробкою імунодіфіцитної бактерії. Справа полягала в тому, що динозаври були напріч полишені імунітету. Вакцину, що її розробили кілька тисяч років тому, вистачало на п'ять уколів, значить на п'ять життів. Це був ліміт, і на блошиних ринках ці капсули, що вони носили на нагрудних кишенях зліва, показували, скільки хто протягне на цьому світі. З ранку Ді 1 прокидався з думкою, що останнім часом його дружина видалася йому трохи нав'язливою: «Тільки усе рявкала, хоч би шкарпетки заштопала. Я - поважна особа, і вона зобов'язана піклуватися про мене. Яка нищість! А за неохайність, бридкий запах члени комітету «йдуть з ложі», тобто їх гречно випихають в зада ногою» Він вийшов під чисті небеса, замовив авто і рушив далі, не дочекавшись, обтяжений державними ділами. Він проминув хатку Ді 2, Ді 4... Ді 15. «Ого, - сказав він собі, - вони не мруть, а розростаються!» І так він собі йшов, підгібаючи золоте листя шикарними черевиками.

Загалом пан динозавр Ді1, з елегантським синюватим відтінком шкіри, з рожевим гребінцем на тім'ячці, мав досить хвацький вид. Пан Ді1 був шляхтичем не одного і не другого покоління. Пан Ді1 мав від уряду упорядковувати закони, та й так він був в ієрархічній драбині статус – не аби яке цабе. Головне завдання полягало у дурній рибі, котрій запопало плавати за головним озером, віддаватися у сітку трирозрядним динозаврам; але ця дурнувата риба пливла за тим островом, де її найменше споживали. А серед науковців головного озера почала бухнути думка, що і у риби теж є інтелект. Над

країною висіла чорна тінь інфляції. Тому два острови знаходилися готовими до боевища... А Ді1 попутнім займався розробкою славетної вакцини.

В той час, закутана у теплому пледі – нежить, дружина Ді 1 начитувала моллюску листа, а вірніше писала анонімку на свого чоловіка. Вірніше це була не анонімка, а філософський трактат, приторочений до буденного штопання шкарпеток. Так от: час – ефірна річка, в яку вступаєш беззастережно, але потім, оговтавшись, ми доходимо висновку, що ми - на кінці ріки, там, де вона починалася. Коло Творця, що ніколи не розімкнеться. Ну, а наші придумки, як там гадають на верху – хто його знає...

До неї делікатно постукали. Гостем виявився великий, з різноколірними щупальцями, глист, що мешкав у нутрощах тиранозаврів, а тому знав усі плітки. Пані 1 приємно заскочена. Цей глистюк, що ніяк не належав до типу динозаврів, навіть багатоногих, мав свій не хибкий, проте трохи сумнівний погляд на життя країни. Колись це була одна єдина держава, але потім з невідомих причин поділилася на два континенти. Всі другорядні особи, на кшталт різноколірного глиста, мешкали на плавучому острові. Все вказувало на те, що цей острів має штучне походження...

Першим, що попало у око нашим подорожнім – це невимовна, у стократ розквітчена фарбами природи, стихія. Велетенська, широка смуга автобаму, що вела до океану. І безліч молоді, літніх людей і дідів та бабів взагалі. Вони нічим не різнилися від людей, а навпаки були дуже гарними з лиця, чорнобровими і синьоокими.

У Першого покоління ящурів росли хвости. І дозрівши до повноліття, вони прибирали їх у косметичному салоні. Але більшість – це були високі красені і красуні. До самого океану тягнулися довгі, велетенські акваріуми, де можна було перекусити і добряче провести вечір. Столи, розквітчані десятками фарб всіляких наїдків. Молодіші та старі просто руками запихали їх собі до рота, повторюючи: «Може, вже завтра невдасця» У велетенському МАКДОНАЛЬДСі люди внаправду запихали велетенські кавалки за щоки, потім бемцькалися писком об стола і помирали. Це були те, в кого закінчилися патрончики. Коли душі їхні відлітали, спеціальні рахівники заносили числа за списками. За хвилину другу приїздив чорний катафалк, що видом був подібним на велетенського равлика. Їх вантажили сотнями і вивозили до океану. У повітрі тріщали металевими дзьобами і крилами комахоподібні істоти; але то були не істоти, а синки мажорних батьків, що на своїх мініатюрних гвинтокрилах зліталися на свіжатину.

Скажімо так, війна би не розпочалася, аби не велетенський Омар, що розлігся серед океану і тупою незграбністю загрожував гибеллю двох плавучих держав. А полюбляв він відпочивати на лівому березі порожнього континенту, жерти моллюсків і всіляку там динозаврячу мілкоту. Туди ось і підгріб Абрахам Лі, найстаріший наш приятель. Всіляка там мілюзга оточила його кільцем і тикала пальцями. Показувала роздвоєні язики, зелені дупи, доки не рывкнув сам Омар. І на тисячі кілометрів зробилося тихо, принаймні годину над океаном лежав вологий спокій, лише невнятне буботіння Абрахама Лі, що не малося честі, щоб брати його до уваги.

Абрахам Лі швидко дотумкав, що ще є чогось достобіса на цьому плавучому острові. Тож напевне він упросив викопати колодязі і замастив їх цементом. А ще він наробив вітряків, що давали струм, нагрівали воду, готували їжу. За місяць він навчив міністра, а тот наказав шити чудернацький, але до клятого гарний одяг, а дітям клепати цяцьки – зелені,

сині, різних гатунків. За тиждень малеча і дорослі із сусіднього острова поволі сповзалися продивитися на це чудо. Абрахам Лі мав вже підлеглих, що робили викройки, зштопували і шили. І за місяць король сусіднього острова лишився наодинці. Монарх не розумів, у чому справа.

А тим часом Абрахам Лі нарешті змайстрував примітивного проєктора. Війна сама собою відпала. Велетенського Омара затягнули буксирами в лагуну, обтикали електродами і з'їли на велике свято незалежності. Король з королевою сиділи на троні, а у них в ногах, певне, радісний з такої долі, сидів сам Абрахам Лі, найгеніальніший винахід Господа Бога. А тому коли я, Ізраїль і Рита застали його в такому положенні, він лише блаженно скалив зуби і все говорив: «Ось я вам...ось я вам...» Але зараз, і потім, і ще потім ціль нашої втечі чи мандрівки давно зітерлася тонкими гранями.

Палац також нагадував велетенський скляний барак, повний наїдків і равликів-трунарів – з контрабандою вакцини не могла впоратися і сама держава. Динозаври падали лантухами на підлогу з недожованою травою у роті, і тільки віддалеку було чути загрозливе металеве бряжчання. Туди-то наша трійця і надумала вирушити, бо інакшого виходу не було. Король і королева доброзичливо з нами попрощалися, поклавши руку на серце – знак вірності і любові. Мажори сиділи в своїх металевих каркасових гелікоптерах, перетріскувалися, хижим оком поглядаючи на прибульців.

– Хто міне в біса скаже, де ми знаходимося? Чи може нас черви точать у земельці? – Скиглив Ізраїль.

До нас підшкандибав скарлючений дідок і щось швидше заспівав, аніж заговорив на вухо. Ізраїль відвернувся, гадаючи, що у нього поростять милостиню, і демонстративно перднув. Але дід ніяк не хотів відступитися, тягався за ним зі столу до столу.

– Та нехай вже скаже, тряся його матері, – визвірився я. – Так хоч ми будемо мати покій.

І всі ми троє пішли за дідом. Але сталося щось неймовірне: два здоровенних драби підхопили дідугана під руку і кинули у найглибший шурф каналізації.

- Я ж таки відчував, що він щось знає, – пробурчав Ізраїль, підніс свій «зіппо» до штанів і запустив такого дракона, що його не бачили ще за часів середньовіччя. Усі радісно заплодували. Життя дідові це не врятувало, але якщо.... Трохи пізніше.

Нас оселили в найпрестижнішому районі, де небо нагадувало темно-синій гудрон, що проллється на голови. Кімнати були укомплектовані зручно, навіть мався свій шпиг, що стояв за гардиною так і відрекомендувався:

– Шпиг їхньої мудрої найвисокості.

– Теж мені робота, – озвірівся Ізраїль, бо він все знав. Навіть як розлуцтити насініну. – Ти скажи, де ми?

– Ми тут, – логічно відмовив шпиг.

Ізраїль Бек тріснув йому в роговиння. Шпиг хрюкнув, як підсвинок, і заплутався у порт'єрах. Підвівся, отрусився і нічого не сказавши, продовжував непорушно дивитися попереду себе.

– Оце витримка. Справжня королівська виправка, – полестив я шпигові, і він розплився у масляній усмішці. – Мені взагалі на військових насцяти. Китайці, мабуть, деруть в сраку білокамінну...

Потім ми похватилися, розуміючи, що шпиг не розуміється на нашій політиці нібельмеса. А от інше діло з Абрахамом Лі, котрий в цій політиці розбирався, як свиня

у картопляних ошурках. За півроку перебування він обзавівся гаремом хлопчиків(повнолітніх), а ще увів це у моду. Його політичний геній був непробивний, бо він без жодного пострілу взяв сусідський острів, нав'язавши новий стиль, нову культуру, і взагалі складалося враження, що він тут живе віки. Нас виводили на прогулянки, але не більше. Проте все буває до часу. Тут знову вийшла на сцену Рита.

До того, що мешканці цих островів живуть, як мухомори, нічого додати, але на капость вони ще і мислили, а це заважало справі. Жінки у динозаврів були дуже вродливими. Білі з лица, чорноброві, з пухнастими, як у білок, хвостами. Але з'ява на острові, та ще й без хвоста, добавила Риті шарму і привабливості. Кожен динозавр вночі (подумки) зраджував своїй дружині з Ритою; нічні фантазії прямо фуркали потоками крові, сперми і перелюбства. Ми помалу почали звикатися і при звичаюватися до рутинного динозаврячого життя. Єдине, що було зрозуміле – що нам, як і їм, бракувало твердої землі під ногами.. Ми – троє чи четверо посміховиськ, котрих скоро забудуть, скармлиять велетенським алігаторам або засмажать, як велетенського омара, не керуючись ніякою логікою.. Бо вони помирили пачками, наче мухи під їдким струменем дихлофосу. Я ніколи не вірив у випадки, а тому мій мозок ретельно шукав сенс того, що відбувається. І, на диво, це теж розуміла Рита.

Перший король був великий комахолюб, а його антипод кохався на пташках. Кажуть, що ще із-за цього виникла суперечка. Король мав важкі, майже слонячі вуха, а сам був глухий, як пень. Мешканці острова нездалого королівства зовсім не розмовляли. Динозаври видавали щось подібне до писку. І лише молодь, тріщачи металевими конструкціями, влаштувала цілі бучі на звалищах. Поганою прикметою було вітатися, а то день може зійти на пси. Під впливом всього цього один Лі радісно потирив руки – долонею об долоню. За тиждень робітники вистругали дерев'яний будинок з хрестом на верхівці. Мошна єпископа і мошна Абрахама ураз потовщала. Він знав людську природу - добра частина динозаврів розуміла, що чудес на дурняка не видається, а тому, крехтячи і сопучи, поперлася до незрозумілого для них храму. Абрахам Лі процвітав, а з ним і Боб Аскарід в чорних окулярах, натягнутий, як сталевий трос. І от, коли все доходило кульмінації, на океані піднялася військова буря. Жаднучий Абрарахам Лі наліг на ноги і сховався у сталактитових скелях. На цьому він на деякий час пропав. Здимів собі, та й годі.

Цікавість рухає людину не завжди у правильному напрямку, а навпаки може завести зовсім у протилежний бік – зла, добра, хто там розбереться? Нам запропонували прогулянку на острів, як це нудно не видавалося. Вся живність – це сталактитові скелі, яскраво-червоні дерева, зелений до ядовитого плющ, і все гігантського росту. Ми проходимо довгими скляними акваріумами-кормівками, забитими наполовину мертвими; конвеєр по збиранню трупів ніяк не встигав за смертю. Тільки невимовно прекрасне синє небо у нас над головами, золотиста трава у три чоловічих росту. І скрізь – порядок. Динозаври майже не переміщалися містом, окрім вихідних, пішаком, а каталися на металевих скутерах подібних до великих равликів. Потім нам влаштували велику військову учту. А це означало, що скоро розпочнеться бійня, і цього разу нам не потрафило врятуватися від маленького Армагедона. Динозаври запихали їжу до рота і говорили «Хру! Хрум! Нам ще надовго вистачить хрум-хруму....». Вони кололи останню капсулу, а

потім падали з набитим ротом під стіл. Ми нарешті почали здогадуватися, що втрапили не в той район, який би хотілося Ді 1.

Ніч тут була теплою, як м'які котячі лапи. Вона стягла сукню лицем до вікна, повільно допомагаючи стегнами. По-кошачому вона вигнула спину, відставивши її назад, так, наче перед злучкою, закинула руки за голову, труснувши трохи обвислими грудьми, і повільно зайшла у воду. Рита знала, що за нею спостерігають десятки очей, плямкають десятки запінених ротів, витирають об штанини запітнілі долоні. Вона, не поспішаючи, заходила у воду, плюскала долонями її рівну поверхність, лякаючи рибу і цікавих саламандр. Якраз динозавр Ді проводив нічний маціон, а тому був неприємно заскоченим, що у Рити немає пухнастого хвоста. На пляжі команда сміттярів продовжувала вивозити трупи. На заході горіло червоним небо. Я дивився на Риту з ломом у горлі. Невідомо чому я себе так почував і відчував тиху, далеку, як музика, налітаючу теплим вітром печаль. Я продовжував дивитися, як вона бавиться, мов та дитина на воді, не помічаючи десятки запінених ротів. Ніч була теплою, як котячі лапки, готова впустити свої кігті.

Абрахам Лі, Боб Аскарід і китайка розвели-таки цілий мелітарний бізнес. На кінці острова лежали великі озера нафти. Так от лише була одна заковика – як перебратися у свій світ, і повернутися у цей з немалими баришами.

Глава третя

КОРОЛЬ

Знаць острова виділялася пишнотою свого одягу, хоча казна була давно порожня, а армія разом із жебраками просила милостиню у вельмилюдних місця. Все вижебрачене старші офіцери відбирали, і гроші йшли на нужди королівської свити. Тож по прибутті нежданих гостей їм влаштували велику учту. Попереду йшла королева – безхвоста, руда, як лисиця, із загнутими донизу кутиками уст. По праву руч і по ліву руч йшли чорненькі дівчатка. Так як королева була холоднокровною динозаврихою, то дівчатка зігрівали її своїм теплом, що випромінювалося в радіусі ста метрів. Король плівся позаду – буркотливий і реготун, бо міг сміятися навіть із сірникової коробки. За ним дріботіли пажі, а все це сталевим кільцем оторочувала охорона у досить неопрятній формі. Гостей теж взяли у кільце, і найогидніша з фрейлін показувала мовчки, без коментаріїв, пальчиком. Говорили: «Ось де, ось там, ось тут мало бути...»

Між боротьбою інтересів прилипла справжня війна. Абрахам Лі експатріював нафтяні озера, тільки динозаври не знали, що з ними робити. Нафту пробували пити, але велика кількість динозаврів склеїла ласти. Абрахам Лі мав на своєму (вже) острові велику кількість хруму. Але на цьому острові не було металу, ані якого там причандалля. Проте на тому кінця озера малося багато залізної руди, платини, золота і всіляких там коштовностей. Ось на цей хрум Лі і вимінював мідь, золото і платину. Коксу і вугілля тут було вдосталь. Спочатку виріс маленький, як залізнична будка, будиночок, а через рік до неба тягнулися хмародряпи, фортечні стіни, а сам Абрахам Лі потопав у розкоші, давно забувши, що був проповідником. Його провідником по життю були гроші. Ну, нам це було відомо з самого що не є початку.

Ізраїль Бек щось задумав. Хода у нього зробилася тяжкою, а очі – налиті кров'ю, як у інсультика. Мені і Риті це не сподобалося, вірніше, нам не сподобалося те, що замислив Ізраїль, і те, що ми про це нічогосінько не знали. Потім він подався на сусідній острів, де переважно вешталися волоцюги, п'яниці і проститутки. Але він попав на острові у досить неприємну ситуацію, що ледь не помер. Ізраїль Бек їхав на острів з однією метою – склепати одну–дві бригади башибузуків, скинути задрипаного короля, заручитися підтримкою у короля маленького острову, а скопом Абрахама Лі, що задовбав усіх у печінку.

Рита дивилася на рожевий захід. Їй подобався цей маленький острівок з нікчемним монархом, і вона на черепасі перепливала на цей клаптик землі, завалений іржавими машинами, кістками травоїдних, купами сміття, де понаривали собі нори для нічліжок мешканці 2–го острова. Але першим, хто прокинувся в бурштинових біках обсидіану, був мер-невдаха. Цього разу йому таки поталанило, бо з вікна він побачив справжню оголену красуню, від якої йшло тепло. Мер трохи зазівався, глянувши на себе в дзеркало – він мав ніс з полтавську картоплину, сірі очі на викоті і слюні на губах. Ось тут-то він і побачив дивовижну ватагу людей, чимось схожих на нього і неподібних до динозаврів. І сказав: «Угу! У нас, видно, великі гості. До нас привалило щастя, жінко, ану готуй найкращі найдки і питво!» Але за хвилину він передумав, бо з–за обсидіанової скелі вигулькнула орава чотириногих динозаврів з голеними головами, а попереду, ну, таки трохи збоку, стояв Боб Аскарід. Рита якраз виходила з води, і мер замахав їй руками. Та лише посміхнулася і пішла упродовж берега, де стояли напівпорожні супермаркети із зіпсованим хрум–хрумом. Але Аскаріда не цікавили порожні фаст–фуди, забиті тліючими трупами, що їх рвали тиранозаври. Його цікавила невеличка фортечка біля самого океану. Трохи осторонь сиділа Рита, втиснувши коліна в підборіддя. Потім вона повернула голову, стрімчака кинулася тікати упродовж берега і додумалася сховатися за обсидіанову скелю. Ізраїль Бек вискочив з оравою блохоносців і перетяв горлянку відразу двом. Цього Аскарід не очікував. Він випустив наперед арбалетників, і вони повалили чи не з половину блохоносців Ізраїля Бека. Тут і почалася різанина. Ізраїль брав по трьох, а то і по чотирьох супротивників. Аскарід орудував своїм мачете, так, що на крок до нього годі було підступитися. Кров фуркала фонтанами, над островом стояло ревище, а королева, королева, субтильна принцеса сиділи на валізах. І тут у гру увійшов Абрахам Лі. Як теплий добрий чорношкірий самаритянин. М'який, теплий і вальяжний. Одним порухом руки він зупинив бійню. Він запропонував гешефт: так як йому цей хрум–хрум до سراки, він може поділитися з островом 1 по бартеру, якщо це так кого влаштовує, а то ми продовжимо лити безневинну кров. Тут чотириногі динозаври витягнули велетенську катапульту, куди заряджалося по чотири камені щонайменше, і пустили одну четверть острова на дно океану.

Динозаври задумалися. Нарешті найстаріші зробили висновок, що Абрахам Лі, хоч і не динозавр, але досить поважна і статечна людина. Пішло все по бартеру. Нафту, мате на хрум–хрум і п'ять капсул від імунодефіциту, що теж було липою. Для чого масні гідкі калюжі і металобрухт був потрібний людям, їх не стосувалися.

О цій порі 2013 року на суперконтинент, зелений, як аптечний спиртований розчин, під назвою Панагея, на берег зійшов чоловічок, поставив твердо срібну валізку, аж потім

обітер запітнілу лисину. Рундучок цей був прикований до руки, як у гангстерських бойовиках, і невідомий готовий був скоріше лишитися руки аніж саквояжика, бо ціль та мета втрачали для нього сенс. Звали людину Люмінал Капусняк. Він з'явиться в нашій історії в самому кінці, так що можна вірно сказати: ми бачимо його вперше і востаннє. Перед ним вривався у океан цілий клин зелені. Задоволено мугикаючи, він все проварював: «Ось во то як... Ось воно то як... Ось воно то як...» Щось пролетіло у небі, і Люмінал Капусняк помахав вольяжно рукою. Він глянув на сталевий косяк мегаполісу, складеного з стометрових будівель, і здивувався, що динозаври бувають менші і хитріші, ніж курчата. Взагалі там було багато невиданого звіра: і маленького, і великого. Люмінал спробував з ними заговорити людською мовою, але нічого не почув, окрім писку, але той писк був йому зрозумілим. І замовивши равлика-таксі, він покотив до першого ліпшого бару вкинути у шлунок дві-три порції семедисятиградусного пійла. Від чого щасливо потягнувся..

У Рити з'явилися прихильники і прихильниці. Вона, я і Ізраїль мали успіх в динозаврячому світі. Нас запрошували на гостини, частували хрум-хрумом. Риту негайно захотіли спарувати з принцом, подібним на зелену жабу, з чоловічою головою, лапами і п'ятикінцівками. Але Рита сказала «фі». Їй подобався я, принаймні сподівався на це. Ми роздавали автографи, фотографувалися і фільмувалися. Ізраїль ходив надутий, як гагара з обрубаним вухом. Але плану свого не видавав, хоча в кожному кутку знали, що він замислював. «Щось недобре»,– шкабарчали старезні динозаврихи і ховали від нього онуків. Словом, ми попали в аристократичну спільноту і отримали відразу по титулу динозавра 1,2,3 ступеню. А потім була баля і фуршет.

Над обсидіановим островом Абрахама Лі денно і нічно стояв чорний дим. Лі на цьому тлі виглядав зовсім білим чоловіком, настільки чорний біль був темний. Тріщали пилки, скрипіли каркаси, робочі стягували якісь незрозумілі предмети. Завозячи хрум-хрум на острів, прибульці або торговці привозили всіяку дрібничку - намисто там, браслети, сукні. І все це мало бралось до уваги. Кинулися лише тоді, коли у місті почали з'являтися супермаркети Абрахама Лі, де продавали розкішні костюми, сукні, чудернацьку зброю. Помалу у моду серед молоді входила говірка Абрахама Лі. З цим боролися, проколюючи язика великими і грубими шпильками, але нічого не допомагало. Кільце людської цивілізації стискалося все вужче і вужче. Дівчата, у яких не було пухнастих хвостів, штучно собі прирощували; інші навпаки ампутували і виходжували алеями, що тобі пава. У цьому блискучому, з польоту, нікелевому мегаполісі мешкали цивілізовані динозаври, десь до ста різновидностей. Діти заможних динозаврів бавилися на повітряних скутерах, або їх ще називали металевими гойдалками. А за обсидіановим перевалом мешкали гіпи, що не мали шерсті, натягали на себе металеві крила і час від часу, коли хотілося пожерти смачненького, вони відправлялися у мегаполіс. У мегаполісі лише споживали хрум-хрум, були чемними і делікатними ханжами до чорноти. За окрему плату Абрахам Лі пообіцяв (ви ж мене знаєте) захистити бідних і нещасних динозаврів. Старого короля під веселі вигуки, під хрум-хрум, віддали диким гіпам, що сиділи у клітці і тільки на те й чекали. Але короля вони не доїли, надто старим і смердючим було його м'ясо. Нам довелося дати драла. Всі тепер користувалися – від сірника до автомобіля – виробленим на заводах Абрахама Лі, щоб у скорому часі лишитися голими і босими.

Глава четверта

КОРОЛЕВА

Улюблена чашечка-черепашка. Білий пух пари над рожевою карафою. Так вона зустрічала день, зашторений чорним бархатом на всі чотири вікна. Жалюзі підіймалися, і рожеве світло світанку лилося на предмети, розкидані, словом, там, де їм бути. Потім королеву оточували чорношкірі динозаврчики півметра росту, з теплою кров'ю у жилах, пестили і лизали її тілеса шерехуватими язичками. Головне – білий пух над рожевою карафочкою. Починалося одягання. Одягання було повільним, як сон чи як кіноплівка в рапіді. Королеві підносили річ, і вона говорила «Фі!», а коли подобалася, то говорила «Фа». І так з самого початку, і так до самого кінця. Далі викликалися Ді1, Ді 2, Ді 3. Вони йшли, тягнучи пуза підлогою, важко дихали і мислено кляли один одного. По черзі вони звітували про події на острові. Королева власноручно біла палкою по горбах Ді1, Ді 2, Ді3. Вони поверталися, і кожен думав одне й те ж – у кого більші яйця і стручок.

Взагалі ми помиляємося, чи помиляюся я, що життя зосередилося лише на двох великих островах. Більшість земної кулі займав велетенський материк Панагея, про який чи то по тупості, чи то по ліності динозаври острова 1 й острова 2 нічого не знали. Світ на їхніх островах зійшовся пупом.

Тож повернемося до королеви. Вона якраз роздмухувала чай над рожевою карафочкою, як заявився Ізраїль і заявив, що готовий вигнати запродавців з острова і скинути в пучини дикого океану. Королево секунду–дві подумала, на знак згоди хилитнула головою (вона взагалі з усім погоджувалася) і пішла читати свій улюблений роман, як зароджувався на островах хрум–хрум. Але одна з фрейлін нагадала, що у неї сьогодні аудієнція з прибульцями, вірніше, зі мною, бо до цього ми якось розминулися носом об носа. І цього разу вона подумала дві-три секунди і ствердно хилитнула головою. На той час з туалетом її було покінченою. Їй закрутили гуглика на голові (щоб туди не пролазили воші) і додали макіяжу – суміш м'якої гламурності і різких рис правительниці. Коли я заходив у апартаменти, Ізраїль Бек вже клепає морську висадку на острів Абрахама Лі.

– О, почтенна, – запищав я. Насправді я говорив людською мовою, але королева сприймала її, як писк. – Дозвольте відрокоректендуватися. Я син потомствених дворян Лісовські, що колись...– Тут я затнувся, бо не знав, коли це було «колись», і чи є ще зараз це «колись»...– які мешкають на великому континенті Панагея.

Королева зробила зелені губки буквочкою «о», що означало: ви або пройдисвіт, або геній, бо про таке ми вперше чуємо. Легким жестом вона відправила фройлень з апартаментів і прямо сказала:

– Ви мені подобається як самець, а тому я вам вірю. Ми обговоримо деякі деталі. Трохи згодом.

Одна думка, що мені прийдеться залазити на цю холонокровну чуму, викликала у моєму шлунку справжній блювотний везувій. І ми усамітнилися в її покоях.

Ізраїль Бек на плотах підплив до острова 2. До цього там все перемішалось, як на кіноплівці допотопного проектора. А зараз... зараз острів 2 більше нагадував місто Донецьк, куди влучила термоядерна ракета; а все, що від того лишилося, дотлівало

героїчними зусиллями непоправного хімічного процесу. У Ізраїля була справжнісінька підзорна труба, корковий шолом за тих часів, коли англійці ганяли по джунглях зулусів чи ще когось там, справжня шабля і револьвер. Решта його блохастої братії була озброєна кийками, обсидіановими сокирами, мідними трубами, сковорідками та горшками. Кільцем вони оточили острів, а Ізраїль з двома відданими помічниками зайшов на берег. Він зібрав бригаду і вимовив досить дурну, але вельми вражаючу промову. Всі стояли повідкривавши пащеки, а потім закричали «У–аа–а–а». І підпалили нафтові озера. Абрахам Лі вишкірив зуби на тому кінці і сказав: «Я вам покажу, як раків трахають!»

Те, що Ізраїль Бек утворив велику херню, зрозуміли не відразу, а коли мегаполіси почали вкриватися трупами і смердіти гірше, ніж у пеклі. Полишені хрум–хруму динозаври почали вимирати сотнями, тисячами, а то і більше, завалюючи трупом вулиці сяючих мегаполісів. Ізраїль Бек тішився, що так боляче ударив по яйцях Абрахама Лі. Але скоро хрум–хрум виріс в ціні. Інфляція хрум–хруму душила динозаврів як в переносному так і прямому змісті цього слова. Абрахам Лі утробі ставки і почав торгувати динозавриками за хрум–хрум, як колись білі колонізатори торгували його народом. Кожна нація – расист у своєму нутрі.

Відхукуючись на ложі королеви, я оповів їй казку (для неї це була у казкою) про суперконтинент Панагею, де дуже багато хрум–хруму і добродушних динозаврів, а не ікластих тринозаврів – мажорних діточок, що люблять полакомитися свіжим м'ясом своїх братів, так сказати. Королева знову задумалася. На цей раз на цілих п'ять хвилин. Довго ремігала ротом і сказала на чистій людській мові : «треба подумати».

А думати не було чого. Як людина авантюрна, Абрахам Лі давно провідав про той континент. Він-то і будував туди пароплава в надії перебратися і стати великим і могутнім, як він колись у Південній Африці був пресвітером. Я лежав і думав про Риту, про Панагею, про те, як виплутатися з цієї халепи, бо тимчасове завжди робиться вічним. Скажемо ще так, думав я і про таке, що велич і могутність, велика історія, видатні винаходи існували лише в уяві мешканців острова 1 і острова 2. Яку користь з цього помати, я ще не дотумкав, а все думав про Риту, про плавний вигин її спини, розкосі очі, грушевидні груди з ліловими сосками, тонку талію і повні, точені ноги.

Рита на той час діяла, а не копирсалася в мізках. Був у почті королеви динозавр Буль. Круглий, з видряним обличчям, окулярами в масивній обсидіановій оправі. В палаці він займався тим, що перекочувався з одного кінця в інший – від королеви до короля, і шепотів їм щось над вухо. А так як він більш-менш був подібним на людську істоту, то Риту він приваблював. Знаючи про Панагію, вона намагалася намовити цього бевзя перекопати короля чи королеву перебратися туди чи попередити принаймні їхніх мешканців. Але перекопати ідіота – це те, що заставити співати віслюка арію з опери Верді.

Глава п'ята

ПАНАГІЯ

Окрім себе, панагійці теж нічого не знали. Вірніше, вони навіть не здогадувалися про велетенський океан трохи не замалий від їхнього континенту. Спека там стояла неймовірна, але не досить для того, щоб підсмажитися. Першим туди прибув всюдисущий Мусій, що ми його якось ненароком викинули з оповідки. Спека його не вразила, а вразила неймовірна краса і велич континенту, великого зеленого клена джунглів, що закривав горизонт океану. Коли він розповів про цей факт панагіям, вони досить здивувалися, а ще більше, коли Мусій розповів їм, що вони, люди, розмножуються попарно. Панагійці були гемофродитами, а коли ще й соромилися, то ховали у живіт, як страуси у пісок, голову. У них був президент і парламент, і коли час наступав для політичних баталій, то вони, замість того, щоб бутусити один одного, ховали голови в живіт. Тож, вислухавши Мусія, вони його піддали спочатку санобробці, а потім запровадили до тихопомішаних божевільних – *бахо*. Їх там вистачало в неміряній кількості. З точністю можна сказати, що президент був карликовим диктатором, котрий диктував закони і угоди у себе перед люстром і в душі теж переживав, що він *бахо*. Рита прибула другою, на есмінці.

Як естет і, як кожен гомосексуаліст, в душі гомофоб, Абрахам Лі не міг пропустити свою вихованку і улюбленицю Риту. Те, що клепалося, пускало дим, іскрило і бзділо, було не що інше, як будівництво військового крейсера, що сказати внаправду, видавався доволі вдалим у таких умовах. Риту ж потягнуло на Панагію лише з однією метою – метою слов'янського месіанства врятувати людство. А може і американського, хто його знає, пройшло відтоді досить багато часу. Так вони сиділи, бовтали ногами у теплій океанській воді з цікавими пиками рептилій, що виринали, щоб поглипати баньками на двох чудисьок. Вони говорили про те, про се, згадували Африку, згадували пригоди і тужили за рідною землею, принаймні Рита. І вони погодилися з'їздити на Панагію. Забрехавшись з усих сторін, з ними покотився і динозавр Буль. На даний момент в опалі і нікому непотрібний. Так, потім вже втрюх, вони розмишляли про квантову механіку, про фізику, містику, метафізику і про Господа Бога. Буль про Господа Бога нічого не знав. Вершиною його містичного апогею був король, королева або навіть він сам. Зате він знав слово «Росія». І це Абрахама Лі, який провів досить багато часу в цій країні, зацікавило, і він подумав, що пан Буль може знагодитися в цьому розвідувальному круїзі.

Панагійці ходили на двох ногах, мали трипалі руки, дуже витончені обличчя, особливо носи – з красивим розкриллям, і широко розкриті дитячі очі, що зачудовано дивилися на великий свій світ Панагію. І вони побачили великого чорного динозавра, що смолив їхнє чисте небо сажею, і від здивування роззявили роти. По лівий бік і по правий бік пливли менші баркаси, але не менше страшнючі, ніж той, великий, з чотирма гігантськими трубами, тобто гарматами.

До цього м'ясожерні мажори перебували в лінійній дримоті, але вибрики на злидотних островах їх украй розлютили. Тож вони заходилися точити сталеві зуба і мазури, чистити пластикові крила, і були готові до будь якого тотемного походу. Їм все одно, що і на кого. Але блохоносців з острова 2 вони не терпіли, про Панагію не здогадувалися, а як і знали, то як красиву казочку, з якої вони всі повиростали. В парламенті теж відбувалися зміни, можна сказати, фізично-містичні. Колобки Булі почали множитися. Спочатку урядовці гадали на осінню нежить чи якусь там лихоманку, Але потім їх з'явилося двоє, троє,

четверо, п'ятеро, шестеро... Скоро вони пищали і каталися по парламенту цілими виводками і потребували своїх законних прав. Королева подумала півсекунди і пропищала: «Хай собі». Але чвари та інтриги вічні, як вірус чи блоха на шкірі собаки, якщо за нею не доглядати.

Доки розгоралися пристрасті, мажори налетіли на острів. Зчинилася така різанина, що не доведи Господи! Блохоносці виявилися напрочуд кмітливими, і залишки нафти використали, як вогнемети. Половина, а то і менша частина мажорів повернулася каліками і померла. Решта навіки потонула в океані. Королева надула губи і сказала: «Треба в цьому ділі розібратися...» Але молокососи недовго вовтузилися, а пішли з оравою Булів за підтримкою. Абрахам Лі задумався, а потім великозначно сказав:

– Вони нам непотрібні. Нам потрібна Панагія, де багато хруму, нафти, золота і всіякого добра, і ми можемо завоювати весь світ, весь великий світ.

– А який він великий? – запитав справжній Буль, витягуючи трака – щось подібне дорогощого мобільного телефону. Витягнув і сховав: він бо не аби яке цабе.

– Дуже великий, – коротко сказав Абрахам Лі.

– О, – багатозначуще відповіли мажори. – Ми зітремо їх у порох.

Сизим ранком на причал викотила купа булів. Зі своїх дірок у дупах вони випускали звуки, що дорівнювалися нашим транспарантам. Але було відразу зрозуміло, що на Панагію вони не бажають. Не королівське це діло. Тоді їх почали лупцювати, лупцювати не до першої крові, і вони скочувалися в океан і тонули там, просячи допомоги, як серливі коти, коли хазяїн підловив їх на крадіжці сметанки. Їх продовжували лупцювати у воді довгими дринами, доки вони не згодилися виділити делегацію: ще ж не про війну йшлося. І от зарипівши, заскрипівши крейсер рушив у путь під тихе попискування жінок булів, взагалі жінок і цікавих мазохістів. Все йшло під марку наукової експедиції. Мажори гуділи велетенськими осами над крейсером, уквітчані в триколірні національні прапори.

Що тоді можна було сказати про Панагію – таку, якою вона була, а не як намалювали її наші пелехаті професори? Це велетенське місто-мегаполіс з трикутними дахами будинків, що потопали в заростях папороті, хвої і всіляких дерев, що в часі якось перемішалися і не заважали жити один одному. Правила там каста жерців, яка надувала вітер, напускала холод, лила дощі і ломила скелі. Ось так. Збереглося одне правдиве свідчення людини, що там побувала: жерців охороняли троодони. Мусій обмалював їх як справжніх ящерів, але з непомірно високим інтелектом. Троодон був не більше трьох метрів, з довгим хвостом. Зуби мав гострі, і вони крутилися, як свердло у бормашини. Ходили троодони рівним каре, швидко змінювали тактику, швидко змінювали дислокацію, були жорстокими і рухливими. Своім різким і швидким рухом вони завдячували довгому хвосту і п'ятидесятикілограмовій вазі. Тож країною управляли жерці, бо на островах, як по наших мірках, панував просто очортілий атеїзм. За ними йшов правитель, президент, який майже не мав ніяких прав, а говорив тільки: «Погорджуюся. Мої любі колеги, я ж патріот нашої батьківщини. Тож вирішуйте самі. Сам я не справлюся» Говорив він щиро, і за це його любили. Воно так буває: живе нормальна людина, а дорвалася до влади – втратила здоровий глузд, тому-то ніхто і не рветься з панагійців особливо у президенти чи диктатори. Президент мав лише підписувати накази (звісно з власної ініціативи), коли за

спиною стояв хитрий голомозий жрець – людиноподібна істота, схожа на того ж троодона, тільки без хвоста. І Абрахам Лі знав куди їде, тільки не відав, чи повернеться звідти.

Яким би розумником Абрахам Лі не видавався, наразі виявився непрохідним тупаком. На островах, де сам біс ногу зламає, було зовсім інакше, ніж у добре відструктурованій Панагії. Ось так.... А тим часом з іншого боку Мусій з блохоносцями, озброєними чим попаде, з піснею «Ідем на грець, бо всім кінець...» на плотах підбирався до Панагії. Звісно, мешканці усіх цих островів та континентів не усвідомлювали, що таке громадянська війна і що означає слово «Апокаліпсис». В цій каші створення чи кінця світу аж ніякому мудрагелю не можна було розібратися. Колобки були каталися залами палацу, приуспішно množилися, гидили прямо на підлогу, хизуючись новими і ще новішими прикрасами, злучалися прямо на очах, і ніхто їм не зробив жодного зауваження. Словом, політики на цьому материкові не існувало. Окрім Панагії. Цього мудрий Абрахам Лі не відав, вважаючи усіх тупими звірюками і виродками. Єдиним сентиментом для нього була Рита. Але ескадра з усіх боків наближалася.

Ми лежали з королевою в голубому освітленому залі, вже після траху, коли перші хвилини хочеться промовчати; я дивився на плакат – зазивалу з майбутнім ворогом, а може, вже нинішнім (я ясно уявив інтервенцію у районі Сталінки); у ворога були закривавлені ікла, і на кожному кутньому висіло по дитинчаті-динозаврикові. Королева ж розглядала мій член, наче бачила його вперше і востаннє. А тим часом інфляція давила удавом обидва острови. Не було навіть кому прибирати трупи. Хрум–хрум коштував дорожче життя. Імунодефіцитні капсули йшли в ціні по три-чотириповерхових котеджах. Я лежав, думав про Риту і прокручував нашу всесвітню історію, яка робилася у них чи у нас, якщо ми їхні нащадки, хай йому!

Карлик серед ще менших карликів видається титаном і носієм титанових ідей. Месіанцем собі таким, новітнім Мойсеєм. Наприкінці життя в божевільні вони таки переконують свою сутність, що ухопили Магомета за бороду. Насправді у таких, як Лі, все крутиться навколо грошей, влади і хлопчиків. Останній чин був найголовнішим рушієм його авантюри. Різнили їхні з Бокасою погляди, і кожний слово «гедоніст» розумів по-своєму. А може, ще якимось інакше? Хто його знає, куди доля котить скрипучого воза. Можливо, воно б склалося по-людському, а не як у сивої свині. З висот зелених пагорбів пангійці побачили чорну, як смола, копіть. І перше, що подумали, що хтось підпалив океан (вони часто припускалися таких помилок). Це навіть красиво, сказали про себе панагійці і розійшлися по свої домівках, коли велетенський крейсер зайшов у тиху лагуну і з чотирьох стволів увалив по золотистому пляжу.

Мій союз з королівною (там вони у них так і заключалися) полягав у тому, що я підписався боронити острів від Абрахама Лі і його кошлатого війська. Роковою помилкою Лі було те ж саме, що і у всіх політиків: він недооцінив своїх ворогів, прийнявши панагійців за диких тубільців. Спочатку я попередив їхніх жерців, і ті лише відмахнулися, мовляв, у нас своїх придурків вистачає. Тоді я нашвидкуруч з Мойсеєм почав клепати армію, репресивний апарат, вирішив увести військові інвестиції. Роздумувала, сопучи на мені цілий день, а потім–таки погодилася, аби лише я дав їй папера, де зазначено, що я не маю претендувати на трон. На цьому і розійшлися. У відставку відправили Д1, Д2, Д3 –так

по всхідній. Колобки були були вкинуті у велетенську сиру яму, облиті нафтою і спалені, як вороги народу і зрадники королівській присязі. Верещали вони лови час, лускалися, як кульки з Макдональдса. Тут би Абрахаму Лі задуматися, але він гнув свого. Пальнувши по панагіївському пляжі, він висадив десант, перерізав два сільських поселення і повернувся на свою частину острова, вирішивши, що цим діло і закінчиться. Здобуток був лише один: він примножувався, як капітали Абрахама Лі...

Тут сонячно і красиво, наче фарби вливалися одна в одну, зливаючись із тихими звуками вітру; тут ультрамарин просто засліплює вас, а тихі наспіви вітру заколихують і б'ють тонкою бритвою над водою, завислою білим коктейльним туманом.. А відтак, потиху я почав спостерігати за людьми. Такий собі пан Біг Кок, з жовтими очима комишевого kota, на довгих страусових ногах, з хитреньким скалом у зіницях, кумедний і смішний, але аж до зеленої жовчі ядовитий, підлий пакісник та інтриган. Його віслючі вуха чули, а котячі очі бачили більше потрібного... Всі знали, що він – шпигун на всі три континенти, але вирішили мати одного – того, кого знають, і це краще, аніж десятки чи сотні, що їх не визнаєш, хто вони і для чого вони? Декольтована дама Зіль Жіль з синіми буклями весь час намагалася комусь підсипати в бокал з шампанським отрути, хоч то насправді було банальне проносе. З неї потішалася мажорня: затягувала до туалету, стягала з неї панталони, а в гузно затикала клаптя паперу і підпалювала. Генерали ходили тут гуртами, наче в цьому острові була якась таємниця, що її ніхто не знає... Словом, всі намагалися продати острів (нікому не потрібний) за енну суму, щоб вистачило до кінця життя. Був тут такий пан Амуль, що підписував закон, упроваджував його в дію, щоб м'ясо померлих динозаврів запускали на фарш у глухо законсервованих бляшанках. Але, як видалося мені, здорового глузду були позбавлені не лише вони, а і мешканці острова 1, острова 2 – ніяк не могли об'єднатися в один союз, бо тяжко вирішувалося питання, як писати і говорити правильно, у законі значить, у конституції: «мова динозаврів», чи «динозаврова мова». Питання це вирішувалося четверте століття. З цього і починалися сесійні дебати. Якщо зважити, що половину колобоків–парламентарів були безграмотними і книжок не читали, а як раніше було сказано, випакували гасла через задній прохід. Армія уявляла собою найбільший бардак у світі, і що б я не робив, і які б я зусилля не прикладав, все закінчувалося тим, що чоти, роти, згони наприкінці влаштовували добрячу п'янку і танцювали під повним місяцем, наче купа зелених огірків, що повилазили казна чого з діжі. З репресивним апаратом було легше. Ті за день запхали до буцегарні усіх, включно королеву і мене. І коли побідоносні есмінці Абрахама Лі підкотили до островків, то на них теж спробували скористатися тими ж методами, що й на нас. За годину острів перетворився в розпечений шматок землі, завалений трупами, на котрих національна гвардія витанцьовувала гопака, запихалася хрум–хрумом, і ні до ніяких державних інтересів у них не було діла. Абрахам Лі – чолов'яга від природи веселун, тому сидів на капітанському містку і рвав боки з реготу, коли писклявих остров'ян кидали до ями і засипали землею. Нафтові озера продовжували горіти. А Панагія наче спала. Вона і внаправду спала, щоб спокійно і рівномірно почати діяти в цьому абсурді. Швидше їм було весело. Смерть, як і водиться, стала за розвагу.

Рогоносці сохаті! Я сидів у тісній камері разом з королевою, лакеями, всілякими лакованими прихвоснями, з усім, значить, почтом, і ламав собі голову, як вибиратися з цієї халепа. А халепа була ще та: кожного дня голова злітала з пліч, як капуста. Нарешті

до мене почало доходити. Динозаври сприймають все за іграшки, за цяцянки. Слово «смерть» значить для них не більш, ніж хру–хрум чи якийсь новомодний коктейль. А я досі, хоч і в камері, але лишався головним реформатором. І тоді я видав наказ, щоб нас повідпускали. Королівна скрутила губи дудочкою на знак згоди. І я видав указ. Але скоро надійшла відповідь, що треба спочатку відмінити пожиттєве ув'язнення, а потім з кожним новим указом знімати по пару десятків років, доки не дійде нуля, тобто свободи. Так я відминив собі смертну кару, а припаяв довічне ув'язнення. Словом, справа мала затягнутися на довго. За три тижні я видав десять каталогів указів, де похвилинно і дотошно було розмальоване життя і буття персонажів цієї карликової оперетки. Віддати належне, вони виповнювалися з дотошністю маятника Фуко чи меридіана, що пересікав границю між Європою та Азією. Воювати з Абрахамом Лі за людей, котрих не знаєш, не розумієш, власне, коли вони байдужі, тобі немає ніякого резону. Але мене діставав сам Абрахам Лі і, головне, Рита, що волею випадку чи по своїй волі опинилася в його таборі. Він окупував гуманістичні і військові сфери. Скоро у говірку пішла абрахамівка, і дами салонах тільки і кривлялися нею. А я тим часом стовпів під законом «ноль», що ніяк не видавалося скасувати, щоб отримати волю. Над островами невпинно стояв нафтовий чад, і динозаври мерли пачками. П'ятикапсульні, їхні природні імунозахисники діяли упівсили, бо більшою частиною були підробками і самопалами, які ж і виготовляла контора Абрахама Лі. Панагія спала, ліниво кліпаючи по–дитячому очима. Доки не з'явився він – Принц крові.

Я знав, що людське життя може вирішувати проста глупота, але сама ця глупота з'явилася якраз тоді, коли ти забив на неї чекати і поклав з прибором. Життя полишене вишуканості. Тож, як було сказано, копіть стояла над океанами і островами неможлива, і нарешті дійшло до ясної королівської родини на Панагії. І вони замовкли на три хвилини. Три хвилини мовчання – це велика проблема, котру негайно треба було розрішити. І тоді на острови вирішили відправити Принца крові Кау–Кау, бо лише він займався екологією і сімейними справами аристократичних родин панагійців. Це був вельми вихований і вишуканий пан. Такому і слово не скажи. На запитання він десь півхвилини повертав голову, дослухувався, наче до водогону води у трубах, аж тоді починав говорити. Не треба бути провидцем, що першим чином він зустрів Абрахама Лі, а більше в його впала Рита. Хто ж такий Кау–Кау, що займався не балами, не весільними гульками, а був стурбований екологією і планетарною, рахуй, чистотою. Кау–Кау мав булькуваті очі, вірніше, одне, що ховалося від чийогось несподіваного вчинку або жарту. Воно було звичайнісіньким зеленим оком, що робило Принца крові подібним більше на тварину аніж на думачу істоту, хоча з першого погляду і не скажеш. Коли лякався, то завжди падав на спину і дригав ногами, як загнаний хортами заєць. Обличчя мав видовжене з трохи впалими щоками, але навдивовижу міцну фігуру і фізичну силу, що не поступалася його інтелекту. Ось так. Кау–Кау був окультним майстром, магістром астрономії і всіляких там різних штуковин, що людям треба було вигадувати три тисячі років попереду. Водночас він був забобонним і розривався на три віри, тобто хотів бути там якимось *абусм, чи трициклоном, чи гунгуннамом*. Іноді його це тривожило як майбутнього лідера велетенського континенту, до якого сягали лише літаючі ящури, ці дикі і потворні істоти, що не захотіли служити Великому Континентові. І от, побачивши Риту, Принц крові упав на спину і задрігав ногами, ремигаючи і повторюючи весь час:

– На ній тїнь ! На ній тїнь !

З чого я дійшов висновку: Кау–Кау відоме звідкілясь вірування в людину, на яку лягла тінь, і тому вона до кінця чимось чи кимось вибрана. Ніхто в цьому не міг розібратися, а я повернувся до своєї келії–тюряги і почав прокручувати все те, що нас і мене теж пов'язувало з Ритою. Кау–Кау наказав віддати йому Риту, на що була неоднозначна відповідь. Принц просто отримав по яйцях.
– Тінь! Тінь! Тінь! – повторював, пускаючи піну.

Рита не відала навіть, про що говориться. Це було щось із зулуської міфології чи магії: тінь Великого батька падає на цю людину, і тоді вона знає геть все про світ духів, хто що зробив; таких боялися і остерігалися навіть самі шамани. Мені було напочатку смішно, коли я почув розповідь про велику зелену квітку, а потім забув цю історію, як тисячі примітивних африканських казок, які місцеві вигадують, щоб випросити чарку горілки та розжитися тютюном. Зараз це багато роз'яснювало, хоч на такому рівні, але до чого тут Африка, коли навіть карликовий слон тут не перхнув? Значить, макітрив я, вся справа у тому, що десь-таки дійсно є похід назад, його і шукає і Абрахам Лі, і чесно кажучи, я сам. І велика зелена квітка має зовсім не ритуальне значення. З цим я поділився з Принцом крові, і він лизнув мені лоба на знак того, що я – розумна істота і маю не сидіти камері, а йти жити на Панагію. Тоді я йому спробував утовкмачити, що я – в'язень, і ніхто ось так мене не відпустить. Підвів до вікна і показав на поміст, подібний середньовіковому, на якому стинали голови. Якраз якомусь бідоласі відрубували руки, щоб потім прийнятися за шию. Кау–Кау сказав, що це дикунство, і він посприяє, щоб мене і королеву відпустили під чесне слово. А поки що він лише вторгував мені прогулянки по острову, що давало якусь надію на свободу. Абрахам Лі у золотій одежині, подібній на водолазний костюм, сидів на троні, який тримали на горбу п'ятеро динозаврів. Він привітливо мене привітав.

Одне палаюче озеро нафти вдалося загасити. І відразу почалося будівництво. Абрахам Лі знав про бойову міць панагійців, які ж йому все, остолопи, і вибрехали. Нишпорки сектанта шмигали лісами Панагії, але далі податися не могли. Це табу і рятувало Панагію. З усього я зробив висновок, що абрахамовці будують військовий завод. Досить примітивно, але вистачить, щоб підняти бузу. А я хотів бачити Риту і більше нікого. Навіть ця казка про велику зелену квітку мене не так приваблювала, як я хотів бачити дівчину. Це було набагато ліпше, ніж слухати виплодка королівського роду, що верещала денно і нічно, кличучи своїх нянь, покоївок і гувернерів, голови котрих давно були настромлені на палі уздовж берега.

Абрахам Лі у супроводі почту, зі своїм Бобом Аскарідом, теж взявся за звичку вештатися ранком у позолоченому трико, із золотим вінком на голові, під опахалом. Розминався бігом трускою. Злидні вилазили, а то і ті, що маскувалися під жеброту, щоб ухопити трохи хрум–хруму, що велетенський кошик тягнули за ним його слуги і розкидали ледь живим, у соплях, нужденним і не нужденним. На острові говорили тепер упівслова. Шпиги, стукачі, доброхоти чергами товклися біля тону Абрахама Лі, навіть не криючись від сусіди, що стояв поруч: хрум–хрум вартий був того. З одного дня зі мною за звичку взяв ходити пан Біг Кок. Тварина мерзенна, він лестив моєму інтелекту і говорив, що треба цьому свавіллю дати лад і відсіч. Який бравий був на свої страусових ногах. Під шум океану він виголошував промови ледь не як один з кандидатів на майдані в дні помаранчевих подій.

Але я знав, що той бреше, і тільки хилитав головою і розповідав, яка прекрасна і затишна у мене камера, а хрум–хрум я не вживаю і не маю до всього цього діла, навіть повернутися додому перехотілося, так мені сподобалися його добросердні громадяни. Пан Біг Кок виставив груди і сказав, що на острові треба навести порядок, і те, що робить Абрахам Лі, не узгоджується з його гуманними промовами про увагу до динозаврячого життя. Після цього він запхнув до рота добрий жмут хрум–хруму і вилупив на мене свої баньки. Але відповіді не отримав. Я розвернувся і, гордо задерши голову, пішов до камери. З віконця я побачив, як підламуючи свої страусині ноги, Біг Кок щодуху попер до освітленого ореолом палацу Абрахама Лі. Зелено–біле черево терлося об пісок, а він біг розказати, що пан Лісовські щось знає. Зелений банальний місяць освітлював покрівля притихлих острівлян. Я потирав руки.

– Ти, біле падло, знаєш щось, а тому і живий, – прошипів мені над вухо Аскарід Боб, вимахуючи ножем попід горлом.

– Не більше тебе, виродку, – сказав я і преспокійно пішов до камери. Він поволікся за мною, але тут трапилося непередбачене: з'явився зниклий Ізраїль Бек на якійсь потворі, а з ним – ціла орава блохоносців, озброєна автоматами Калашникова. Їх було до двох десятків, не більше, але кожен – на якійсь тварюці, що віддалено нагадувала наших свиней. По–моєму, ці були симпатичніші і з іскрою інтелекту в очах. Він ухопив мене опаш, за тим схопили королеву, скрутили Боба Аскариду і з кувіканням понеслися в гори, там, де була чиста вода і багато хрум–хруму, якого я не зносив. Смішно стало ще дужче, коли я дізнався: в одній з печер Ізраїль найшов купу іграшкових автоматів. Далі довго умовляв двоногих, зі схожими на банківські гребінці зачісками, динозаврами. Ї їх спокусила нагода помститися Бобу Аскариду. Його підчепили за юги і запихали до рота різних черв'яків, били по сідницях тернинами і взагалі. У перший же день запросив пощади. Боба посадили на ланцюга і кидали кістки з залишками сухожилля від літаючих драконів, що часто сюди залітали з Панагії, щоб прихопити пару-другу задля розваги. Потім всі гучно визнали мене, під німе одобрення королеви, за ватага. Я кричав, що не маю бажання лишатися і керувати цими байстрюками роду людського, але на цей раз виявилось марним.

Ця подія стійма перевернула життя острова. Вже появились такі, котрі не вірили, що Абрахам Лі всемогутній і розумний. Першим засумнівалися у його вроді і величі деякі дами. За ними пішли чоловіки. Першою дамою була Зіль Жіль, що неоднозначно виказалася: його треба відправити на завод для фарширувальників; він бо, Абрахам Лі, дуже смердить. Амуль радо потер руки. І це не сподобалося Зіль Жіль, дамі з синіми буклями. Вона дала ляпаса і заявила, що вона перша подала ідею, і винахід її. Колобки–парламентери підняли свої гузна, і кожен забздів на свій лад. Біг Кок метався від одного табору до іншого. Колобки теж групувалися то з однією тусовкою, то з іншою. Ну, як звично, і бзділи. Запереживав, звісно, Абрахам Лі. Він дізнався про наявність у нас вогнепальної зброї, але окрім обсидіанових сокир та списів, і ще пукавки Боба Аскариду, у нас нічогосінько не було проти його чотирьох невдалих, але гармат. Але усі дивились на мене наче на нового короля і вже вигранювали на камені мене у профіль. Це було чудесно: я навіть мріяв, щоб Рита побачила. Але довго клеїти дурня нам не випадало. Виходило так, що ці дитячі пукавки хтось–таки сюди заніс, і я попросив Ізраїля Бека показати де він їх взяв. Але той лише розвів руками: він сам добряче обдивився рівнину, кожен виїмок,

але більше нічого там не знайшов. Тоді я наказав будувати муру і відіслав двоногих до пагінців за допомогою.

Першим послав парламентарів Абрахам Лі. Ми прийняли їх, як годиться. Найперше, попавши у цей світ, я, зіткнувшись з динозаврами, зрозумів, що відсутність віри у безкінечність життя робить людину тупою і злою істотою, готовою проковтнути все на своєму шляху; або навпаки вони перероджуються в інфатилів, їх ганяє казковим вітром їхньої божевільної уяви. Саме останні там унизу і жили, і як переконати їх за щось йти до кінця, у Абрахама Лі та і у мене не вистачить клепки. Мої ж піддані мали свого тотемного божества, який стояв серед велетенського озера нафти. Це і була моя зброя. Віра і потік розпеченої нафти, що залле напівповітряні споруди міста у підніжжя гори. Мур висотою у десять метрів оберігав мене від недолугих, більше подібних до пукалок, гармат Абрахама Лі. Нас одне єднало і не підводило чуття: усім нам треба у Панагію. Старий пройда Абрахам Лі запропонував перемир'я, мовляв свої ж таки, а не якісь дикуни. Я дав тиждень на роздуми, щоб він повернув мені Риту, а там справа сама собою вирішиться. Абрахам Лі закопирив губу і розсміявся. Тоді мені довелося йому показати велетенське, як половина азовського моря, озеро нафти, і варто розірвати горловину, підпалити ліс, то за рештою дійсно не стане. Я вперше бачив істот з інтелектом, а існували вони, як дощові черви.

Ізраїль Бек, не будь він Ізраїль Бек, то обов'язково утнувся в якусь авантюру. Набравши хрум–хруму, він зійшов нишком з кількома своїми ординарцями до низу і розказав народові острова 1, а згодом і острова 2, як прекрасно померти за батьківщину, а тим більш перемогти у війні за батьківщину. Абрахама Лі він назвав крадієм хрум–хруму і їхньої королеви. Справа в тому, що всі королеви, вся знать, весь середній прошарок пішов з того місця, де я наказав звести мура. Хто не прижився на рівнині, той йшов помирати у гори, але місце все ж таки динозаври поважали. Так Ізраїль Бек підкинув їм нову цяцьку, яку вони туго перемелювали. І коли Абрахам Лі спустився до низу, то половина парламентарів–колобків пукала не на його користь. Взагалі-то народ блищав очима, точив ножі, сокири, чистив гвинтівки і одного велетенського кулемета, що таки якось склепали помічники Абрахама Лі. За цим ділом про нас забули. Внизу зріла революція: «МИ І КОРОЛЕВА» вилітало з дуп колобків. І з рештою все було у сизо–сірчаних гаслах, де згадувався народ і королева. Їм до вереску хотілося королеви. Всі стіни були розписані: «КОРОЛЕВА І ХРУМ–ХРУМ», «ЖИТТЯ НЕМАЄ БЕЗ КОРОЛЕВИ І ХРУМ ХРУМУ». І найголовніше «НА ГОРІ НАШІ ДРУЗІ», «НА ГОРІ НАША КОРОЛЕВА І ХРУМ ХРУМ». Були прочитані лекції від авантур і до Октябрського перевороту. Почалася неймовірна різанина. Я на все це дивився, як через скло, наче не я – частина цієї веремії. Коли вода у океані стала червоною, тоді з гір, під почет і фанфари, спустилася сама королева і проклала край дикій різні. Абрахам Лі з Бобом Аскарідом зникли у невідомому напрямку. Рита лишилася зі мною. О, що за години, – це як дощ розбивається влітку об вікно, все робиться тихим, однаковим і чарівним. Я стояв у жовтку заходу сонця і бачив її постать, витончену, із білим волоссям і упертим поглядом очей. Молодості необхідна любов, щоб в старості зрозуміти, що ти втратив цілий світ...

Знання не мають ніякої цінності, коли за твоєю спиною стоїть могутня цивілізація. Королева з почтом, попід руку з шепелявим королем, спустилася згори по ще теплих трупах ворогів. Скрізь лежали загиблі, покалічені і поранені. Королева зробила губи

дудочкою «О», і всі живі, навіть покалічені бійці, без розбору, хто належав до якого табору, заплодували. Першими під її ясні очі постала пані Зіль Жіль, тримаючи міцно в одній руці пляшечку з отрутою, а іншою благословляла королеву. На страусових ногах придибав покірний, з усмішкою про самі вуха, пан Біг Кок. Ізраїль Бек наказав обох арештувати. Королева якись півхвилини думала, а потім погодилася. Усіх полонених і забитих, покалічених потягли на фарш-завод, де вже упорядковували станки для консервації люди пана Амуля. Зараз за нами все ж таки стояла, хоч і зачухана, але цивілізаційна машина. Невгамовний Ізраїль Бек влаштував справжню катівню: з дибамі, лещатами, іспанськими чобітьми і хто його ще знає чим. Намагання мої і Мусія аж ніяк не торкалися його. За одну ніч він, Ізраїль Бек, винищив половину запроданців. Люди пана Амуля закатували їх у скляні банки, як консерви, замалим не півмісяця. Але живими, як завше водиться, лишилися пані Зіль Жіль і пан Біг Кок. Вони щиро підтримували закон, виданий королевою під тиском Ізраїля Бека, що походжав серед нещасних полонених і відзначав тих, кого треба пускати на фарш. Так помалу на обох островах запанував новий диктатор, аж нічим не кращий він Абрахама Лі. Перед нами лежав вибір втечі в нікуди, у якусь казкову Панагію, або лишитися на острові і пасивно дивитися, як розходився цей темношкірий метис з дивним прізвищем. Так ми опинилися обличчям до власної цивілізації.

Я страждав, як і кожен юнак, хоча думки у мене крутилися навколо Рити. Прокинувшись серед ночі, я дивився, як місяць пливе вигнутою спиною до її сідниць, проте фобія на рахунок «людини тіні» та зеленої квітки не давала мені покою, і виходило так, що нас, мене і Риту, наче загнано, затягнуто і неміцно закрито в один будиночок, де немає вікон і не видно ворогів та друзів; як хто на шию накинув мідні обручі. Біда легенько стиснула нас, і було питання, чим це закінчиться, коли все повернеться на свої круга, і що збреше в голову Ізарелю Беку. Але за півмісяці він угомонився і заставляв випукувати колобків-парламентарів демократичні гасла, дуже подібні на ті, з підручника по історії СРСР. Королеву він тримав заради свого блага: по міру зростання його популярності, він стане єдинокровним правителем. І ми все частіше, взявшись за руки, дивилися на безкінечне море Панагії, наче на нас там очікував порятунок.

А Ізраїль Бек видав наказ про смертну кару, який дуже розвеселив динозаврів (все що відбувалося, вони приймали за гру). Тож Бек видав указ: шпигуни, донощики і зрадники будуть скарані на горло, проте хто донесе про злий шпигунський намір, тому видається піврічна доза хрум-хруму. Видав і став чекати. Першими проскрипіли на своїх металевих крилах мажори і стали клепати один на одного. Ізраїль Бек задумався і четвертину відправив на фаршзавод, решту нагородив хрум-хрумом. З цього і почалося. Навіть маленькі діти писали доноси. Фаршзавод удосконалили. На кожному слоїку, на етикетці стояла кількість (у відсотках) хрум-хрума у м'ясі. Воно і внаправду, чи не кожен перший пропонував заїзним та селянам, або якимось гостям, або навіть своїм сусідам, продати державну таємницю. Так вони бавилися і гралися, і гуляли водночас. Тільки Ізраїль Бек і ми – Мусій, Рита, я – сприймали це як загрозу нової війни. Половину населення двох островів було закатано в скляні слоїки і стояло рівними рядами в скляних, як довжелезні поїзди, супермаркетах та фастфудах. Коли діло дійшло армії, Ізраїль Бек задумався і став сам засилати шпигунів на Панагію, але за півроку не повернувся жоден. Тоді він відкрито запросив перемови у надії на союз.

Я – не практична людина, вірніше, я – людина дії, коли це торкається моїх інтересів, а в усьому я егоїст. Ось я дивився на Риту і хотів бачити її біля великого широкого вікна з видом на чорнильні хвилі океану, з стаканом червоного вишневого соку, з краплями на губах; бачити у сонячному промінні золото її ніг, що просвічуються крізь сорочку, і як вона ставить стакан, але той не втримується і розбивається, перед тим перевернувшись декілька разів, і вона, разом із стуком скла, весело сміється. І ще багато чого іншого. Але я не бачив її такою. Тож я не практична людина, але надумував, як дати часу з нею чи без неї (тут у мене у нутрощах холонуло) і думав, як ми удвох будемо пробиратися до Панагії і шукати зелену квітку – в'їлася вона мені у голову. Але ще більше вона в'їлася голову Ізраїлю Беку, який десь сьомим відчуттям зрозумів, що все зациклене на Риті. Тому шпиги нахабно переслідували нас. Тільки одна ніч видалася чарівною. На плато, що блистіло і відбивало небо, хмари, сонце, що котилося по наших тілах, під нами, коли я ловив більше подих Рити, ніж її губи, її язик у моєму горлі, розкинуті ноги з широкими стегнами і тонкою талією, щось віддавало від цього звіриним, якимось солодко–кислим запахом давно забутих, а то і незнаних відчуттів, що передалися через когось чи кимось. Ну і, звісно, по усіх кутках сопіли носами шпиги, яким було заборонено підходити щонайменше як на сто метрів. А ми пливли своїм обсидіановим морем любові разом з хмарами, небом, сонцем.

Нарешті прибула делегація з Панагії. Вони представляли собою щось подібне до поголених мавп з крокодилячим хвостом. Голомозі голови на тонких шиях, таких довгих, що служки по двоє підтримували спеціальними затискачами, щоб чого доброго, голова не зламалася у шиї. Слуги нагадували велетенських саламандр з яскравими рубіновими очима. Кожен тримав у руках по металевій палиці з наконечником, що нагадував віддалено кулю. Якщо щось було не так, наконечник виповзав звідти, як черв'як, а потім ховався. Я на власні очі вперше побачив такий різновид біологічної зброї. Але найбільше з усього потрясла присутність там Боба Аскаріда, що при виді нас – вперше – шкірив зуби. Він, закривши руки за спину, діловито оглянув плакат, який зображав Ізраїля Бека з розпростертими обіймами і сонцем у голові. Закопиливши губу, він сказав:

– Це слухна думка. Ми до цього ще не дійшли.

– Ха. Чи не знаю, чим займається Абрахам Лі у Панагії – чистить черевики принцу.

І це було правда. Шпигун, чи не єдиний уцілілий, приніс цю новину. Тому Боб промовчав і пішов на поп'ятну:

– Нічого. Яюсь дійдемо згоди. Треба перебалакати. З ока на око. – Він обернувся до нас:

– Вас це теж стосується.

Це була сановита, бризки аристократичної сперми, знать Панагії. Серед неї виділявся пан Бут Біль. Він мав надто велике черево і довгого червоного носа, які обслуговувало до півдесятка саламандр, що підтримували пузидло відразу п'ятьма дринами. А ще він глухував на ліве вухо, блискуче, мов порцелянове. Усіх прибулих відразу запросили на бал в честь заручення Ізраїля Бека і принцеси Хо. З чого останній виявляв великий інтерес: за Хо стояли гектари і гектари хрум–хруму, якого в столиці Панагії теж не вистачало, і користувалися заміниками. Отже, вирішили ми, Ізраїль Бек, кишеньковий злодюжка, аферист і бабник, стане володарем найціннішої частини Панагії, якщо й там мешкають такі ж придурки, як і на острові 1 і острові 2. Нам треба було думати про власні долі. Робити ми нічого не уміли в цьому світі, але я повинен був спробувати знайти вихід.

Я прямо сказав, що зелена квітка – це і є вихід у наш світ. Код чи назва якогось предмету, чи сама зелена велика квітка. Мусій тер лоба, але нічого доброго не випадало. Так ми підійшли до семиярусної скляної будівлі. З того, що на бал не прибув Кау Кау, я зробив висновок: світом панагійців управляють жерці. І цікаво, яку віру тепер обере для себе Абрахам Лі.

До будівлі динозаври заходили і заповзали чинно і парами. Всі були такими різними і водночас одним цілим, як табун. Я проходжувався, вітався зі знайомими. Один тип, дуже подібний на верблюда динозавр на прізвисько Міль, стояв і, вставивши свої голубі, майже небесного кольору, очі в скляну стелю, де шаркалося ще не менше динозаврячої живності, читав у голос Мільтона. Я напряду поцікавився ерудованістю цієї розмовляючої рептилії, і вона мені видала сонет Шекспіра в чистому варіанті. Я дав йому копняка під гузно, на що пан Міль заржав і сказав, що не пам'ятає, хто його в дитинстві навчив цих прекрасних і незрозумілих звуків. До мене підкотився колобок з іншої сторони парламентарів і пропукав фіалковим запахом і фіолетовим світлом частину з опери Верді. Окрім того, що зала була скляною, її ще пообшивали дзеркалами. І до якого б я гурту не підходив, то чув Шевченка, Франка або навіть шматки записів Троцького. Це у них були правила світського тону, заведені ще тією королевою. Нововведення типу «Марсельези» вони, на диво Бека, не сприйняли. І ось всі вони вилаштувалися за двома рядів колобків з парламенту; одні – по один бік, інші – по інший. Колобки, як по команді, підняли свої дупи і випустили звуки військового маршу остров'ян. Але, як ви всі здогадалися, прийшов, граючи міддю м'язів, у золотій портупей Ізраїль Бек, а вже потім потягнулася безкінечна делегація панагійців, котру замикав Боб Аскарід зі справжнім кулеметом Шоша в руках. З чого я зробив висновок, що тут побувало багато розумників з усіх століть потроху, а от чи повернувся хоч один? Мене окропило холодним потом; аби Рита не втримала мене міцно за ліктя, я б гепнувся на дзеркальну підлогу прямо під широкий балахон королівської сукні або розтоптав плюгавого короля, що дибав поруч, як заведена лялька з супермаркету «Дитячі витівки». Я відчув себе нещасним, загнаним у кутка щуром, доки мої очі не зустрілися з очима Рити. Вони зелені. Точно зелені. Тільки вона знає, деє далеко знає щось у своїй покаліченій дитячій пам'яті.

На центр, крадькувато трохи якомсь, лихо переминаючись, потираючи руки, вийшов Ізраїль Бек. Щоправда у цього кишенькового Муссоліні вистачило розуму пропустити наперед короля. Король був одягнений у блакитні шати, а губи у нього блистіли від золотої помади; так що більше походив на пристарілу примадонну, ніж на государя. Його замикала у півколо охорона з колючих і диких колобків. Шип кожного був отруєний і готовий в любую хвилину вилетіти зі свого гнізда і вразити ворога. Ось так. Король підвів догори коротенькі свої ручки і заговорив рівним і плаксивим голосом, а парламентарі–колобки з обох сторін пускали слину з рота, чекаючи, коли почнеться основне: на велетенській таці безліч носіїв–сороконіжок винесуть у центр зали багато, дуже багато, просто неймовірно багато хрум–хруму. Така завжди була традиція. По праву руч стояв наречений Ізаїль Бек, по ліву – принцеса Хо, дуже задоволена з такої витівки. Такі церемонії мало хто витримував до кінця, але на того, хто щось там вигукував, не звертали ніякої уваги. Цього разу парламентар з лівих колобків став щось пищати. Бек витягнув його за шкірки і став гамселити ногами, як м'яча, а потім бити, наче квача, об підлогу.

– Ах ти вилупку, яйця віслючі. Я тебе навчу поважати моїх родичів. Я тебе, сучий потрох, зроблю на блин схожим...глистоносна рептилія, хом'як задрочений...

Король засміявся, і засміялися всі разом, навіть потовчений, з вилупленими очима, побитий парламентний працівник радісно підпукував своїм гузном. Мусій виказав Беку своє незадоволення.

– Закрий харю, жидяра. З вами я пізніше розберуся.

І тут під ніжні звуки флейт вкотили цілу гору хрум–хруму, де на верхівці була посаджена голова поверженого повстанця. Всі радісно заверещали і заплодували. І міцною стіною посунули до кия, котрим треба спочатку збити голову, а вже потім займатися хрум–хрумом. Бек підійшов до мене, витягнув шию і зашипів.

–Ось, ти, мурчику, цим і займешся.

– Пішов в сраку, – я розвернувся і прямим поглядом вперся у Бека. Той тільки сплюнув. На страусиних ногах піддбав пан Біг Кок, але отримав по мармизі. Мадам Зіль Жіль линула на його коліно отрути, і він завертівся на блискучій підлозі, як шматок ковбаси, з довгими кошлатими ногами, підгрібаючи до себе колобоків, що в свою чергу вчепилися один в одного, і за хвилину вся купа верещала, хвицалася, бзділа і кричала. Відрубана голова безпечно стриміла на горі соковитого хрум–хруму. Нарешті король пройшовся колом, підлеглі підтримували його напівпрозору туніку, і прочитавши шматок з Геберта Уельса (я мало не подавився зі сміху), збив влучно голову поверженого ворога. І розпочався пир з танцями. Все на купу: танці і пир. А спочатку всі повстромляли писки в хрум–хрум, і лише опечений отрутою пан Біг Кок давав коментарі нам, де чия срака і кому вона належить. Ізраїль Бек підійшов, схаркнув і попросив кулемет Шоша у Боба Аскаріда. Той тільки ошкірився і сказав «ні». Тоді він ухопив дрину і почав лупцювати по сраках динозаврів, але ті захлиналися соковитим хрум–хрумом, і їх хоч ріж, хоч бий. Напевне ми бачили дуже багато ідіотів у своїй мультимедійній компанії, так що нічим нас здивувати не було можливо. Знать з Панагії стояла осторонь і акуратно ремігала. Страждав один поранений в ногу пан Біг Кок. Він пробував дотягнутися до благодатного хрум–хруму, але чиясь нога ненароком його хвицала, і він відлітав у інший бік зали. Так повторювалося багато разів, доки мадам Зіль Жіль не взяла добрячого жмута хрум–хруму, не полила масно його отрутою і не дала пану Біг Коку. Він проковтнув отраву з хрум–хрумом, але з ним, окрім швидкої (він оправився прямо на паркет), не трапилося нічого. Мадам Зіль Жіль повторила свій фокус, і пан Біг Кок з новою силою накидався на порцію і лишався, на превеликий жаль, живим. І мадам Зіль Жіль кричала, що якась скотина підмінила їй отруту. Зіп'явшись на ноги, пан Біг Кок прошкандибав і засунув голову у купу хрум–хруму. Швидше за все, вирішили ми, цей хрум–хрум має протиотруту або ще якусь властивість.

Мене підкликав один із знаті панагійців. Мене підвели до пана Бут Біля, черево якого зараз волочилося підлогою, а губи – зелені від соковитого хрум–хруму. Він повернув до мене свою голову і запитав: чи не хотів би я погостювати у Панагії і розповісти багато дечого цікавого; я видавався йому порядною людиною, бо Абрахам Лі – він людина *рубю*, тобто приймає посвячення у сан помічника жерців, а тому не має право говорити, а багато працювати: чистити туалети, прати одяг верховним священикам і таке інше. Я чемно відповів, що мені треба посовітуватися з моїми колегами. Бут Біль вип'ятив губу і, скрапнувши соком хрум–хруму мені на черевики, дозволив, просвістівши якомсь незрозуміло, бо підскочив п'ятий служка і вчасно підтримав затискачем його голову. Я все

узгодив з Ритою і Мусієм. Боб Аскарід зашкінив зуби, мовляв, не бійтеся, все тіп-топ. Тільки я не дуже йому чомусь вірив.

А бал розгорявся. Крізь скло будівлі трикутними осколками било світло. Динозаври хрюкали, пукали – спочатку це нагадувало дитячу вовтузню у дитячому пісочнику. Тягали за хвости, чубчики, кусалися за вуха. Потім завмирили і з дитячим вереском починали танцювати. Знову хтось щось сказав не те. Дві партії колобків вилаштувалися один проти одного і, виставивши свої гузна, поливали опонентів цівками лайна, викрикуючи гасла, кожен свого угруповання. Королю голову засунули у велику купу лайна і так полишили. Він дригав ногами, а королева з реготом лоскотала йому п'яти. На цьому я вирішив, що королю прийшов кінець Але ні: він виборсався, набрав повні щоки лайна і виплюнув на королеву. Королева зробила губи дудочкою і відповіла, що з дамами так не поступають. Боб Аскарід мирно сидів на кулеметі Шоша, курих справжню сигару і все підморгував мені і Риті. І тут я подивився на небо. Небо темніло, і зелені гори джунглів робилися ще зеленішими. Це були хмари. Я вийшов на балкон, щоб пересвідчитися, і таки зрозумів, що це снігові хмари, а значить усім тут каюк, і ми лишаємося знову з пустими руками. Я прямо підійшов і попередив Бут Біля. У його рубінових очах читався страх. Він засюрчав, як річковий пароплав, і звідусіль почали збігатися саламандри. Вони похапали нас: мене, Риту, Аскаріда і Ізраїля Бека з принцесою. І за якихось п'ятнадцять хвилин всі були у підводному скляному човні. Я бачив, як ураган снігу налетів на острови. З перископу було видно, як їх корчить від холоду. Як вони встромляють у себе ампули, але проти снігу і морозу вони безсило падали з писком на красиву підлогу, і сніг засипав їхні роти, очі і скрючені тіла. Човен опустився майже на дно океану. Один із сановників попередив мене, що таке трапляється останнім часом, лише одна Панагія захищена. Через десять по десять місяців життя знову повернеться на острови. Це близько ста років. А зараз ми ще у більш небезпечному місці, вирішив я, хоча нас тісним кільцем оточували саламандри, озброєні отруєними шипами, зарядженими у щось подібне справді до кулемета Томпсона. Але ми без якихось пригод прибули в Панагію.

глава шоста

СТОЛИЦЯ

Те, що ми побачили, могло вразити не лише уяву, а і розум. Серед невимовно яскравої зелені підіймалася кришталева гора, наче велетенська піраміда, де все рухалося, рипіло, вищало, перескакувало з ярусу на ярус. Кінця піраміди не було видно. Я бачив лише, як рвалася вата хмар над цією зеленою безоднею, що називається Панагія. Ми пройшли велетенську браму, що її прикрашало два кришталевих дракони, і ступили прямо під чисте небо. Я розумів, що це фікція, але насправді виявилось, що повітря і небо справжнє. Це мене заставило задуматися і зрозуміти, що ми маємо справу з високорозвиненою цивілізацією. Складалося так, що ти не тупак якийсь університетський, а доволі хвацький хлопець, котрий доп'яв більше, ніж інші.

Перший ярус піраміди вказував на те, що тут мешкають здебільше поштарі, військові, домогосподарки, і залежні від постійного вживання хрум-хруму одинаки, що виводили якість концепції щодо скорого кінця і гибелі Панагії. У всіх був відмовлений в інші міста допуск, як неблагонадійних. Решту просто спалювали живцем у великих доменних печах.

Одна саламандра показала, де вони знаходяться. І щось мене в цьому, ні, не в смертниках, насторожило. Якесь далеке, давно забуте відчуття, наче з чужини повернувся до дідової хати. Мене покинуло відчуття небезпеки. Ліфт підіймав мене від поверху до поверху, і я лише бачив зелену стіну лісу. Щось мене зовсім не вражав побут столиці Панагії, котрий своєю метушнею не відрізнявся від інших столиць світу. Форми дивували більше. Спритність і чистокровна вишукана холодність. Ну, це як водиться у всіх динозаврів.

Нас поселили у місті для гостей. Площина цієї місцини була утричі більша від Києва. І ми тут були єдиними мешканцями. Пульсувала скрізь фіолетова желатинова темрява. Пролунав свисток, і спахнуло синім, зеленим, червоним. Забризкали фонтани і маленькі дракончики стали пурхати над нашими головами. Один сів на плече Рити і лизнув її щокую язиком. Саламандри зашепотілися між собою, а сановники не встигли повернути голову, як дракончик зіскочив з плеча і запурхав над фонтаном, що вода з нього лилася невідомо звідки. Я простягнув руку, але відчув холод справжньої води. Саламандри замукали над вуха сановникам. Тих нарешті розвернули, і вони прямо-таки вставилися на Риту.

- Зараз я комусь уріжу по писку, - майже сказав я, але передумав.

Сановники шанобливо схилили голову перед Ритою. І тут я вкотре почув «людина, на яку упала тінь». Підійшовши до Рити, я запитально глянув і там прочитав те ж саме: «Дякуй Богіві, що ми ще живі...» Ми посихляли голови. Ізраїль Бек гепнувся прямо на коліна, і його під зад заїхав Аскарід Боб. Нічого хорошого з такими сусідами нам не світило. Особливо усіх непокоїла думка про Абрахама Лі.

Район, в якому нас оселили, був кулястої форми і засаджений весь жовтими деревами; видавалося, що за вікнами безкінечно і втомливо тягнеться прокисла дощами осінь. Ані Абрахама Лі, ані Аскаріда ми не бачили. Ми спілкувалися утрюх, потроху звикаючи до висячих у повітрі ліжок, нічних горшків, що самі присмоктувалися до гузна; їли ми справжнє земне їдло, а не якийсь ідіотський фарш чи там хрум-хрум. Словом, ми поки не чекали, коли нас потягнуть до найвеличніших – чахі. А я думав про Риту. І навіть не просто загадкову Риту, а як вона спить на животі, оголена, у фіолетових сутінках, звисивши руку великою гілкою якогось загадкового дерева; мені подобалися її високі, але невеликі груди, втягнутий живіт і рівне дихання сну, наче у людини стільки не пережито у житті. І коли на ранні вливався океан світла, з'явившись червоною ниткою на горизонті, там, де мав бути океан води, щоб захлинати нас у високому і густому червоному панагійському світланку. Я виходів і бачив на тому боці острови: два білих айсберги, що пливли цілу вічність один до одного. І мені робилося сумно. Наче пройшло моє життя, і там пуста. Яма. Чорна, що всмоктує ще більше чогось такого, що непотрібно мені знати. Мусій все займався обрахунками, намагаючись визначити еру - чи мезозой, чи то юра, але з цього нічого не виходило. Більшість динозаврів, що їх кістяки я бачив у музеях, були меншвартосними, тупішими і живучішими, і вони належали до касти рабів, хоча про це не йшла мова. Їх використовували на саму найбруднішу роботу, вони служили сержантами в армії, в пожежних частинах. На них, як вони говорили, лягла долоня судьби. У нижніх містах вони йшли мало не за еліту, звісно, разом з катами. Ці кати мешкали від нас за квартал. Ми зустрічали їх, коли заходили за покупками, віталися і з морозом поза шкірою поверталися назад.

Одного разу до нас легенько постукали. Відразу увалився до кімнати, що плавилася у жовтку заходячого сонця, відрекомендувався паном Жую, катом першої гільдії, потомственным, значить, і вчителем молодих катів і катенят. Бо, як виявилось, тут страчували навіть і дітей, але це робили теж діти – малі катенята. І запропонував нам невеликі оглядини, де страчують злочинців. Ніяка, навіть найцнотливіша людина відмовиться від спокуси побачити чужу смерть. Це стимулює, це дає організму адреналін. І врешті-решт – переконав себе кожен із нас – у нас немає вибору.

Це був четвертий поверх піраміди. Невеличке містечко. Катівня була поруч. Ми пішака добралися до сферичної, з голубого кришталю, споруди. Напрочуд чисто і стерильно. Чомусь прийшла згадка дитинства, що саме так виглядає пекло. Попід стіною стояли ніші з надписами у голові. Тут зазвичай була присутня при стратах влада – чахі. «Смерть – дороге задоволення. Вона лише для вибраних» - роз'яснив мені пан Жую. Але нам зроблять виключення – якимось так хитро він сказав: мовляв, знаю, але не скажу. Знать сьогодні не буде присутня. І я знав, що цього разу він не бреше. Навіть з вікна катівні я бачив два білих айсберги – наші недавні острови. Весь хрум-хрум під снігом, вимерз на хрін. І у Панагії інфляція. Тож знову повернемося до стерильно чистої, з голубим небом угорі, панагійської катівні.

Від ложі тягнулася червона доріжка. В самому центрі сфери стояв поміст з пультом, подібним на комп'ютерний. За колом відразу було видно четверо люків. Це печі. Біля кожної з дверцят - по металічній руці. Більше роз'яснити було нічого. За катів були велетенські, більше схожі на наших домашніх гусей, динозаври. З усього побаченого я зрозумів, що вони у житті надто скромні, вірять у свого ідола, що називають Тото, і повністю впевнені у своїй правоті. Вони тихо запропонували нам сісти у крісла для знаті, при цьому очі у них від захвату робилися круглими, і – трохи зачекати. Крісла були м'які і з підігрівом. Тут я почув легеньке шурхотіння лісу, наче вітер іде верхівками, щоб розбитися десь далеко об курагана чи велетенського будинку; потім на хвилину ця ілюзія минула, і полилася чисто тобі еолова музика, від якої всі альбатроси стали крутитися у ритуальному танку. Несподівано все припинилося, і відразу відкрилися кришталеві двері з драконами і здоровенні, схожі на снігову людину, почвари стали викидати з металевого контейнера колобків, що здичавіли і не хотіли приставати до будь якої політичної сили. Один із катів протягнув вперед руку і підійшов до пульта. Він натискав кнопки, а металеві руки хапали колобків і вкидали у відкриті люки, де вони гучно лопалися, наче футбольні м'ячі. Клацала клавіша, металева рука хватала за шкірку, гострий язик полум'я підлизував жертву, і вона зникала в середині люку, щоб луснути. Але запаху згарища ми не відчували. Процедура тримала недовго. Обійшлося півгодини, а жертв я нарахував до трьох десятків. Потім нас ввічливо відвели додому. Тільки там я розлігся благим російським матом.

- Краще напиши листа в ООН. Прилетять голубі каски, розвалюють на хер тут усе, а твоя мармиза з'явиться на обкладинках глянсованих журналів, - з'ягідничав Мусій.

Бездіяльність людину робить фрагментом того, що вона викидає з прямої кишки в каналізацію. Ізраїля Бека разом з принцесою поселили в окремому містечку, де було озеро, плавали рептилії різних кольорів. Іноді вони висовували голови з води і передражнявали свистом його мову. Бек погрожував своєю їм своєю пукавкою, але ті

лише більше заливалися свистом, б'ючи хвостами та лапами по воді. Нарешті він обрид охороні і вона його віддубасила, як тільки могла, а принцесу прив'язали за ногу до дерева і пішли собі. Бек, не дивлячись на свою подругу життя, заклавши руку за спину, ходив в зад і вперед, розраховуючи план помсти. Коли його дубасили, він стибрив з кишені ключ у одного з охоронців. Принцеса кричала не своїм гласом, водяні рептилії повторювали їй. Коротше, зчинився такий гармидер, що розлючений Бек встромив носака в задницю своїй нареченій. Але та не вмовкала. І він продовжував боксувати її, як боксерську грушу. Нарешті вона зрозуміла нелогічність своєї поведінки і попросила, щоб він відв'язав її і зняв з дерева. Ізраїль Бек зайшов до хати, промочив горлянку спиртом, а вже потім прийшов з велетенським сікачем, намірюючись чи то перерізати горлянку, чи мотузку, на котрій висіла принцеса.

А цю хвилину Абрахам Лі проходив посвячення, що називалася «тінь сановника». Його добряче виваляли в багнюці, цим даючи зрозуміти, що в ногах сановника він лише смердючий покидьок; потім йому тупими лезами поголили маківку, вимили у рожевій воді, що свідчило, що його чекає кар'єра, і він власне колись стане «подихом для сановника». Абрахам Лі скрипів зубами, але йому вже давно показали дію доменних печей. Він розраховував щонайменше на чин сановника. Але доля примхлива у людині, що заробляє на вірі, як на макаронній фабриці. Тож він за любую ціну поклав собі за мету дістатися самої піраміди, де воссідає ТОЙ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ. Всього піраміда нараховувала сто двадцять міст, і кожне десь з добрячих три Нью-Йорка. Тож потужитися варте того, - думав про себе Абрахам Лі.. Ці виродки. - продовжував розмишляти він, - тупіше моїх чорножопих земляків. А зраз він покірно скімлив під тиском тупих ножів, що голили його маківку, ригав глиною, в якій його виваляли, блював від рожевої води. І довго ночами мастурбував, згадуючи колись розкішне своє життя. Йому часто снилося, що він на власному літаку, в оточенні хлопців з «Плейбою», і вони подають коктейлі. Прокинувшись в холодному поту, серед ночі, він підкрадався до щілини – таємної схованки між ним і Бобом Аскарідом. Абрахам Лі сопів носом і казав упівголоса: «Я вам ще покажу тхори зачухані...» Але рівно через тиждень процедура повторювалася: йому голили тупим ножем маківку, вивалювали у багнюці, а потім обмивали рожевою водою. Йому видавалося, що він попав в бездонну вирву, і його втягує все далі і далі.

Чим довше ми проживали у нашому містечку, тим сумніше робилося. Насправді не від хорошого життя ідуть думки, а паскудні, наскучають, наче мухи: нас був шанс зустрітись з ТИМ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ. Кожного дня Риті приносили якусь динозаврячу дурість у знак поваги. А як так, то і нас не обминули промені Ритиної слави. Тривожило одне: звідки у цих звірюк, хоч і цивілізованих, купи наших звичок, фрази наших знаменитостей, завчені, як дитячі рахувалки? Я ранком проходився тінистими алеями, що вели в нікуди, як і наші потуги дізнатися, що насправді відбувається.

Перед нами – імперія. Імперія влаштована на кшталт піраміди. Зверху жерці і провідці, затим фіктивний, але з гучною назвою ТОЙ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ, правитель. Якому досить хрум-хруму і добрячих самок. Лишень він відкриває рота, як королева уже торохкоче: віддає накази, укази, підписує смертні вироки. А її обранець пускає слину з нижньої губи і каже: «Так. Справи дуже кепські» або «Все чудово, коли зустріли один одного, пам'ятаєш крихітко» Словом, ні в тин, ані в ворота. Далі йшли камергери, служачки, що належали національній гвардії. Нижче – їхні діти. Далі просто ремісничий

люд. Окремо мешкали ті динозаври, що вирощували нові види хрум-хруму разом з ученими. Прямо під їхнім містечком знаходилися катувальна і доменна піч для спалення ворогів. Все це було зрозумілим, лише одного ми з Мусієм не могли второпати – що приховує від нас Рита, і чому динозаври вважають, що вона – людина на яку впала Тінь Всемогутнього Вогненного. І одного дня зайшов гурт озброєних саламандр, з агатовими очима, і попросили йти за ними. Мусій щось заїкнувся, але я дав ліктем йому під бік, і ми рушили в жовте море дерев.

Ізраїля Бека, як людину нерозумну, тримали у велетенській клітці, куди дівора динозаврів жбурляла каміння, недоїдки і всіляку погань. Принцеса стояла на колінах, трималася за свого рудого гребінця, ревла та бутила, просила відпустити кохання всього її життя. За місяць дурний Ізраїль Бек став ходити на чотирьох і зображати з себе мавпу, що недалеко було від дійсності: він обріс лепом, коростою, волосся волочилося по землі, повне кліщів та вошей. Півдня він чухмарився, витягував паразитів зубами, радісно щирився, якщо хтось приносив шматок нормальної їжі. Принцеса, віддати належне, не відступалася, а спала просто неба біля свого коханого. Нарешті його мозок трохи просвітлів. Він запитав у неї, в якому місці ще одна, найбільша плантація хрум-хруму. Виявилось, це південніше, там не було морозів і снігу. І він вирішив ризикнути життям і поторгуватися з сановниками. Прокидатися від дурних снів і входити в свинцеву реальну самотність, що чекає від нього принцеса. Ізраїль Бек бездумно дивився на клапті хмар, що поприлипали до піраміди. Один біс помирати тут прийдеться. І він велів покликати одного із сановників. Саламандра чвиркнула і дала дрином по голові Ізраїлю Беку, та так, що він пролежав без свідомості до самого заходу сонця. Але чиновнику доклали. І на ранок з'явився один, з трьома саламандрами, що підтримували його голову, схожу на велетенське яйце на тонкій шії. Сановник прошипів:

- Ти пітеш ші мною. Я тебе питатиму, а ти відповідатимеш.
- Хуй тобі в рило, щоб не сокорило, - холодно, як людина на краю безодні, відповів Бек.
- Що це означає? – здивовано кліпаючи очиськами, поцікавився динозавр.
- А те, якщо ви мене не випустите, то не отримаєте ніякого хрум-хруму. - Ось так сказав Ізраїль Бек і зарився у солону.

Саламандри гачками витягнули його з купи гною, засунули в лантуха, а за ним бігла нещасна принцеса, що вже чомусь вирішила бути вдовою. Її ухопили за рудого гребеня і вкинули в мішок. Так вони, Бек і принцеса, об'єдналися знову.

У пурпурових апартаментах на нас чекав Кау-Кау – принц крові. Найбажаніша істота, що могла пролити світло хоча б на нашу подальшу долю. Він лежав у широкій бархатистій ніші і пив з піали настоянку хрум-хрума. Він радо, з прицмокуванням, вітав нас. А потім при частував хрум-хрумом, від якого мене вирвало, а Рита вскочила у вбиральню. А потім сказав, коли ми прочистили шлунки, що хоче поговорити про поезію Водсворта, і нехай не поспішають милі прибульці. Їх прийме ТОЙ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ, але трохи пізніше, насувається хрум-хрумова інфляція. Ми стали говорити про Водсворта. Вальтера Скота, Джека Лондона і закінчили Вірджинією Вульф. Я запитав, звідки він всього цього нахапався (його легко було загнати в кутка простим питанням). Він добросовісно потер свою блискучу, як більярдний шар, голову і тихо сказав:

- Не знаю. Колись пам'ятав, а тепер забув.

Більшості він навчився у матері. Ось так. Бідолаха принц чистої крові ледь не розплакався. Рита підійшла і погладила йому черево, ну, зовсім як коту. І Кау-Кау закотив від задоволення очі. Але далі того не пішло. Ми знову повернулися до нашої розмови. Принц клятвено пообіцявся звести нас з ТИМ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ.

- Він близький до безконечності, - зашепотів на вухо Принц крові. І нас повели у безкінечність жовтого коридору. Листя шурхотіло, я думав по Риту: як зайдемо у маленький, але затишний ресторанчик, замовимо гарного червоного вина, багато їжі, а потім на чистих простирадлах будемо трахатися до самого ранку. Та враз прийшла думка: я невиправний інфантил і паскудний коханець. Полив дощ, густий, дротяними струменями. Ми хотіли пробігтися, але одна саламандра виставила щось подібне до алебарди. І ми пошкандибали до своєї конури по коліна в грязюці.

В шикарному, ну, майже тобі пентхаузі, Аскарід Боб жив зі своєю китайкою Мао Мао. Боб був без претензії. Відразу у ньому вчули військового, а тому він уперто знав, що від голоду ніхто тепер не помре. Його обов'язок – служити, бути годувальним сім'ї, а не тертися з цими сохатими. Щоправда Рита хороша. Як велике синє озеро, з розумними очима. Боб поклав на неї око. Але, як професійний шпигун і стукач, він нюхом чув, що за нею щось стоїть; він срати хотів на знать і на короля, він дикун з шостим чи сьомим чуттям в потилиці. Як його предки. Тому часто, зачинившись у ванній, він до посиніння члена дрович, уявляючи Риту у всіх мислених і не мислених позах. Йому хотілося бути покірним цієї жінці, прислужувати їй, що завгодно; але досвід і приватне життя навчило його бути обережним. Ну, нічого, при нагоді він уб'є їх усіх. До єдиного. Він справжній мачо. Він сильний, як бицяра. Він дужий, як лось, що бореться за свою самку. Хрусь. І все, немає ніякого динозавра, ніякої людини. Так, він сильний і тугий, наче сталеві пружина.

Зачаївши дихання, він слухав, як гупотить його серце, і дослухався, в який бік його несуть. Принцеса уп'ялася у нього холодними жаб'ячими губами і повторювала «милий коханий, милий коханий», і вона не замовкала доти, доки він не відвісив їй дзвінкого підзатильника. Нарешті вони заспокоїлися, даючи і відпускаючи себе на долю. Насправді чіткий слух Бека вловив розмову, що їх несуть до одних із сановників, що відає хрум-хрумом. За годину він відчув, що задихається, а принцеса втратила свідомість. І Ізраїль Бек закричав :

- Караул! Жінка помирає...- і на цій фразі вирубився, як старий скрипучий рубильник.

Очунявшись на підлозі, він побачив над собою цілий виводок маленьких драконів, не більше колібри. Вони поливали його якоюсь рідиною. Ізраїль Бек сприйняв ще за одне блюзнірство, - ухопив їх зразу в свою лапиську і з насолодою відчув, як затріщали їхні блазенькі кісточки, а кров потекла між пальцями. Виводок наскочив на Бека роєм бджіл. Вони кусали його, рвали одяг. Один умудрився підбити око. І невідомо чим би це закінчилося, якби не влетів спецназ із саламандр і не порозганяв усіх по кутках. Відразу. Підтримуваний шістьма затискачами, вкотився сановник. Він навіть не глянув на принцесу, а відразу звернувся до Ізраїля Бека. Вони перебалакали про південну протоку, і сьогодні ж постановили зробити вилазку у південну частину океану. Ізраїль Бек хитро потер руки.

Справді, більша половина хрум-хруму лишилася неушкодженою. Частина уціліла під тяжким шаром снігу. Скрізь, наче на полі битви, лежали скрючені посинілі динозаври. Ізраїль Бек набожно перехрестився. Потім він якось хитро шаснув у комірчину і повернувся звідти з пакетиком. І заявив, що розвів нову породу хрум-хруму. Насправді це був пакован коноплі: із зернами, не перемеленими стеблинами. Саламандри дружньо схилили перед ним голови, як перед маршалом. Ізраїль Бек був знову на коні і дуже багатим чоловіком. З тріумфом він повернувся на Панагію. Як великий білий лайнер. «Цей хрум-хрум повинен рости лише в Панагії, інакше морози не дадуть йому рости». Сановники зробили роти дудочкою «о». Всі, значить, погодилися.. ГОЛОВНИЙ ЖРЕЦЬ, що мешкав на самій верхівці піраміди, по слухам, сам не проти спробувати божественного хрум-хруму. Його Високість ТОЙ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ, негайно наполіг на аудієнції. І коли Ізраїль Бек зі своєю нареченою увійшли в пишні покої короля, то першим він побачив Абрахама Лі, що стояв раком і вітав таким робом дуже поважних людей.

Стоячи рачки перед Бобом Аскарідом та Ізраїлем Беком, він зовсім не відчував приниження; просто виходило так, що хтось відмотав його життя назад, забувши змінити декорації. Абрахам Лі зараз належав до класу «тіні сановників», а тому мав статус набагато більший, ніж простолюди. Не відриваючи очі від землі, він так і стояв, доки маленький динозавр не укусив його за вухо. Абрахам Лі встав, вишкірив зуби і зовсім нахабно подивився на Боба Аскаріда, підморгнув Риті, мені, а Бекові з-за сановної спини тицьнув велетенську чорну дулю. Нарешті маленькі різнокольорові дракончики засюрчали у повітрі, а саламандри витягнулися у струнку зі зброєю, з'явився ТОЙ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ з безкінечною, як до картини Джоконди, хвостом свити. Абрахам Лі вийшов наперед, закриваючи тінню його постать, а правитель підняв громіздкого крокодилячого хвоста. Туди тричі і поцілував Абрахам Лі правителя. ТОЙ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ давно не отримував такої поваги. Він тричі склав губи дудочкою «о» на знак вдячності. З нами обійшлося трохи простіше, - Абрахам Лі обливав наші пальці на ногах, при цьому повторюючи: «Я просвітлений, я просвітлений, я просвітлений...» І шкірив зуби. Але досить цього. Правитель нагадував великого пупса з непомірно великою головою, вкритою різним тату, у тому числі і зеленою квіткою. Він відразу перейшов до діла.

- Ось, - цицьнув він тонким рожевим пальчиком. – Нехай розкаже, що це означає. Стосувалося Рити. Ми стали тісним кільцем. ТОЙ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ усміхнувся і сказав:

- Ой, якою цікавою буде наша гра. Чим довше, тим краще. А потім ми спалимо вас у крематорії, - і правитель погладив маківку Абрахама Лі, що стояв на чотирьох кістках, з золотим нашійником, з золотою цепурою і скалив посвітлено зуби. На цьому аудієнція закінчилася. Ми побрели до ескалатора, що завозив у наше місто, Абрахам Лі та Боб Аскарід – при службі. Ізраїль Бек лишився, змовницьки моргнувши нам лихим оком відчайдуха.

ВЕРХОВНИЙ ЖРЕЦЬ або просто Тахо був високим чоловіком сорока років, і його аж ніяк не можна було назвати динозавром. Хіба що трохи завелика голова для його сутулих плечей, пурпурового кольору очі, ніжна жіноча шкіра. Тримав він біля себе старлеток і напівпроституток, а для розбивки – десяток монахинь. Зараз ін снідав динозаврячими яйцями, яких в немірній кількості плодили локони на самому березу океану, і туди час від часу навідувалися рейди саламандр. Багато, звісно, не поверталися. Тахо не було до

цього ніякого діла і сентименту. Рівно триста років тому при пограбуванні трансибірського експреса, відстрілюючись від поліції, він нечутно опинився у джунглях, що його здивувало: від крижаного морозу до тропічної спеки. А як людин начитана і грамотна для свого класу, він відразу помітив інфантильність динозаврів та агресивність саламандр. Зустрівшись з ними, він показав їм пару циркових фокусів, що вразило їхнього короля. І через місяць, вигадавши якусь нову релігію, Тахо став головним жерцем могутньої імперії, яка сама писала закони і також ревнісно їх не виконувала. Тахо прийшлося придумати для динозаврів в'язниці і смертну кару. І те, і інше ніхто серйозно не сприймав. На плаху вони йшли, як на весілля: при повному параді, з жовтою квіткою у петлиці. Да-м, були часи. Тахо випив гіркої настоянки. Тоді, коли він прибув сюди, не було жодної достойної халабуди, хоча рівень цивілізації дуже високий. Вони почали зводити цю піраміду. Спочатку Тахо дивився на кишенькового годинника, а коли той поламався, то взагалі втратив час і простір, як він сам собі говорив. І ось знову з'явилися люди. Це його більше налякало, ніж додало впевненості. За триста років можна закохатися в стіну під якою ти спиш. Проте Тахо втратив лік часу, і йому видавалося, що він тут прожив всього кілька років. Але повертатися на батьківщину йому зовсім не хотілося. Навіщо йому люди? Життя – нерозмінна монета. Хто наважиться її розмінити, той втратить все, що рухається, скаче, повзає і любить його. Це все одно, що посягнути на Господа Бога. Але Тахо не вірив у Бога. Він вірив у свою удачу, що народився такий вдалий і розумний в череді зашмарканих йолопів. Відбуваючи черговий термін у в'язниці, він навчився доволі добре малювати, а ще більше «тіскати» всілякі побрехеньки під чифірем чи кукнаром. Як він став ГОЛОВНИМ ЖРЕЦЕМ немає ніяких таємниць, але найбільша загадка його полягала в тому, що він прожив тут мінімум триста років з гаком. Він пустив сизе кільце диму, випив коньяку і заспокоїв себе, що з цими козолупами він давав якось раду. А що робити з земляками – проблема. Було тут декілька, а потім пропали. Так, саме пропали. Ніхто їх не вбивав. Вони навіть до піраміди не наблизилися. Його займала думка: чи не прийдуть за цими інші, навіть коли їх повбивати. Може це ФБР чи ЦРУ. І він вирішив влаштувати сьогодні знамення. ГОЛОВНИЙ ЖРЕЦЬ покликав помічників і наказав принести великі листи міді, що ними зображали грім. Кілька потужних ліхтарів слугували за блискавку. Сьогодні він вирішить все. Завтра затемнення сонця, але ці придурки сприймають все, як діти: чи відтяти голову, чи морозива з'їсти. Тахо наказав саламандрам взяти храм у трійне кільце і не шкодувати набоїв. Стріляти в любого, хто не відповідатиме на пароль. Скоро центр храму перетворився на досить міцне укріплення. Хто в біса будував цю державу? - уговорював себе Тахо, - так би і виздыхали у своїх кублах, або з-за океану прилетіли та пережерли усіх дракони. В яких він, Тахо, чомусь мало вірив.

А тимчасом Ізраїль Бек на південній стороні піраміди навчав, як користуватися коноплею. Він благоговійно перетирив її долонями, нюхав, потім забивав у сигарету і курив. Динозаври, об'ївшись старого хрум-хруму, не поспішали пробувати новий. Але всі вони побачили, яким добрим і веселим зробився Бек. Лежав з принцесою на гамаку і нічогісінько не робив. Тож перші спробували мажори. Накурившись драпу, вони влаштували цілий повітряний бій. Двоє з них, найзавзятіших, зламали шиї. І відтоді конопля зробилася чи не першим блюдом після хрум-хруму. Ізраїль Бек наказав збудувати щось подібне до циркової арени. За прохід брав самородками золота, смарагдами, ну і хрум-хрумом не гребував. На чорному ринку ціна хрум-хруму виросла до нечуваної

висоти. Але був дешевий гашиш, і динозаври взагалі стали схожими на слинявих дітей. Кау-Кау не знайшов у гашиші чогось дурного, а з іншого боку, говорив він, після вживання нового хрум хруму він вроді би робився подібним до динозавра. І це сумно – добавляв він. Тахо вибрав тактику очікування.

А тимчасом, на дірявих баркасах, що тонули один за одним, до столиці Панагії добиралися пані Зіль Жіль і пан Біг Кок. Обмотані шматтям, закоцюблі, вони уперто йшли до своєї мети. За ними – хто на плотах, хто навіть уплав – всі інші гребли до обітваної землі. Вперше в житті пані Зіль Жіль і пан Біг Кок сиділи, притиснувшись один до одного. Круглі, німі, як у риб, очі говорили: ну, нічого, ми вам ще покажемо. Пані Зіль Жіль везла цілу валізу з різними отрутами і протиотрутами.

А ми з Ритою сиділи біля озера і кришили шматочки їжі привченим тварюкам, що шастали у воді. Для більшості мозок існував, щоб не сплутати туалет з бібліотекою, і дуже маленький процент користався ним во благо чогось. Рита ніяк не могла згадати про велику зелену квітку, а я нічим, віслюк віслюком, не допомагав, лише шастав їй під спідницю. Треба віддати належне, їй це подобалося. Одне ми знали, – сліди нашої цивілізації відбилися, і таки добряче, на побуті і культурі. Ми обійшли всього три міста. В одній халупі деренчала кавомелка, в другій патефон, що видавав голос Солов'яненка. А в одній із хатин грубку для варіння кави розтоплювали томами Леніна і Сталіна, хоча портрети мило, у квіточках, дивилися на нас з усіх сторін. Мені і Риті перехотілося пити каву. І ми перебралися у місто, що складалося з чотирьох велетенських районів, кожний був огорожений колючим дротом, а на вишках стояли наглядачі зі зчудернацькою, але мені здалося, досить небезпечною зброєю. Це були поліцейські і військові частини. Але більшість їх знаходилося біля самого Тахо Ми уперто, під наглядом нишпорок, досліджували Панагію. Одне місто Х було забудоване у вікторіанському стилі, але з дуже здоровенними, як ангари, домами. Тут мажори управлялися в польотах на своїх причіпних крилах. Вони почали полювати на нас у велетенському домі, але побачивши Риту, вони здивувалися і посипалися зверху, як груші, зі страшним скреготом. Відразу налетіли падальщики, позгрібали граблями залишки, запакували у металеві коробки, і, попрощавшись з живими, подалися геть. Рита забилася в істериці. Ця сцена їй щось нагадала, але що саме?

Обідраних остров'ян відганяла алебардами ціла рота саламандр. Їм винесли кошики з їжею і зачинили наглухо ворота. Пані Зіль Жіль і пан Біг Кок навідріз відмовилися від санобробки, піддуривши невеличку кучку остров'ян; та, власне, панагіям вони теж були, як п'ята нога черепаці. Остров'яни хто натовпом, хто поодинці ходили у підніжжі Панагії, і час від часу, задля сміху, саламандри їх дубасили тупими кінцями алебард. Вони не здавалися тиждень: мокли під дощами, мерзли під північним вітром і дохли від нестачі п'яти капсул і хрум-хрума. На другий тиждень вони пішли на поп'ятну: динозаври почали пухнути, а колобки-депутати і парламентарі лускалися, як м'ячі – високо злітали у повітрі і там лускали, видаючи кал і нутроці на живих острів'ян. Підкотив фургон, в упряжі якого було шестеро кастрованих ящурів. Остров'ян помістили у скляну коробку і подалися до жарильні, щоб повипалювати паразитів. Коли їх обжарювали, вони верещали, як купа молочних поросят, а сморід нюхало все містечко. За тим лікарі всім прибульцям ставили клізми, робили прививки. Колобки-депутати погрожували невідомо якими карами. Лише

пан Біг Кок стійко зносив торттури; йдучи в жарильню з високо піднятою головою, він прорік:

- Чим більше динозавр страждає, тим більше він подібний до динозавра. А ви всі блядовиті серуни, - перекрутивши одну з християнських істин, він зачинив за собою двері. Так з-за дурнуватога пафосу, не знаючи змісту фрази, Біг Кок перетворився на мученика і борця за справедливість. Аби хтось йому надумав сказати щось наперед, то він би із задоволенням пив сечу, ловив своїми губками благодатний фонтанчик ТОГО ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ.

Ми віднайшли з Ритою повністю порожнє місто: завалене бруктом, з вибитими вікнами, порожніми кінотеатрами. Тіні тут були довгими, і життя зупиняло свій цикл. Видавалося, що вона і я почали спочатку. Тут лежав, як розплавлене олово, ставок з дикими гусьми, качками, рожевими фламінго. Ми розляглися голі на м'якій траві під високим небом без жодної хмари. Ми навіть не цілувалися, а лежали лицями до землі, взявшись за руку, відчуваючи, як б'ється тепло від неї до мене, від мене до неї. І з кожним днем ми звикалися до цього міста, де був безсилий вітер, і кулька сонця летіла нам на зустріч, коли ми падали в траву. Але ніде ми не знаходили останків наших попередників. І натяку про зелену квітку. Взагалі я кричав серед ночі, прокидаючись від цього, а параноя все більше стискала мені горлянку. І тут прийшла до мене думка, зовсім навіжена думка: побудувати повітряну кулю і пролетіти далеко звідси, напевне тоді ми потрапимо додому. Рита мовчала. Вона лежала із зігнутою ногою в коліні, покусувала травинку. А потім сказала:

- Ти бачив, як муху накривають стаканом? Вона мечеться, б'ється об стіни, і тоді їй приходить кінець. Ми у іншому просторі, а не в іншій країні, Лісовські. Ми нікуди не виберемося, доки не натрапимо на той клятий прохід, що називається Зеленою Квіткою.

- З чого ти взяла, що це і є прохід у наш світ? – досить байдуже запитав я її.

- А як жінка відчуває, що вона завагітніла? – вона перевернулася і поцілувала мене легенько у скроню. Мене розморило і хотілося спати. Я поклав їй голову на коліна і спав до самого заходу сонця.

Глава сьома

ТАХО

Взагалі ГОЛОВНИЙ ЖРЕЦЬ не дуже би радів аби побачив перед собою Ізраїля Бека, бо десь там, в якомусь коліні вони були як найкровніші родичі: чи не брати часом? Бо тут час так перекутився, що прокидаючись кожного ранку, я гадав, що народилося перше: ідіотизм чи я сам? Але поки що доля нас розводила, як розвела до безумства два милих кретинських острова, Бека, Абрахама Лі, що десь запропав у тіні ВЕЛИКОГО ЖРЕЦЯ, на щастя і велику втіху усім, бо майстер він на всі руки був ще той. Сам Тахо, великий махіатор бухгалтерського обрахунку, втікав якийсь час чи переховувався від податкової поліції; забрів до бару в Сент-Луїсі і отримав повною пляшкою Джоні Вокера по голові, і як опинився на Панагії, не пам'ятав. Проте родичів своїх, братів, дядьків, дружин з елементами його пам'ять тримала чіпко, як тримався він за жрецький трон. Упродовж першої пари сотень років він не уявляв шикарнішого життя, доки не з'явилася чорна пика просоветського Абрахама Лі і купи есенгівської братії. А до цього він спекався продавця

дитячих іграшок, що переважно копіювали автомати і кулемети системи Калашникова. Але більше за все його насторожили Рита і я. Сам він, по-моєму, був виходець з Прибалтики, то розумівся на всіляких пакосних штуках, як вибудувати систему. З скандинавською педантичністю, з натяжкою можна сказати. Проте охота у нього зустрітися з Ритою і мною напріч відпала, коли він прочув про подвиги Ізраеля Бека. І ось вони зустрілися, у нашій присутності – дві оскалени одного роду. Один був зніжений, з рудим волоссям, прямим холодним поглядом і манірними рухами вельможі. Він справді виглядав, як ВЕЛИКИЙ ЖРЕЦЬ або маніяк. Кому, як сподобається. А другий, Ізраїль Бек, виглядав на вуличного шахрая, якого чомусь прихопила світська сторожа. Ось так буває зустрічаються рідні брати. Вони стояли, дивилися і по-однаковому потирали собі руки.

- Курвний, братику, та це твоє свиняче рило приперлося без запрошення і засіяло наркотою половину країни, - прошипів Тахо.

- Так. Так. Так. – проторохкотіла ззаді тінь Абрахама Лі, що вилизував підбори.

З гигиканням Бек врізав по ребрах Абрахама Лі, що той гавкнув, наче прибудний пес. Тахо добавив, і Абрахам Лі звився у пилюці. Братику зі скандинавською скупістю відвішували один одному прокльони, нарешті успокоїлися і відійшли випити чогось поміцніше. Криза минула на якусь годину. Зіль Жіль поривалася сипнути комусь нової отрути, але алебардники добряче її оддухопелили.

Здавалося, потай від усіх Боб Аскарід клепає криївку. Головне, він назвав це супротивом тиранії. Попід храмовою горою понаривав нір, куди час від часу водив, а то і затукував молодих динозаврих. Він обвішався справжніми набоями і кожного ранку пробігав рівно п'ять кілометрів кросу, вигукуючи, що скоро повстануть великі сили. Це дуже розважало нудьгуючих сановників. З саламандрами вони важко спускалися до низу, розважливо кивали головами, попискували між собою і під обід поверталися вельми задоволені.

Панагія поринула в наркотики, хрум-хрум, інтриги і підготовку до перевороту. Рита ридала уві сні. Вдень маленькі дракончики приносили їй спеціальний напій, від якого вона була повинна упасти в транс, але воля цієї дівчини була такою сильною, що напій, окрім жіночої істерики, не викликав нічого. Мало не кожного дня навідувався настирний майстер кат Жюль, даючи ясно зрозуміти: чим швидше, тим легше. Чи краще. Про це не йшлося. У нас з Ритою не було ніяких відсотків. Єдине, що нас тримало, то це таємниця зеленої квітки.

Ізраїль Бек, зі свого боку, знайшов барабана і відбивав «Сім сорок» перед корою Боба Аскаріда, що було вкрай ризиковано. Так вони шкірили зуби, а ми напрошувалися в гості до ТОГО, ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ.

глава восьма

ПРИНЦ КРОВІ

Найти щілину життя між нашим і іншим світом Кау-Кау вважав цілком наївною і інфантильною. Але запертий в куток логікою нашого існування, він замовк у роздумах на цілих три дні. Потім прийняв нас, але ПРО ТОГО, ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ умовчав. Зараз його тінню зробився пан Біг Кок з великодушним писком і благодушним черевом. Він

слідував за Кау-Кау і нашіптував йому на вухо. Кау-Кау відмахувався, але з-за делікатності не гнав Біг Кока.

Настало світське затишшя. Мусій намагався пробитися до Тахо як до земляка, рахуй, але йому було – в м'якій формі стусана в спину – відмовлено. Брати бражничали цілу ніч, а потім заявили про весільні гульки його кровного брата Ізраїля Бека з принцесою.

Навидовижу це у них виходило. Саламандри постягували диплодоків, що їх використовували як ваговози і почали стягувати секвою з усіх усюд. Вражали тисові гаї - велетенська ревуча стіна вітру і гілок. Здоровенні бронтозаври валяли їх, як сірники, щоб потім будувати маленькі, затишні салони для знаті. Такий маленький салон вміщав у себе три Києва, а трохи побільше – Нью-Йорк. В період будівництва я сказав чесно Кау-Кау, що ніколи не повірю, щоб ота почвара з крокодилячим хвостом і є ТОЙ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ. Кау-Кау мило усміхнувся і відповів: «Хто хоче більше знати, того проковтне власна тінь. Терпіння, мій друже. Ми ж терпимо, потерпів і ви». І я заплутався зовсім. Ми сиділи на сонячному пагорбі з Ритою і дивилися, як маленькі дракончики прикрашають будівлі, готують питво, різні наїдки. Зі свого боку, по-свійському привітавшись, Ізраїль Бек завозив цілі фури гашишу, маку, хрум-хруму. Панагія була у самому розквіті, якщо судити їхніми мірками. А Аскарід Боб рив траншею, де встановив справжній кулемет ротного і дві базуки. Пив воду, їв фрукти, займався п'ятикілометровими пробіжками. Ознак агресії не продавав. Кожен до весілля готувався по-своєму.

Я спочатку ловив її дихання, язик проходився губами, розціплював міцно стиснуті зуби, наче ламаючи супротив, руки її легко злітали догори, майка з шурхотом висіла у повітрі, її тримали маленькі цікаві дракончики, а потім мої губи брали її соски, а рука розправляла ноги, шукаючи затаєну щілину. Вона затискала руку ногами, і ми цілувалися до крові, доки знеможено не падали на постіль, беручи один одного, як заманеться. У нас на Панагії було справжнє кохання. Коли я входив у неї, дракончики сипали нам на спину і сідниці різноколірне листя, прохолодне і ніжне. Вони безугавно тріщали, але це ще більше збуджувало нас. Рита піднімалася, набирала у пригоршні цього квіту і вертілася, посипаючи себе всю, сміючись дзвінким зазвистим сміхом. Язык мій тону в її піхві, рот її замикався на моєму членові, а згори сипалося листя, яскраве, двадцяти, тридцяти кольорів. Пізніше нам дійшло, що листя було своєрідний, дуже рідкісний збудник на Панагію. Ну, хоч у в цьому нам поталанило...Її мокре від поту засмагле тіло висковзувало з-під мене, щоб опинитися на мені, щоб увійшов в неї ззаду, і тоді вона кричала від радості і болю, без чого не буває любові. Ми, як дикі коти, ударялися лобами, заламували пальці, притискаючись спина до спину. І крики, яких неможливо стримати. Динозаври цікаво повертали голови, видавали писк і продовжували ремігати свій хрум-хрум. А потім йшов дощ. Ми, як діти, вискакували під теплу тропічну зливу, ловлячи її ротом, спліталися і поїли один одного дощовою водою. Ми плавали у морі квітів, борсалися у мокрих пелюстках, і нам на все було начхати: ми пливли в своєму єдиному рятувальному човні кохання і молодості. Гаряча хвиля накривала нас на ранок, і приходив фіолетовий сон, що його приносили завбачливі дракончики, виливаючи еліксир на наші розпашілі тіла.

Якраз після цього всього приходив тихою ходою Кау-Кау з теплим коктейлем з молока для нас, а собі приносив чай із хрум-хрума. Він говорив, що ми прекрасні прибульці і

спілкуємося дуже чудернацько, і починав читати Едгара По «Ворона». Чомусь все у нього сходилося на цьому: секс і ворон. Переконувати ми не мали наміру. Тим паче, я розумів, що там десь криється загадка. Не в самому вірші, а в одному слові: ворон, Едгарівський «Ворон», але до чого він тут, де його немає. Ми знову переходили на улюблених класиків і бродили в тисовому гаю з велетенським червоним сонцем наприкінці тисячі миль.

Королю донесли, що динозаври між собою влаштовують оргії, накурившись трави, а потім ідуть вербуватися до Ізраїля Бека. Король подумав хвилину і сказав, що і для нього вистачить. Кау-Кау спохмурів і не з'явився три дні, доки готувався бенкет. На четвертий він прийшов, розспівуючи арію з Верді. Що це означало, ми не ламали навіть голови. Колобки ворохобилися в одному кутку. Тахо явно озброювався, як і його братик, і як Боб Аскарід. Пан Біг Кок очолив опозицію з п'яниць, гультяїв і курців гашишу. Більше йому ніхто не довіряв. Пані Зіль Жіль була на розхват. Вона вся така була, вона вся така була, ну, просто бальзам на рану. Вона знала заклинання і заговори, як навести порчу, як влити отруту, коли на вас противник дивиться прямо у очі. Ну, я така, ну, я така, ну... Абрахаму Лі вже було дозволено цілувати лише тінь, а не гузно короля. І він на стороні помалу збирав своїх людей, здебільше дрібних форцовщиків, моделей для одягу, який він завіз на Панагію. З нього ж все почалося. Віддати належне – тримався він мужньо, як міг. Потроху повертав втрачений вплив. Тому, як поняття «повага» чи «приниження» у динозаврів просто не існувало. Повторимося, якщо хто забув. Всі гуртом готувалися до весілля і до майбутньої бойні, або за просто так годиться. І таке у динозаврів буває, але не в наших хлопців.

Одного вечора з'явився Кау-Кау і велів сідати на диплодиків. Планувалася поїздка. За місто, за межі Панагії. Рушили ми бурштиновим світанком, коли все залите золотом і вся живність мовчить, як по команді. Ми пройшли тисову алею, потім добрячий шмат джунглів, і все в мовчанці, і нарешті я побачив, ні, мені ударив у очі океан. І відразу – сморід, як тисячі вигрібних ям. Як тисячі слонів підняли гузна і перднули вгору.

- Тут мешкають дракони. У нас з ними перемир'я. Тому з парочкою-однією можна погомоніти.

Дракони були одноголовими і триголовими. Найшкідливішими вважалися одноголові. У них щодо триголових комплекс неповноцінності. І налітаючи на міста, вони люто все палили, а як потрапляли в полон, їх кастрували і використовували як яремну скотину. Всі вони лежали на березі океану, бзділи один на одного, повиставлявши білі черева, ситі і набиті, як барабани. Вони затихли, коли побачили нас, а потім почали реготати. Причина реготу була невідомою до тих пір, як один триголовий дракон розказав, що колись давно його товариш з'їв подібну до нас істоту і отруївся - «більше ми таким не займаємося». Хрум-хрум там, пару динозаврів в приправу, а так вони намагаються триматися миру. По парі на рік з кожного боку – такі умови, якщо їхній жрець не передумає і не надумає зі своїми пукавками лізти куди не слід. До появи Тахо все мирно і тихо обходилося, але йому треба жовті камінці. А у них тут, драконів, ціла прорва... Він угріб лапою півтони золота і висипав його прямо у нас перед носом. Ось, що турбує двоногих динозаврів чи людей. Їх тут тьма поперебувала, але повернулися ні з чим. Вірніше, тут і повмирили. Немає виходу звідси, є людина, на якій спочила тінь вогненного, вона знає, де зелена квітка. А так для них це просто каміння. Один придивився на Риту, причмокнув, і

простодушно сказав: «Схоже, вони її знайшли....М-м-м-м...Тільки допатрати треба...Ми тут, малі, найстаріші, якщо що, то до нас»

У більшості своїй вони нагадували велетенських хряків, схрещених з варанами. Вони по одному плюхалися в море, витягували нещасного іхтіозавра, ганяли по берегу, як мишу кіт, а потім хтось одним ковтком з'їдав. І всі не переставали бздіти і реготати, невідомо з чого, пускати вогняні язички.

Розгадка або смерть були близько. Вечором, як тільки ми прийняли душ, завітав привітний кат і запропонував прогулянку, від якої ми гречно відмовилися.

Глава дев'ята

ВЕСІЛЛЯ

З самого рання мажорня намагалася стягти Тахо на верхівку піраміди. Жрець тричі падав і тричі його ловили. Нарешті на четвертий раз він повстав у синій туніці і золотій масці, чим дуже розвеселив свого братика Ізраїля Бека. Тахо підняв догори руки і залопотів щось із єгипетської, перуанської, ацтекської мови і закінчив Сергієм Єсеніним. Нарешті повели короля. Його крокодилячий хвіст ніс сам Абрахам Лі. І вже за Абрахамом Лі йшла його свита. Королівська ж, сановна, вже чекала на низу, підперши голови затискачами, і давала хропака. Саламандри важно слухали абракадабру Тахо. Нарешті поскочувалася колобківська знать, військові, пожежники і ремісничий люд, а для чого прийшли, в товкманині забули. Ізраїля Бека це розсердило. Принцеса ревля так, що дармовиси на люстрах обсипалися. Ізраїль Бек призвав своїх військових. Але більшість вийшла на стороні жерця, який давно готувався до подібних подій. Народу прийшлося розтовкмачити, що відбудеться весілля принцеси з острова 1 і поважного прибульця. Двох колобків розстріляли для наглядного приміру. Мир і празникова атмосфера були установлені. Кау-Кау стояв у стороні і ввічливо, наче шкодливий кіт, опускав свої волошкові очі. Наречений, обвішаний бомбами і набоями, стояв, щасливий, зі своєю жабоподібною нареченою, - нарешті щось у його житті змінилося. Були присутні всі, окрім пана Біг Кока. Це дещо насторожувало. Він з'явився у самий розпал церемонії з протестом і протестантами-колобками, що не ввійшли у жодну коаліцію, і заявили цей церемоніал зоофілією. Алебардними-саламандри, не довго роздумуючи, почали дубасити усіх підряд і вкидати до кліток. Порядок знову за годину було відновлено. Пана Бік Кока взяли у пути і відвели до спеціальної в'язниці. Він йшов, шкутильгаючи, з гордо піднятою головою, а дракончики сурмили про весілля і сипали з гори пахощі. Незрозуміло, чий був це триумф. Було привезено десять возів хрум-хруму особисто для нижчої верстви. Але сім'я бунту було посіяне в народі. Більшість хотіло нового хрум-хруму, тобто гашишу. Народ розділився на дві групи і вже не зважав на весілля. Тахо дременув у свої апартаменти. І тут в дію вступив Аскарід Боб і Абрахам Лі. З кулеметом на перевис він сказав, що зараз буде говорити справжній жрець, а не самозванець. І Абрахам Лі, під оплески, вийшов до народу. Він заявив, що зараз буде підвезено новий хрум-хрум, і кожен бажаючий вибере собі на користь. Ізраїль Бек запротестував, бо плантації коноплі належали саме йому. Саламандри зайняли бойові позиції. Спочатку вони розстріляли половину знаті, бо не могли попасти в ціль з-за їхньої кількості, а потім зчепилися з

динозаврами Аскарیدا Боба. Аскарід Боб був озброєний найліпшою зброєю. Його вояки прямо-таки відкрили кинджальний вогонь по саламандрах Тахо і загнали на верхівку піраміди. Ізраїль Бек, зі свого боку, кинувся допомагати брату, і під двома ударами Абрахаму Лі довелося відступити. Весілля тривало. Дракончики продовжували розсипати благовоння, а Ізраїль Бек з нареченою здирався по трупах на верхівку піраміди. Колобків опозиції шурхали в клітки, а потім у нори. На них чекав веселий, як для динозаврів, суд.

- Вони не навчатся сприймати смерть, як належить, доки не з'явиться справжній мученик. – Сказав Принц крові. Задумавшись, він додав: – здається, він вже у нас є. Дайте трохи часу.

Весілля запам'яталося суцільним обжираловом і скнінням у в'язницях Бік Кока і його соратників. Він посилав заклики на свободу, щоб повалити тиранію жерців і дати свободу простому люду. Панагія отримала мученика і дві партії, що виборювали за іграшки владу. При цьому всі продовжували бенкетувати і обжиратися та окурюватися хрум-хрумом. У багатьох закінчувалися капсули, і вони помирилися прямо за столами або йшли, хилитаючись, широкими вулицями, щоб упаси десь на купу інших тіл чи десь інде. Біг Кок закликав з в'язниці до непокори, але всі були втішені до неможливого, їх не могла зупинити смерть, нічия смерть; перед ними лежало море хрум-хруму і кайфу від драпу. Дві опозиційні партії примирилися на час весілля. Велетенські скляні ангари, що нагадували супермаркети, завалені були п'яними динозаврами, мертвими динозаврами, конаючими динозаврами. Владу це не обходило. Вони звиклися зі смертю, як проститутка – з хронічним трипером. Прилітало декілька драконів. Прихопило пару возів з хрум-хрумом. «А на цю падаль ми дивитися не бажаємо», – заявив найстарший. Мажороня на своїх металевих крилах пробувала зв'язатися у бійку з драконом, але ті пообсмалювали їх полум'ям, і вони посипалися горіхами на землю. Весілля тривало. Почався період парування. Динозаври налазили один на одного, пускали слиз, зліплювалися в одні клубки, харчали і гарчали від задоволення, деякі самки відразу відкладали яйця, їх пожирали в екстазі їхні самці. І це відбувалось мало не два тижні. Рівно через два тижні Рита сказала, що вона вагітна. Над Панагією стояла тиша – чи-то похоронна чи-то післявесільна. Рівно через два тижні мав відбутися публічний суд на злочинцем номер 1 – паном Біг Коком. Щоб не називати це стратою, жрець придумав хитрий хід: сказав, що це буде продовження весілля.

У центрі Панагії збудували велетенський поміст з різними затискачами і ремінцями. Затискач готувався для жертви, а реміні повинні були утримувати ката, що ним повинен бути троодон, зуби в якого крутилися, наче свердла. Іншим катом цю страту не дозволили. Елітарного борця за справедливість міг стратити лише йому подібний. Троодон – ящір не менше і не більше двох метрів, а важив всього п'ятдесят кілограмів. Він ходив на задніх ногах, мав довгий хвіст, і трипалі пальці з кігтями, які були гостріше кухонних ножів. Він свердлив зубами свою жертву, і терзав дуже боляче кігтями, то витягуючи їх, як кішка, то ховаючи.

Отож закріпили Бік Кока в спеціальні затискачі, а ремінями затягнули троодона, бо ця лукава тварюка могла дати чосу в залежності від настрою. Народ зібрався для чергової веселухи. Всі жерли, курили, а от коли по живому почали розгризати Біг Кока, і він верещав на весь майдан, динозаври в жаху заніміли: їдло випадало з рота, лайно – з прямої

кишки. І всі, давлячись, кинулись урозтіч. З бідного Біг Кока летіла кривава стружка, тельбухи, печінка, а голова продовжувала волати про справедливість. Він не втихав ні на хвилину і продовжував кричати. Його сокамерники-колобки притихли і збилися до купи. Жах нарешті поселився і в Панагію. І поселили його люди. Через півгодини, коли все закінчилося, сміливіші пробралися на майдан, щоб полазити по кишнях задавлених у паніці жертв, їх хапали і відправляли у доменні печі. ГОЛОВНИЙ ЖРЕЦЬ І ТОЙ ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ розійшлися не на жарт. Перший розумів ціну життю і болю, другий був пеньок-пеньком до цього випадку. І він замислився, яку з цього можна мати користь. Принц крові, опустивши додолу волошкові очі, сказав, що почалася нова епоха, яка приведе до нечуваних змін. Потім ані з того, ані з сього зачитав Верлена і подався у свої апартаменти, чекаючи нас на гостину.

-Вони самі собі зробили прапор, - сказала Рита. – Мені вже не жаль їх, цих недоумків, яким Бог для чогось таки подарував розум.

Глава десята

ПАДАЛЬЩИКИ

Падальщиками вони почали називатися з абрахамівського сленгу. Це була привільована каста, що збирала трупи і спалювала на смітниках. Вони єдині не вживали хрум-хруму і працювали на таємну поліцію. Вони були худими, з вощаними обличчями, на яких яскраво світилися чорною смолою очі. Вони мали великі родини і годувалися з морських тварин, щось подібних до іхтіозаврів. Для них єдиних були дозволені морські лови. Їх обминали навіть дракони, які нічого не боялися і лишали в покої Панагію просто з-за своєї лінії. Падальщики були п'ятипалими, і ми десь прикидали у голові, що можливо, від них ми і пішли. Вони не вживали рослинну їжу, а лише м'ясо іхтіозаврів, завжди ходили понурені, з опущеними головами, чимось віддалено нагадуючи саламандр. Тільки саламандри не боялися вогню, а ці були ближче до води. Поклонялися вони своєму ідолові, що нагадував велетенського коропа, тільки з ногами. Взагалі це була найзагадковіша верства населення Панагії. Те, що вони шпигуни, знали всі, і тільки після страти Біг Кока їх почали сторонитися. Після всього цього почалося полювання на отруйниць. Це лягло на плечі падальщикам. Сановники, як звично, поховали голови в черева і чекали, чим цей концерт закінчиться. Пані Зіль Жіль, напудрившись, ходила, кокетливо поводила очима і розпитувала, як там, впіймали чергову відьму? Якщо когось ловили, вона широко схвалювала вирок. Завдяки своїм зв'язкам, знайомствам і нахабній, як у китайської свині, поведінці, вона лишалася на волі. Але треба було знати Абрахама Лі, який зачав на неї злобу і при першій же нагоді запросив до себе на гостини: її і кілька сановників. Тут її і піймали, прямо вам могу сказати.

- Люди помирають не від зла, а від невміння ним користуватися, – підвів свої роздуми Принц крові. – Воно давно прийшло до нас, пане, просто ми закривали на це очі. Це не мільтоновський рай, мушу вам зазначити.

Пані Зіль Жіль прив'язали до великого стовпа на майдані, і кожен бажачий мав відрізати шматочок живої плоті від відьми та отруйниці. Верещала вона тиждень. Нарешті затихла,

і від неї лишився один гидотний кістяк, як у велетенської курки. Падальщики швидко, тихо, наче тіні, підійшли і забрали кістки. Пан Жюль образився на короля, за що був позбавлений привілеїв ката, а цієї посади удостоїли Аскарیدا Боба. І той відмінив взагалі інститут падальщиків, що попав під його юрисдикцію.

Абрахам Лі тепер сидів по праву руку короля і давав поради. Король радісно бив крокодилячим хвостом. Нарешті ми удостоїлися аудієнції. Абрахам Лі щось швидко зашепотів над вухо королю, а він від захвату заплескав хвостом і вилупився на Риту.

- О Зелено Квітко ...- Абрахам Лі дав йому стусана в бік. Король прокашлявся і звернувся по-інакшому:

- О, жінко, на яку впала тінь Вогненного! Дозволь мені привітати тебе у цій скромній оселі.

- Нічого собі скромна, - спокійно відповіла Рита. – Три Харківських райони разом з Троєщеною влізуть....

Абрахам Лі вишкірив зуби. Завертів білками очей, показуючи, що правильно, мовляв, ведеш з цим недоумком. Принаймні, на його чолі читалося: я скоро буду королем.

Рита не звернула уваги і запитала, що потрібно королю від такої скромної особи.

- Зелена квітка, - проспівав король, б'ючи хвостом у різні боки так, що Абрахама Лі здуло з його місця, як і в скорому підтвердилося.

Коли я сказав королю, що самі не знаємо, де вона знаходиться, він розрюмсався, як мале дитя. Його хвіст лягнув по писку Абрахама Лі. Той, у свої чергу, заходився лупцювати виводок своїх хлопчиків-саламандр, а далі видали указ, щоб відправити нас до падальщиків і тримати до тих пір, доки ми не признаємося, де ця зелена квітка. Нас взяли під варту і повели, як двох злочинців. Попереду була зустріч з Бобом Аскарідом, яка нічого не віщувала хорошого.

Нас розвели по різних камерах. Боб Аскарід довго не став домагатися Рити, а напроосто хотів згвалтувати її на очах німих, як тіні, падальщиків. Але найстарший виставив руку п'ятірнею вперед, і Аскарід Боб сповз. Значить, закон тут ще діяв, хоча, власне, ця саламандра робила так, напевне, з іншої причини: така процедура в допити не входила. Аскарід якимось обм'як, як слоновий член, сентиментальний блиск убивці загорівся віддаленими маячками. Я ж сидів, обхопивши голову, в норі і гадав, що може означати зелена квітка. Треба сказати, що містик і теолог з мене був аж ніякий. Моє більше – пограти в покер, двадцять одне... Та і до секти Лі я пристав з авантюри, хоча був віруючою людиною, цього у мене нікому не відібрати. Так пройшла ніч. На порозі моєї камери стояв сам Абрахам Лі.

- Твоя красуня заговорила. Я так і знав, що це трансцендентальні штуки. Можеш гуляти разом з неї, доки вона не роздуплиться, землячок, хе-хе-хе.

Я заїхав йому по харі. Потім – з усього маху – по яйцях, на прощання копнув у гузно. Так ми отримали знову свободу. Не знаю, чи клопотався про нас Принц крові, але він мудро сказав:

- Могло бути гірше.

З того дня за нами шастали падальщики. Чим ми б не займалися, що б ми не робили, вони виринали, як тіні. Я притулявся до живота Рити, слухаючи, як там б'ється нове життя. І ніколи ще не був таким щасливим і нещасним в один час. Рита мовчала на рахунок зеленої

квітки; я дивився їй у очі і вірив, що все буде добре. А добре поки, що було в очах падальщиків, що світилися і вдень і вночі. Вони сиділи в кущах, вигрібних ямах, висіли над нами, коли ми займалися коханням, мочилися. Вони навіть рахували кількість крупинок нашого калу, бо нічого не пропускали. Однієї ночі я прокинувся від нестерпного болю в голові. Я підняв очі і побачив падальщика, що намагався засунути мені у тім'я якусь блискучу штуківину. Наразі він повибачався і зник. Я поділився подією з Ритою. І ми прийшли висновку, що нам намагалися сканувати мізки, але Рита і тут знайшлася: вона заявила, що зелена квітка з'являється лише з доброї волі, інакше нічого не буде. Навіть мені вона нічого не говорила, а я не наполягав. Кау-Кау сказав:

- Незнаючі завжди прозрівають.

Контроль почав посилюватися, коли у Рити з'явилися ознаки вагітності. Падальщики нищпорили, з переляком пропонуючи послуги, бо вони не знають, як народжуються дитята ссавців. Звісно, брехали: вони, як і я, тільки з різних причин, боялися за життя Рити. Рита, зараза, була ледь не подвійною тінню. Приходив Ізраїль Бек і щиро бажав народження дитини, а там ми, наша партія, постоїть за неї, і, взагалі, приставайте до нас, інакше вам гаплик. Чорні тіні падальщиків снували містом, з поверху на поверх винюючи новини, і все стосувалося нас і наших контактів. Коло вужчало, загроза бути забитим простонеба висіла просто ж того неба. Не інакше, треба була розв'язка, але тут несподівано помер король. Він задивився хрум-хрумом, що всі грішили на Абрахама Лі. Чим більше ми жили серед динозаврів, тим більше у них прорізалися людські якості: ненависть, любов, страх, страх перед смертю і страх перед їхнім божеством. Тому країна Панагія впала в депресивний траур. Порожні вулиці розмітав вітер, темні вікна будинків, темна кришталева башта. Від цього робилося моторошно.

Глава одинадцята КОРОЛЬ ПОМЕР! НЕХАЙ ЖИВЕ КОРОЛЬ!

Рано чи пізно хтось помиляється, як і помирає, і народжується. Уявіть собі площину у сто гектарів з червоного мармуру, засіяного квітами. Серед цих квітів, посеред цієї велетенської плити стояла труна з бреними останками ТОГО, ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ. Наразі він усім під носа тицьнув дулю і відправився у свій динозаврячий рай чи пекло. Народу зібралось неміряно. Дехто вважав квіти за хрум-хрум і запихав до рота, за що отримував алебардою по хребтині. Після промов і церемоній, труну потягнули на велику гору з діючим вулканом і, під оплески, останки ТОГО, ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ шугонули у попіл і магму. І знову був тиждень хрум-хруму, п'янок, злягання і гуляння. І під цю катавасію Абрахам Лі зайняв трон. Відтепер всі носили одяг, започаткований новим королем, говорили на абрахамівці, і все було підконтрольне королю, навіть жрецький храм. Що дуже не сподобалося Ізраїлю Беку. Падальщики мовчали, утримуючись в автономії. Але король зібрав біля себе цільне військо, а ще більше інженерів, які майстрували якісь штуки, що їх дуже боялися жрець, Ізраїль Бек, а решта пороззявляла роти і чекала, чим все закінчиться. Колобоків страчували по суботах, по десятку за раз. Вони покійно йшли у доменні печі, не зронивши і слова. Опозиція, вірніше, її частина була зруйнована. Лишився жрець з досить міцним впливом і ще міцнішою армією алебардників-саламандр, що були майже непронебійні. Але кожен з верховод таємно подумував дати дьору з Панагії на велику землю. Всі шпигували за Ритою, що виносила дитя. В народі про неї йшла слава як про мудру провидицю, і її ставили на рівні Кау-Кау,

що собі тихцем видавав банальні істини, попивав хрум-хрум і намагався осилити гру в шахи, у якій я і сам не розумів нічого. Ну, майже.

Але прийшла біда. Вже непотрібні були великобійні гармати. П'ятикапсульні запобіжники імунodefіциту закінчилися, а за час чисток і революцій майже усіх учених спалили в доменних печах. Почався мор. Динозаври мерли на вулицях, у театрах, вдома, на прийомах установ. Все було завалене трупами. Абрахам Лі позганяв усіх знахарів і наказав за три неділі виготовити супервакцину, інакше він їх буде просто віддавати разом із сім'ями троодонтам.

А я тим часом звів дружбу з драконами. Ми, по більшості, мовчали, але мені було приємно в їхньому товаристві дещо послухати, і клепки цим хлопцям, можу сказати, не бракувало. Один дракон розповів про зелений острів, де все прямо валиться під ноги, нічого можна не робити, але туди ліньки добиратися. Можливо, то і є загадка зеленої квітки. Я заперечливо похитав головою. Дракони відкопили нижні губи і згодилися.

А тим часом в Панагії розпочався розбій і грабiж. Грабували і їли падаль в надії, що там віднайдеться хоч якась крихта вакцини. Саламандри ловили і розстрілювали мародерів. Незадоволення жерцем і новим королем росло в люді. Раніше доволі беззалаберні і безпечні динозаври робилися лютими і непримиримими. За тиждень вдалося подавити три десятки бунтів. Кау-Кау говорив, що це лише початок. Абрахаму Лі світить те, що і Біг Коку, якщо він не дасть драла разом зі своїми падальщиками. Але нікому не світило покидати нагріте місце. Тим паче Тахо, Ізраїлю Беку, Абрахаму Лі. Золота жила під носом. А у народі зрів бунт громадянської непокори. Скрізь висіли плакати з мученечиським обличчям Біг Кока. Велетенські демонстрації потягнулися від одного краю Панагії до іншого. Коли пустили сльозогінний газ, демонстранти лише попадали від реготу, сприйнявши його ще за один із видів задоволення. Колони рушили за колонами до верхівки піраміди, звідки їх поливали спеціальної смолою, від котрої динозаври впадали у сплячку. Абрахам Лі не на жарт зацікавився розробкою ядерної бомби. Тут-то і ми знадобилися з Мусієм. З великою помпою нас доставили в королівський палац Абрахама Лі. Ми заявили йому, що можемо хіба що склепати дитячий поїзд. О, це ідея! – Заверещав Мусій як заядлий мультимедійщик. Абрахам Лі вилупив на нього свої лаком відблискуючі очі.

Спочатку у нас виникла ідея склепати супермонстра: замовили купу платини, золота, дерева, нам понаганяли робітників, які ледарювали, а якщо внаправду, то нічого не робили, і нам довелося їх розігнати. Тоді я згадав систему поїзда «Прибуття царської родини». Швидко зліпили проєктора, зазняли на плівку мастодонта і при першій же демонстрації спроєктували відображення на небі. Повсирался зі страху навіть дракони на березі – такого здоровенного монстра від віків ніхто не бачив. Мастодонт попався злючий, а в сто разів збільшений він видався взагалі чудиськом невиданим. Але троянського коня довелося дороблювати. Це зайняло цілий рік. Рита встигнула народити дівчинку з зеленими велетенськими очиськами, ми її назвали Грей. На іноземний манір. У баришень свої прочуди, а Рита, в додачу, іноземка, якщо ви, шановні, не забули. Тільки я пам'ятав ще осінній земний дощ, коли почалася ця історія. Тоді стояли дерева по коліна у воді... Ет...

Монстера викотили на площу столиці Панагії. Коли увімкнули, він заржав, наче кінь, захвицався, наче віслик, і заспівав арію з Травіати, закінчивши поезією Маяковського «Облако в штанах». Від самих слів дами падали в істерик, чоловіки ховалися з малечою по схронах, а дерев'яний мастодонт походжав країною, топчучи все живе і неживе. Зіпсував все дощ. Монстряка був з дерева, а дощі тут лили тижнями. Він і промок до останньої дошки. Хтось врубив рубильника, і з троянського монстра посипалися іскри, пішов чорний дим і шугонуло полум'я. А на додачу монстр вибухнув, поховавши під собою четвертину столичного люду. Абрахам Лі верещав від задоволення. Ось вам, каже, і бомба. Робіть потужні бомби. Ми їм покажемо, як воюють наші. Тахо, як жрець, схилиючись до людських цінностей, заборонив виготовлення зброї масового знищення.

- Ти хто, блядь, такий, - сказав йому Абрахам Лі. – Я король, а ти сраний піп. То йди кури фіміам, а не лізь носом у чужу дірку у сраці.

У країні знову запахло громадянською війною.

Перша ракета «Сини Панагії» зірвалася на старті, поховавши під собою чималенько робітників, але ніхто на це не зважав. Друга, вже з пілотами на борту, вибухнула в ста метрах від землі красивим фонтаном, феєрверком різноколірних вогнів, під аплодисменти динозаврячої знаті: вони гадали, що так воно і треба. Третя ракета зовсім не повернулася, і тоді Абрахам Лі обмежився військовими ракетами земля-земля. Першим ділом він зрівняв з землею кілька укріплень саламандр, показав Тахо, хто є хто, і на недовгий час замовк. Тахо не був дурним. Він підсилав шпигунів, яких відразу ж лапали металошукачі, розроблені Мусієм. Їх з ганьбою відправляли назад. Це бісило Абрахама Лі, і він вішав їх на флагштоках своїх релігійних прапорів, де був зображений лев з розкритою пащею. Мені кортіло нагадати про Спасителя, але порахував це за богохульство або метання перлів перед свинями. Хоча я відчував себе не меншим хрюнділем. Я молив Бога, щоб це божевілля скінчилося. І надумав звернутися до драконів, які обіцяли підтримку. Але шпиги донесли, і Риту з маленькою Грей відібрали у мене, а мене і Мусію посадили на цеди. Ми сиділи, завалені паперами, кресленнями, напівготовими деталями. Варта стояла біля нас у три кільця. Я тужив за Ритою і Грей, кляв свою долю невдахи і клепа нові військові проекти. Щоб веселіше нам працювалося, то нас посадили на хліб та воду. Добре, що не вставляли клепки кийками. До цього не доходило. Але ми переглянулися з Мусієм і замовили цілу гору аміачної селітри. Абрахам Лі купився на це, не знаючи навіть, що це за штука. Коли вилетіла у повітря більша частина його храму від дріб'язкових пари кульок вибухівки, Абрахам Лі дременув зі свитою на острови, щоб пересидітися, але вчасно схаменувся, повернувся назад і попросив пробачення за своє свинське поводження з нами. Він стояв і горлопанив через голови цілої роти солдат. Ми не погодилися ні на які умови, і сказали, що вибухівки у нас досить, щоб знести всю Панагію. Ми бажаємо працювати на волі і жити поближче до драконів.

- Фі, вони ж смердять,- сказав на це філософськи Кау-Кау.

Тоді Абрахам Лі сказав, що не відпустить ані Рити, ані Грей. Мені наплювати вже на все, я напросто підірву Панагію і покладу цьому божевіллю кінець. Йому-таки вдалося мене злапати вночі, а Мусій зник, прихопивши добрячий кошик аміачної селітри, електродів і вслякого причандалля. Я знав, що він подався до драконів і мене не полишить у біді. Хоча хто його знає? Мені-таки дали волю, а Ізраїль Бек давно перестав облизуватися на мою

Риту; принцеса взяла його під пантофлю. Боба Аскаріда зараз займала лише війна. Він марив нею до білої гарячки. Більше, ніж про мастурбацію і запихання дрючка в задній прохід. Я майстрував такі-сякі самостріли, абрахамівці виловлювали шпигів і вішали вдень на мурові, і обидві команди з реготом управлялися по мертвяках у стрільбі. Потім затишшя. Настало перемир'я. Мусій не з'явився, а на мене упав знову гриз Зеленої Квітки. Всі бажали на той бік прихопити щонайбільше скарбу. Тепер я з динозаврами-ученими засів за папери і чорнила. Динозаври не знали нічого, рівно як і я, і ловили роздвоєним язиком велетенських мух, таким робом полуднуючи. У мене знову настали чисті дні. Ентузіазм зруйнує планету. Дайте тільки стимул. Рита і Грей були моїм життям. але одного дня...

Але одного дня, як у всіх паскудних романах, я прийшов і застав Риту в сльозах. Грей пропала. Абрахам Лі божився, всі клялися, що до цього вони непричетні. Налаштували в погоню хортів-динозаврів, тих ж троодонів, цілу зграю. Кмітливих, хитрих і підступних. Вони пререрізували ледь не всю Панагію, але малу так і не знайшли. Я упав у дику депресію, дивився годинами, як сідає сонце за Панагією, як голубіє роса на світанку, падав, втрачаючи свідомість від прямовисного сонця, до солі, до крихти розжовував зуби, але так і не міг вийти з цього дикого ступору. Руки механічно робили проекти, з них – механічні брякала, що несли смерть і розруху. Рита замкнулася в собі, як змикаються кола свинцевих листопадових вод. До неї неможна було підступитися. І чим далі, тим гірше. Наші сили і наше кохання танули, як тоне голка, упущена у воду, а великі незграбні пальці намагаються її підхопити у склянці чистої води. Я, чесно кажучи, сам бачив Риту як крізь туман. Ми спали в різних кутках, їли кожен зі свого посуду; ми забували вітатися, а ходили по Панагії двома маніяками, під веселе гикання динозаврів. Хлопчаки обкидали нас баговинням, тухлими яйцями, господині плювали, а ми мовчки тягли своє горе, хто куди міг. Нарешті я сказав:

- Будемо тікати, інакше ми не знайдемо Грей.

Рита відмахнулася рукою, як від набридливої сонячної тіні. І все продовжувалося далі. По колу, по колу, по колу, по колу там, звідки немає початку і вороття, а є одна досконалість смерті. Ніхто зараз нікому не заважав і не був потрібним. Нікому не було ніякого задоволення робити гарне один одному. Тільки не вистачало комусь могутньому, як Тінь, сказати: «Убий!», і ми, не вагаючись, повбивали б один одного. Ми втратили віру, віру у все, що рухалося, у все те, що, гарне, чекало нас попереду, все, що приводило наші нікчемні механізмики у життєздатні фігури нашого з нею людського карнавалу. У неї сумні котячі, ні, кошеничі очі – оберталися до мене, наче хотіли щось сказати, а потім голова падала на плече, і Рита тихо-тихо плакала. Маленькі дракончики в жалобі жалили надокучливих мух, що витали навколо хатини, лизали її руки язиками, але вона лишалося до всього безшасною. Я потопив себе в роботі, а вона стала пропадати в шинках, де п'яні динозаври за порцію хрум-хруму могли відтрахати по повній програмі. Любов сліпила нас, а зараз вона пропала з маленьким теплим клубочком тепла Грей.

А над Панагією зашастали дракони. Вони обсмалювали оранжевими язиками полум'я стіни піраміди, комусь грозилися, а потім летіли собі далі. Зараз я стовідсотково знав, що Грей жива, і вона у драконів разом з Мусієм. Рита повз вуха пропустила цю новину, продовжуючи мляво возити ганчіркою по столу. Мене більше нічого не тримало. Я

подався до Кау-Кау і попросив у нього упряж для подорожі. Він глянув на мене своїми сором'язливими волошковими очима і сказав філософськи:

- Таємниця.

Як мандрівника підтримував вітер допомоги у спину, так і я відчув Ритине дихання, воно проходило крізь мене, як сталь – крізь шовк, і до мене повернувся сум, і сльози самотності і скорботи полилися з моїх очей. Десь за десять кілометрів до океану, коли я почув його ревіння, я відпустив тварин назад, побоюючись помсти їхніх сородичів.

Океан крутило мідною тарілкою. Гудів у скелях вітер, і дурні іхтіозаври били крильми. Я йшов по запаху, але поки що, окрім гнилісного духу океану, мій ніс не чув нічого. Фіолетовий морок, парке повітря, нестача кисню взагалі вибили мене з сил. І я втратив свідомість, відчуваючи, що перед цим надзюрив у штани. Коли я прокинувся від дикого реготу і ядучого смороду, то зрозумів, у чий компанії я опинився. Вони тицали у мене своїми ратицями і ржали:

- Диви, живий, ги-ги-ги... А ми думали, не прийдеш...

- У твого чорного двоногого. Ми хотіли дістатися, але він заховався так глибоко, що його ніяка сила не видряпає. Твій брат у нас. І дуже задоволений. Зладнав халабуду і щось там варить... Хто вас зрозуміє...

В Панагії почалася громадянська війна. Динозаври колупали брук, ламали дерева, вибивали вікна; озброювався хто чим міг: вилами, кремневими гвинтівками, справжньою зброєю динозаврів, нашою новітньою, склепаною нами з Мусієм. Ізраїль Бек пристав до опозиції і очолив її. Зібравши усіх до купи, він повів на штурм піраміди Тахо. Їх в одну мить змело шквальним вогнем. Атака була повторена. Динозаври, затято хропучи «Свобода», лізли на верхівку піраміди. Бій тривав до рання, вкривши підніжжя піраміди незчисленними трупами. Живі від втоми падали і засинали прямо на місці бою. Але за три години все повторилося. Цього разу повстанцям вдалося підірвати шматок піраміди, і туди хлинула хвиля динозаврів, що її зупинити не міг ніякий вогонь. Тоді Абрахам Лі застосував артилерію, яку тримав до кінця. Купи розірваного м'яса, руки, ноги, тулуби, що ще вібрували, посипалися з крихтами піраміди на землю. Вереск, крики, дим і вогонь. Але хвиля не зупинялася. Хтось підкинув їм наші бомби, які рознесли повністю лівий бік піраміди, і абрахамівці відійшли, відстрілюючись отруйними стрілами вглиб, заваливши прохід трупами, меблями, статуями і різним мотлохом. Кулемет Ізраїля Бека не втихав ані на хвилину. Двоє його ординарців вже загинуло, але підійшли нові. Ставало зрозумілим, що відступати буде нікуди, і ніхто не відступить. Народ все прибував і прибував. І йшов просто голірuch на цитадель. У дію йшли вила, зуби, кігті, вогнепальна зброя і зброя динозаврів, заряджена отруйними комахами. Не затихав кулемет Шоша у Ізраїля Бека. У одній із печер він відшукав цілих три ящики патронів. Вся зелень навколо піраміди була червона. Динозаври по груди ходили в крові, наче у червоній річці. Ворогові не давали передихнути ані на хвилину. Динозаври з фанатизмом йшли на смерть аби дістати жерця і чорного, щоб у них було багато хрум-хруму. Вал накочував за валом. Гухкали з піраміди гармати, і снаряди лягали рівно, але майже усі не в ціль. Стрілки вони були нікудишні. Абрахам Лі явно програвав у людях, але не в позиції. Але він знав, що надовго цього не стане, і подумував, як викрутитися з цієї ситуації.

Про революцію ми дізналися на третій день. Дракони довго вмовляти не прийшлося. Ми з Мусієм загрузили кошики з гранатами завбільшки з великий біб, почепилися на Капу, молодого і найзавзятішого дракона, і полетіли вглиб Панагії. Піраміда до половини плавала в озері крові. Ізраїль Боб навіть змайстрував плоти. І вал за валом йшли динозаври. Я не думав про Риту і Грей. Мені самому мозки затягнуло червоним. Першим ділом ми сипонули нашого граду на саму верхівку піраміди. В раховані секунди вона перетворилася на порох. Як лопнутий налив, а в ньому копошилися живі істоти. Мусій закрив очі і жбурнув ще туди жменю. Фонтан крові обдав пузо динозаврові, і той лише радісно гикнув. Ми бомбардували їх дві години, доки з піраміди не лишилася чорна діра. Решта урядовців сховалася у підземеллях і викинула білий прапор. Першим витягли Абрахама Лі, Боба Аскаріда, Кау-Кау з сором'язливо опущеними, але наляканими очима. Сановникам приходилося тримати голови у руках, бо їхня обслуга перейшла в опозицію. У кого голова не витримувала, то шия ламалася, як сірник. Я шукав Риту і Грей.. Але жодної не міг знайти. Хіба що перерити гори трупів, і то ніякої втіхи і наслідків. Все закінчилося. Хтось потягував «Героїчну» Бетховена. Хтось допатрав навіть потягувати Інтернаціонал, але, на диво, на нього всі зашикали. У кого першого прокинулася свідомість – у людини чи динозавра?

Риту я знайшов напівживу у калюжі крові, де плавали чийсь бронтозаврові мізки. Я легенько взяв її на руки і пішов шукати знахаря, що займався рихтуванням своїх соплеменників.

- Черга, - різко прошипів він, за що отримав під гузно, а для більшого остраху я зірвав гранатою десяток піхвових дерев. Це його заспокоїло. Він завертів своїм гузном, покривлявся, оглянув швидким оком, хряснув якоюсь кісткою і ткнув мені жмут трави.

- Тричі на день. Не більше. - І став приймати далі пораних.

Перед цим я знайшов каучукового дубця і подався до купи сановників, що їх оточило кільце саламандр. Звідти я витягнув Абрахама Лі і став гамселити, що було духу, дубцем, доки він не захарчав і не втратив свідомість. Коли його привели до пам'яті, я повторив процедуру. І так тричі. Він вже не просився, а благально вилуплював свої зеньки.

- Дівчинка у хуралів. Вони з нею знімуть тінь....- сказав і підрубився навіки, як видавалося.

Кау-Кау зараз називався ТОЙ, ЩО ДАРУЄ ЖИТТЯ.

Глава дванадцята ХУРАЛИ

Хурали – це дике нецивілізоване бидло, яка харчувалося трупами своїх ворогів. Іншого вони не визнавали. Чим вони ще займалися, щоб далеко не ходити – практикували магію. Рухалися вони на трьох кінцівках, бо четверта була маленькою і нагадувала культю. Хурали мали гострі, як індуські шаблі, зуби, дикий норів, довгу шерсть, що волочилася разом з членами (вони були гермафродитами). Мали високий інтелект, охотилися зграями, і їх побоювалися навіть дракони. При своєму зрості метр сімдесят вони могли організуватися і напасти на найкривавішого динозавра. Зняти тінь – це зняти шкіру, висушити і з'їсти. А потім в екстазі молитися своєму ідолу цілих три тижні, помираючи від виснаження. Першими вони помітили нас. Хурали сиділи колом і медитували над

Грей. Блиснуло ікло. І дракон з розпореним пузом поволочив тельбухи землею. В центрі кола лежала дитина, і стріляти не було ніякої можливості. Дракони відгнали їх вогнем, даючи змогу мені пробратися до них. Кілька хуралів зайнялися вогнем і нелюдськи верещали, чим зіпсували магічне коло. Я увірвався до середини і став розкидувати гранати, а дракони хапали кігтями і нанизували, як шашлик на тисові дерева. Від гранат їх рвало в клоччя, але набой закінчувалися, а хурали не думали відступати. Однією рукою я тримав дитину, іншою розкидав бомби, що клали їх по цілому десятку. Нарешті дракон підхопив мене, і ми піднялися високо над Панагією, що сходилася кров'ю і димом.

Риті не ставало краще. Спочатку вона просвітліла, коли побачила маленьку, обняла, і очі у неї зробилися, як очі того, що дивиться за пагорби з туманом. Через хвилину Рити не стало. Кау-Кау нічого на цей раз не сказав. Він замовив пишні похорони, пустив і фіолетову сльозу, і всі розійшлися чекати нападу хуралів. Я розташував військо, заставив рити траншеї, з роздвбаної піраміди спорудили барикади. Всі були готові до війни. Одному лише мені це осточортіло.

Рівно о першій годині хурали рівним клином врзалися з усього розгону в барикаду і розмели її на дрібні шматочки. Перша лінія була втрачена. На другій їх чекав сюрприз, - канава, залита нафтою, і як тільки нога хурала ступила на цю територію, нафта запалилася від потужної бомби, і більша їхня половина війська перетворилася на живі смолоскипи. Вдарила артилерія. Після півгодинної канонади динозаври відкрили рушничну пальбу. А далі всі кинулися гризти один одного в лобовій атаці. Шматки шерсті, м'яса; одні жерли прямо на полі бою, інші тягли до лісу, решта просто воювали – залишки аристократів Панагії. Бій то затихав, то піднімався з нечуваною силою. Все менше ставало що хуралів, що динозаврів. Кау-Кау безуважно дивився на все це.

- Такого надивишся, навіть хрум-хрум не допоможе, - сказав він. – Бери дитя і лети з драконами. З цими ми вже справимося самі.

Глава тринадцята

ОСТРІВ

На превеликий жаль, людина тільки загадує собі задачі, а відповідь лишається не за нею. Мусій лишився з динозаврами, а я подався до драконового лежбища. Звідти вони перекинули мене на Голубий острів. Там мешкали маленькі пташки, мініатюрніші за колібрі, маленькі дракончики, не було повзучих гадів, і тут я побудував собі житло: для Грей і себе. З мене виходив такий-сякий батько: молоко ми діставали у динозавриків, що чимось подібні були на наших корів, лише з одним рогом і більше нагадували носорогів в мініатюрі. З роками я забував про Панагію, а ще більше тужив за Батьківщиною, що зараз стояла в моїй уяві прекрасним замком.

Одного дня спокій наш був порушений. На човні, переборюючи хвилі заввишки з хмарочос, до нас прибула делегація – привезли на висілку кількох сановників і Кау-Кау, чому мене дуже потішили. Мене назначили губернатором острова. Сановники повинні були вирощувати і трудитися на плантаціях хрум-хруму. З новин було лише одне: для

Рити побудували пантеон і поклонялися їй, як святині. Але пам'ять про неї потроху стиралася часом, лише Грей була втішливою згадкою про наші відносини.

Якось гуляючи, вона ткнула пальчиком у простір, і там утворилася діра. Затим з'явився зелений бутон, який моментально почав розпускатися всіма кольорами. Коли нарешті він зімкнувся, то став зеленим бутонем, а Грей вже не було. Мене охопила меланхолійна паніка, щось подібне до каталепсії. Я пролежував у своїй хижі і марив тими судовими днями, яких у мене не було. Таке буває з людиною, що зазнала багато лиха у своєму житті. Я навіть не пробував повторити спроби тієї дії, що проробила Грей. Мені навіть не приходило на думку, що це може трапитися зі мною. Повністю розчинився в житті Панагії. Я слухав зарозумілі просторікання Кау-Кау, ганяв сановників на плантації і таки навчив їх тримати свої голови на своїх шиях. І нарешті...

Нарешті ми забули чоловіка у сірому пальто, що висадився на Панагії. з дивною валізкою в руках. Ми полишили його, коли він здобрував горлянку сімдесятиградусним пійлом. Отож він вийшов з шинку, покрутив ручку і пощез, разом із шинком і островом, на якому я мешкав.

P. S. У мене офіс на Хрещатику. Європа задихалася у післявоєнній інфляції, але швидко вже набирала темпи. З вікна офісу я часто бачу зеленооку дівчину, красуню, один в один Риту, і я, сивіючий чоловік, весь час збираюся гукнути її і розпитати про ... Надії мало. Але лишається лише вона. На тому кінці нас жде світло. Йдуть дощі, і дерева стоять по коліна у воді. А ще перед моїми вікнами стоїть чорношкірий у сутані з коробкою на грудях і табличкою: «Пожертвуйте на храм Крішні». А так йдуть дощі. Зеленоока дівчина ніяк не зупиниться біля моїх дверей.

25 грудня 2008 року. м. Київ.